

ZAKON O VODAMA

I – OSNOVNE ODREDBE

Obim primjene Zakona

Član 1.

- (1) Ovim zakonom, uređuje se način integralnog upravljanja vodama unutar teritorije Republike Srpske.
- (2) Upravljanje vodama obuhvata integralan pristup, i to: zaštitu voda, korišćenje voda, zaštitu od štetnog djelovanja voda, uređenje vodotoka i drugih vodnih tijela i javnog dobra.
- (3) Ovim zakonom, uređuje se i finansiranje obavljanja djelatnosti, organi uprave, javne službe i institucije u sektoru voda, vodni objekti i postrojenja, i druga problematika vezana za integralno upravljanje vodama u Republici Srpskoj.

Svrha Zakona

Član 2.

Svrha ovog zakona je osiguranje integralnog upravljanja vodama, a naročito:

- a) postizanja dobrog stanja voda i sprečavanje njene degradacije,
- b) postizanja održivog korišćenja voda,
- c) osiguranja pravičnog pristupa vodama,
- č) podsticanje društvenog i privrednog razvoja,
- ć) pružanja zaštite akvatičnih, poluakvatičnih i kopnenih ekosistemima koji su zavisni od voda,
- d) organizovanje odbrane od poplava i od drugih negativnih uticaja koje može da prouzrokuje voda,
- dž) osiguranja učešća javnosti u donošenju odluka koje se odnose na vode, uključujući i pristup javnosti, potpunim, tačnim i pravovremenim informacijama o stanju voda, o aktivnostima koje su preduzele osobe koje koriste ili zagađuju vode i o aktivnostima koje su preduzeli nadležni organi i institucije,
- đ) sprječavanje i rješavanje sukoba vezanih za zaštitu i korištenje voda, i
- e) ispunjavanja obaveza iz međunarodnih ugovora koji su obavezujući za Bosnu i Hercegovinu.

Opšta načela

Član 3.

- (1) Upravljanje vodama mora biti zasnovano na slijedećim opštim načelima:
- a) voda nije komercijalni proizvod kao drugi proizvodi, već naslijeđe koje se mora čuvati, braniti i tretirati kao takvo,
 - b) korišćenje voda i upravljanje njima se vrši na racionalan i održiv način, tako da se spriječi nepotrebno korišćenje voda i da korišćenje voda ne prevazilazi prirodno obnavljanje resursa,
 - c) vode moraju biti korišćene na način koji osigurava funkcionalnost prirodnih procesa akvatičnih ekosistema i kopnenih ekosistema, i močvarnih područja, koja direktno zavise od voda, a koji prostori su određeni na način predviđen ovim zakonom,
 - č) osigurati povrat troškova od vodnih usluga, uključujući i troškove za zaštitu životne sredine i resursa, shodno ekonomskoj analizi provedenoj prema Aneksu 3 Okvirne direktive o vodama EU i, naročito, prema načelu „zagađivač plaća,.
 - ć) za iskorišćenu količinu vode, mora se obzabijediti adekvatna ekonomska naknada od onoga koji koristi taj resurs, po principu „korisnik plaća,.

Definicije

Član 4.

- (1) U svrhu ovog zakona, pojedini izrazi imaju značenje:
1. *Vode* - označava svu vodu u unutrašnjosti Republike Srpske, koja je stajaća ili tekuća po površini zemlje i svaka podzemna voda bliže zemlji duž bazne linije granice teritorije,
 2. *Površinske vode*- označava sve vode na površini teritorije Republike Srpske, izuzev podzemnih voda,
 3. *Podzemne vode*- označava sve vode ispod površine zemlje u zoni saturacije (zasićenoj zoni) koje su u direktnom kontaktu sa površinom zemlje ili podslojem,
 4. *Rijeka*- označava vodno tijelo u unutrašnjosti Republike Srpske, koja najvećim dijelom teče po površini zemlje, ali koje jednim dijelom svog toka može da protiče podzemno,
 5. *Jezero*- označava vodno tijelo stajaće površinske vode u unutrašnjosti Republike Srpske,
 6. *Vodno zemljište*- označava skup zemljišnih čestica koje čine korita rijeka, jezera i akumulacija, kao i njihove obale do nivoa stogodišnjih voda, odnosno do nivoa najviše kote za akumulacije,

7. *Vodotok*- označava prostor korita koji čini skup zemljišnih čestica preko kojih stalno ili povremeno teče voda, sa vodom vodotoka vjerovatnoće pojave vodostaja jedanput u 50 godina,
8. *Obala*- označava zemljišne čestice ili njihove dijelove koje su u prostoru između linije malih voda i linije voda vodotoka do vjerovatnoće pojave jedanput u 50 godina, a za akumulacije, do najviše kote voda,
9. *Režim voda*- označava skup hidroloških, hidromorfoloških, hidrauličkih, hemijskih i bioloških svojstava površinskih i podzemnih voda na određenom području i u određenom vremenu,
10. *Promjena režima voda*- označava sve promjene u režimu voda, nastalih kao rezultat prirodnih sila ili ljudskih aktivnosti,
11. *Bilans voda*- označava odnos raspoloživih i potrebnih količina vode određenog kvaliteta, na određenom području i u određenom vremenskom periodu,
12. *Ekosistem (biogeocenoza)* (akvatični, poluakvatični) - označava složenu, međusobno uslovljenu cjelinu različitih tipova sredine, (bare, močvare, ritove), kao staništa različitih životnih uslova i živog naselja organizama, koje su u cjelosti ili u većini zavisne o vodama,
13. *Riječni sliv*- označava površinu zemlje preko koje otiču svi površinski tokovi putem potoka, rijeka i eventualno jezera, u more, preko jednog riječnog ušća, rukavca ili delte,
14. *Podsliv*- označava površinu zemlje preko koje otiču svi površinski tokovi putem potoka, rijeka i moguće je jezera, do određene tačke u vodenom toku, gdje se ulijeva u rijeku ili jezero,
15. *Oblasni riječni sliv (distrikt)*- označava površinu zemlje koju sačinjavaju jedan ili više susjednih riječnih slivova zajedno sa svojim pridruženim podzemnim vodama, koji su identifikovani posebnom odlukom nadležnog organa Republike, shodno članu 3.(1) Direktive 2000/60/EZ, od 23. oktobra 2000. godine, („Službeni glasnik EZ“, broj L 327, od 22.12.2000. godine), a koji predstavljaju glavnu jedinicu za upravljanje riječnim slivovima,
16. *Prekogranične vode*- označavaju bilo koje površinske ili podzemne vode koje označavaju ili su locirane na granicama između dvije ili više država,
17. *Vodno tijelo površinskih voda*- označava odvojen, posebno posmatran dio površinske vode, kao što je jezero, potok, rijeka ili kanal, dio potoka, rijeke ili kanala,
18. *Akvifer*- označava vodonosni sloj ispod površine zemlje ili slojeva stijena ili nekog drugog geološkog statusa dovoljne poroznosti i propustljivosti, koji omogućavaju ili značajan protok podzemne vode ili separaciju značajnih količina podzemne vode,
19. *Vodno tijelo podzemnih voda*- označava odvojena, posebno posmatrana količina podzemne vode u okviru jednog ili više akvifera,
20. *Voda namijenjena ljudskoj upotrebi*- označava vodu namijenjenu za ljudsku upotrebu koja odgovara propisima iz područja ispravnosti životnih namirnica, kao i značenja prema Direktivi 80/778/EEZ, dopunjeno Direktivom 98/83/EZ,

21. *Mineralne vode*- označava podzemne vode koje sadrže više od 1gr/l, rastopljenih mineralnih soli,
22. *Termalne vode*- označava podzemne vode čija je temperatura jednaka ili veća od 20⁰C,
23. *Termo-mineralne vode*- označava vode koje po svom sadržaju istovremeno ispunjavaju utvrđene kriterije termalnih i mineralnih voda,
24. *Eutrofično područje*- označava područje unutar kojeg je moguće odrediti ili očekivati zasićenje vode nutrientima, posebno azotom i fosforom, te njihovim jedinjenjima, koji posebno ubrzavaju rast algi i viših vrsta vodnih biljaka, te tako prouzrokuju neželjeni poremećaj ravnoteže organizama koji su prisutni u vodi i dovode do promjena kvaliteta vode,
25. *Direktno ispuštanje u podzemne vode*- označava ispuštanje otpadnih voda u podzemlje ili podzemne vode, bez prečišćavanja, kroz zemljište ili donji sloj zemljišta,
26. *Materijal u vodotocima*- označava zatečen i nanesen vučnim nanosom materijal u vodotocima i na vodnom zemljištu, kao što su: šljunak, pijesak, mulj, drvo, rastinje i drugi sličan prirodan ili vještački materijal, koji može da se dislocira pri uređenju vodotoka i vodnog zemljišta sa ciljem sprečavanja neželjenog nanosa, zaštite od voda, zaštite voda, sprečavanja povećanja ili smanjenja proticajnih profila vodotoka, stvaranje uspora i slično,
27. *Opasne materije*- označavaju materije ili grupu materija koje su toksične ili istrajne odnosno perzistentne ili podložne da se bioakumuliraju,
28. *Zagađenje*- označava direktno ili indirektno uvođenje materija ili toplote u vodu zemlju ili vazduh, uzrokovano ljudskom aktivnošću, koje može biti štetno po ljudsko zdravlje ili po kvalitet akvatičnih ili poluakvatičnih ekosistema, od čega su glavne materije pobrojane u Aneksu 8. Direktive 2000/60/EZ, od 23. oktobra 2000. godine,
29. *Otpadna voda*- označava vodu koja je promijenila svoje izvorne fizičke, hemijske ili biološke osobine rezultatom ljudskih aktivnosti,
30. *Lice*- označava fizičko ili pravno lice,
31. *Operator*- označava lice koje rukovodi radom ili kontroliše pogon, postrojenje, objekat ili aktivnost ili kome je dodijeljena odlučujuća ekonomska vlast nad funkcionisanjem postrojenja, objekta i slično,
32. *Aktivnost*- označava bilo koju aktivnost koja ima ili može imati uticaja na kvalitet ili kvantitet voda, na akvatične ili poluakvatične ekosisteme, na morfologiju vodotoka ili njegovo korištenje,
33. *Zainteresovana strana*- označava lice čije lično pravo, interes ili obaveza može da bude ugroženo određenom aktivnošću i njenim uticajima,
34. *Nesavjesno upravljanje*- označava takvo ponašanje nadležnog organa, pravnog ili odgovornog lica kojim se, i pored saznanja o određenom problemu koji se odnosi na upravljanje javnim vodnim dobrom, ne preduzimaju radnje i mjere upozorenja i informisanja javnosti, i zainteresovane javnosti i pojedinaca o tom problemu i posljedicama

koje mogu nastupiti, s ciljem izbjegavanja nastanka povreda prava drugog ili veće imovinske štete, za slučaj da se ne raspolaže sredstvima za otklanjanje mogućih posljedica,

35. *Vodopravni akti*- jesu akti kojima se u opštem ili posebnom upravnom postupku utvrđuje neko pravo, obaveza ili pravni interes za treće fizičko ili pravno lice, državni-republički ili organ lokalne samouprave,
 36. *Agencija za vode*- je republička upravna organizacija koja se osniva posebnim zakonom, za područje oblasnog riječnog sliva i koja sprovodi odredbe ovog i posebnih zakona,
 37. *Okvirna direktiva o vodama*- označava Direktivu 2000/60/EC od 23. oktobra 2000. godine, („Službeni glasnik EZ“, broj L 327, od 22.12.2000. godine), Evropskog parlamenta i Savjeta o uspostavljanju okvira za djelovanje Unije u oblasti politike voda,
 38. *Ministarstvo*- označava Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.
- (2) Za termine koji nisu definisani u ovom članu, a potrebni su za primjenu ovog zakona i propisa koji idu uz njega, primjenjivaće se definicije koje su usvojene u Okvirnoj direktivi o vodama EU.

II - KARAKTERIZACIJA VODA, VODNO DOBRO I VODNI OBJEKTI

Karakterizacija tipova vodnih struktura i tijela, i njihov status

Član 5.

- (1) U svrhu upravljanja vodama, izvršiće se identifikacija lokacija i granice struktura i tijela površinskih voda, kao i njihova početna karakterizacija po metodologiji koja je data u Okvirnoj direktivi o vodama.
- (2) Struktura i tijelo površinske vode unutar oblasnog riječnog sliva biće identifikovana tako da potpada pod jednu od slijedećih kategorija površinske vode –rijeke, jezera, ili kao vještačka struktura i tijelo površinske vode, ili drastično modifikovana struktura i tijelo površinske vode.
- (3) Za svaku kategoriju površinske vode, relevantna struktura i tijelo površinske vode biće razvrstani prema tipu sistema „B“, kako je navedeno u Okvirnoj direktivi o vodama.
- (4) Uporedo sa realizacijom aktivnosti iz stavova 1-3 ovog člana, Ministarstvo je odgovorno za izradu mape ili mapa u formatu geografskog informacionog sistema (GIS), geografske lokacije tipova koji su konzistentni stepenu diferencijacije koja se traži po sistemu „B“ u dokumentu navedenom u stavu 1. i 3. ovog člana.

Karakterizacija struktura i tijela podzemnih voda

Član 6.

- (1) U svrhu upravljanja vodama, izradiće se karakterizacija svih struktura i tijela podzemne vode radi procjene njihovog korištenja i stepena u kome su pod rizikom da neće ispuniti standarde za svaku strukturu i tijelo podzemne vode.
- (2) Dalja karakterizacija, kao i ona navedena u stavu 1. ovog člana, vršiće se prema zatjevima Okvirne direktive o vodama.
- (3) Ministarstvo je odgovorno za organizovanje realizacije aktivnosti iz člana 5. i člana 6. ovog zakona. U roku od devet godina nakon godine u kojoj stupa na snagu ovaj zakon, izvršiće se potpuno usklađivanje aktivnosti iz ovog poglavlja sa Okvirnom direktivom o vodama, po dinamici koja bude definisana posebnim odlukama Ministarstva u skladu sa odredbama ovog zakona.

Sprječavanje derogacija statusa površinskih i podzemnih voda

Član 7.

- (1) Ministarstvo je odgovorno za organizovanje praćenja i sprovođenja neophodnih mjera kako bi se spriječila derogacija statusa površinskih i podzemnih voda, sve u skladu sa ovim zakonom i Okvirnom direktivom o vodama.
- (2) U cilju realizacije aktivnosti iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo će, najkasnije u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti podzakonski propis kojim reguliše način i rokove realizacije aktivnosti iz stava 1. ovog člana.

Status voda

Član 8.

- (1) Vode su opšte dobro.
- (2) Vode su pod posebnom zaštitom Republike Srpske, kao sastavnog dijela Bosne i Hercegovine.

Vodno dobro

Član 9.

- (1) Vodno dobro u smislu ovog zakona je vodno zemljište, vode i vodni objekti, koji zbog svog naročitog zanačaja jesu dobra od opšteg interesa i pod posebnom su zaštitom.
- (2) Vodnim dobrom, kao dobrom od opšteg interesa, upravlja se na način kako je propisano odredbama ovog zakona i na osnovu njega drugim podzakonskim propisima ili odlukama nadležnih organa.

(3) Rješenjem Ministarstva utvrđuje se pripadnost vodnom dobru u skladu sa ovim zakonom i navodi njegova vlasnička pripadnost.

Javno vodno dobro

Član 10.

(1) Javno vodno dobro čine svi segmenti vodnog dobra, kao što su: zemljišne čestice, vodni ili hidrotehnički objekti, rijeke i potoci sa definisanim morfološkim, geološkim i hidrološkim sadržajem, koji su do dana stupanja na snagu ovog zakona bili upisani u zemljišnim knjigama, odnosno katastru nepokretnosti kao javno vodno dobro od opšteg interesa ili su definisani u drugim dokumentima javnog karaktera, odnosno koji su na osnovu zakona postali državno vlasništvo.

(2) Javno vodno dobro definisano u stavu 1. ovog člana jeste dobro od opšteg interesa i u vlasništvu je Republike Srpske.

(3) Ovlašćenja upravljanja javnom vodnim dobrom u vlasništvu Republike Srpske, vrši organ uprave, upravne organizacije ili nadležni subjekti sa javnim ovlaštenjima, u onom obimu i na način kako im je to ovim ili drugim zakonom ili drugim aktima nadležnog organa preneseno u nadležnost.

Pripadnost vodnog dobra javnom vodnom dobru

Član 11.

(1) Rješenjem iz člana 9. stav 3. ovog zakona, utvrđuje se pripadnost vodnog dobra javnom vodnom dobru i svi detalji vezani za nekretninu u skladu sa važećim propisima, posebno vlasnička prava.

(2) Javno vodno dobro ne može biti predmet prometa, ali može pod posebnim uslovim određenim ovim zakonom ili na zakonu zasnovanom podzakonskom propisu, biti predmet ograničenog prava korištenja zakupom, a u određenim slučajevima i koncesijom.

(3) Detaljnija pravila o realizaciji stava 2. ovog člana, poštujući načela održivog razvoja, a u pogledu vrsta javnog vodnog dobra, procedura, vremenskog važenja, naknada i drugih neophodnih elemenata za realizaciju prava njegovog ograničenog korištenja, kao i neophodnih elemenata za realizaciju stava 3. člana 9. i stava 3. člana 10, propisaće, u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovog zakona, Ministarstvo.

Prestanak pripadnosti vodnog dobra javnom vodnom dobru

Član 12.

(1) Javno vodno dobro čija je pripadnost utvrđena po pravilima stava 1. prethodnog člana, prestaje biti dijelom javnog vodnog dobra pod slijedećim uslovima:

- a) ukoliko se rješenjem Ministarstva iz člana 9. stav 3. ovog zakona, a na pismeni prijedlog subjekta iz člana 10. stav 3. ovog zakona, utvrdi da je to vodno dobro postalo trajno nepotrebno za integralno upravljanje vodama, za šta se, po pravilu, radi posebna tehnička dokumentacija, i

- b) odlukom Vlade ili Narodne skupštine Republike Srpske, kojom je na drugi način za posebne opšte potrebe i namjene, definisana upotreba određenog javnog vodnog dobra.
- (2) Status javnog vodnog dobra prestaje datumom upisa u zemljišne knjige rješenja iz stava 3. člana 9. ovog zakona, kojim je to stanje definisano.

Zahvati na vodnom dobru

Član 13.

- (1) Na vodnom dobru nije dozvoljeno izvoditi zahvate, osim za:
- a) gradnju objekata javne infrastrukture;
 - b) gradnju vodnih objekata, prema odredbama ovog zakona;
 - c) mjere, koje se odnose na poboljšanje hidromorfoloških i bioloških karakteristika površinskih voda;
 - č) mjere, koje se odnose na zaštitu prirode,
 - ć) gradnju objekata, potrebnih za korištenje voda, obezbjeđenje sigurnosti plovidbe i obezbjeđenje zaštite od utapanja na prirodnim kupalištima;
 - d) izgradnju objekata namijenjenih zaštiti voda od zagađenja;
 - dž) izgradnju objekata, namijenjenih odbrani, zaštiti i spašavanju ljudi, životinja ili imovine, te provođenju zadataka organa unutrašnjih poslova,
 - đ) izgradnju rekreacionih, sportskih i turističkih objekata po posebno sprovedenoj prostorno- planskoj proceduri.
- (2) Dozvoljeni zahvati iz stava 1. ovog člana, mogu se predizimati pod uslovima propisanim ovim zakonom i propisima o građenju.

Vodni objekti i sistemi

Član 14.

Vodni objekti i sistemi, zajedno sa pripadajućom opremom koji čine tehničku odnosno tehnološku cjelinu, služe za uređenje vodotoka i drugih voda, zaštitu od štetnog djelovanja voda, zahvatanja voda radi njihovog namjenskog korištenja, za praćenje stanja voda i za zaštitu voda od zagađivanja i održavanje akvatičnih ekosistema.

Namjena vodnih objekata

Član 15.

- (1) Vodni objekti s obzirom na njihovu namjenu su:
- a) zaštitni vodni objekti u koje spadaju: nasipi, obaloutvrde, uređena korita- vodotoci, odvodni kanali, obodni (lateralni) kanali za zaštitu od vanjskih voda,

odvodni tuneli, brane sa akumulacijama, ustave, retenzije, crpne stanice za odbranu od poplava i drugi pripadajući objekti,

- b) objekti za zaštitu od erozija i bujica,
- c) vodni objekti za odvodnjavanje u koje spadaju: osnovna i detaljna odvodna kanalska mreža, crpne stanice za odvodnjavanje, i drugi pripadajući objekti,
- č) vodni objekti za korištenje i iskorištavanje voda:
 - 1) osnovni objekti za vodosnabdjevanje stanovništva i industrije,
 - 2) za navodnjavanje-akumulacije, dovodni kanali i tuneli, vodozahvatne građevine, crpne stanice, ustave, dovodna i razvodna mreža, i drugi pripadajući objekti,
 - 3) za korištenje vodnih snaga-akumulacije, dovodni i odvodni tuneli i postrojenja, i drugi pripadajući objekti i oprema,
 - 4) za plovību-plovni putevi, prevodnice i ustave, i drugi pripadajući objekti i oprema,
 - 5) vještački ribnjaci, rekreacioni bazeni i jezera, kao i objekti za kavezni uzgoj riba.
- ć) vodni objekti za zaštitu voda od zagađivanja u koje spadaju: kolektori za prijem i transport otpadnih voda, uređaji za prečišćavanje otpadnih voda, odlagališta za otpadne materije i ispusti u prijemnik, i drugi pripadajući objekti i oprema.

(2) Vodni objekti iz stava 1. ovog člana mogu služiti istovremeno i za više namjena-višenamjenski vodni objekti.

Vlasništvo nad objektima

Član 16.

(1) Vodni objekti iz člana 15. ovog zakona su dobra od interesa za Republiku Srpsku i detaljni podaci o njima, kao i radnje koje se sprovode, a odnose se na njih, zbog značaja samih objekata, moraju biti praćene posebnim mjerama bezbjednosti u skladu sa ovim zakonom i na osnovu njega donesenim podzakonskim propisima. Ovlašteni organi upravljanja i kontrolni organi, dužni su se odnositi prema podacima kojima raspolažu o objektima, adekvatno karakteru podataka.

(2) Zaštitni vodni objekti iz člana 15. stav 1. tačka a) ovog zakona su u vlasništvu Republike Srpske, a ostali ukoliko se to posebnom odlukom Ministarstva utvrdi.

(3) Izuzetno od odredbe stava 2. ovog člana, vodni objekti iz člana 15. stav 1, tač. b), c), č) i ć) mogu biti i u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, odnosno u vlasništvu fizičkih i pravnih lica, koji imaju vlasništvo nad zemljištem na kome je izgrađen vodni objekat, što se utvrđuje

posebnim aktima jedinice lokalne samouprave, vlasnika i Ministarstva. U zavisnosti od vrste i karaktera objekta, mogu se propisati posebne mjere bezbjednosti ukoliko su objekti i u vlasništvu opštine.

(4) Zaštitnim vodnim objektima iz stava 2. ovog člana upravljaju republičke agencije za vode i javna preduzeća u skladu sa ovim zakonom i posebnim zakonom, podzakonskim propisima Ministarstva, kao i svojim planovima u skladu sa kriterijima o održavanju vodnih objekata, te se brinu o njihovom čuvanju, održavanju i namjenskom korištenju u skladu sa posebnim mjerama bezbjednosti.

(5) Zaštitnim objektima iz stava 2. ovog člana, koji su u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, upravljaju od njih osnovana javna preduzeća u skladu sa svojim planom i kriterijima za održavanje vodnih objekata, sprovode njihovo održavanje, čuvanje i namjensko korištenje u skladu sa posebnim mjerama bezbjednosti.

(6) Ovlaštenja i obaveze jedinice lokalne samouprave prema hidrotehničkim objektima u njihovom vlasništvu vrše javna preduzeća, na čijoj teritoriji se ti objekti nalaze.

(7) Odredbe st. 1. do 5. ovog člana, odnose se i na vodne objekte izgrađene do stupanja na snagu ovog zakona.

(8) Pravilnik kojim se utvrđuju elementi plana i kriteriji za održavanje vodnih objekata, donosi Ministarstvo, u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Upravljanje vodnim objektima

Član 17.

(1) U slučajevima predviđenim u članu 15. stav 1, tač. c), č) i é), pojedinim vodnim objektima mogu da upravljaju, pored Republičke agencije za vode, jedinice lokalne samouprave i javnih preduzeća, odnosno fizičko lice kao vlasnik objekta ili po posebnom zakonu osnovano i registrovano pravno lice. Ministarstvo i jedinica lokalne samouprave mogu propisati posebne mjere bezbjednosti za takve objekte.

(2) Održavanje vodnih objekata iz čl. 11. i 12. ovog zakona, vrši se u skladu sa pravilnikom iz stava 8. člana 16. ovog zakona, a po programu koji donosi subjekt koji upravlja tim objektom.

(3) Na program održavanja vodnih objekata iz stava 2. ovog člana, saglasnost daje Ministarstvo, ukoliko program održavanja donosi Agencija za vode i Republičko javno preduzeće; Agencija za vode, ukoliko program održavanja donosi jedinica lokalne samouprave, i jedinica lokalne samouprave, ukoliko program održavanja donosi javno preduzeće koje je ona osnovala, odnosno fizičko lice kao vlasnik objekta ili po posebnom zakonu osnovano i registrovano pravno lice.

(4) Odredbe st. 1. do 3. ovog člana odnose se i na hidrotehničke objekte izgrađene do dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Zaštita lokalnih izvorišta vode za piće

Član 18.

(1) Lokalna izvorišta voda za piće kaptirana i nekaptirana, koja bi usljed izgradnje novih vodnih objekata za vodosnabdijevanje mogla ostati izvan upotrebe, moraju se zaštititi od uništavanja ili propadanja i redovno održavati u najnužnijem obimu zbog osiguranja njihove pogonske spremnosti za slučajeve ponovnog korištenja u vanrednim okolnostima.

(2) Za aktivnosti iz stava 1. ovoga člana, odgovorna je jedinica lokalne samouprave i lice koja upravlja novim vodnim objektom za vodosnabdijevanje i lokalnim izvorištem iz stava 1. ovoga člana.

Prenos prava upravljanja na vodnim objektima

Član 19.

Preneseno pravo upravljanja na vodnim objektima iz čl. 15. i 16. ovog zakona, na javna preduzeća ili pravna lica registrovana za upravljanje melioracionim sistemima ili sistemima za zaštitu od bujica, obavljanje komunalne djelatnosti vodosnabdijevanja, ili pravna lica registrovana za obavljanje komunalne djelatnosti za odvod i pročišćavanje otpadnih voda, ili druga pravna lica, ne isključuje odgovornost zakonskog korisnika, odnosno vlasnika tih objekata da se ti objekti održavaju u funkcionalnom stanju i koriste samo u skladu s njihovom prirodom i namjenom, izdatim vodopravnim aktima i drugim opštim aktima donesenim na osnovu ovog zakona.

Održavanje hidrotehničkih objekata

Član 20.

(1) Vlasnik odnosno korisnik hidrotehničkog objekta iz čl. 15. i 16. ovog zakona, dužan je objekat održavati u funkcionalnom stanju i koristiti ga u skladu sa njegovom projektovanom i namjenskom funkcijom.

(2) Vlasnik odnosno korisnik hidrotehničkog objekta iz stava 1. ovoga člana, dužan je u slučaju prestanka upotrebe tog objekta postupiti u skladu sa vodopravnim aktom, odnosno objekat dovesti u određeno stanje i održavati taj objekat u takvom stanju da ne prouzrokuje štete vodnom režimu i trećim licima.

(3) Ako vlasnik odnosno korisnik ne održava vodni objekt u funkcionalnom stanju i ne koristi ga na način određen u st. 1. i 2. ovog člana, nadležna inspekcija rješenjem će naložiti sprovođenje potrebnih mjera.

(4) Vlasnik odnosno korisnik hidrotehničkog objekta, dužan je taj objekt održavati i koristiti u skladu sa opštim aktom o održavanju, korištenju i osmatranju hidrotehničkog objekta i postupati u skladu sa pribavljenim stručnim mišljenjem za objekat u slučaju kvara ili havarije za objekat na koji se to odnosi i u postupku izdavanja vodopravnog akta.

(5) Vlasnik odnosno korisnik hidrotehničkog objekta, dužan je brinuti se o njemu i čuvati ga, kao i pojedine objekte i uređaje na njemu, od slučajnog ili namjernog oštećenja ili uništenja.

(6) Agencije za vode i javna preduzeća nisu odgovorne za štete trećim licima nastale zbog neizgrađenosti ili nedovoljne osposobljenosti vodoprivrednog objekta za namjene za koje je izgrađen i za koje nije opremljen odgovarajućim sredstvima i opremom tog objekta, ali su odgovorne za nesavjesno upravljanje javnim vodnim dobrom i vodnim objektima.

III - UPRAVLJANJE VODAMA

Član 21.

Republika Srpska upravlja vodama na način utvrđen ovim zakonom i izvršava obaveze koje Bosna i Hercegovina ima kao međunarodno- pravni subjekt.

Ciljevi integralnog upravljanja vodama

Član 22.

(1) Sveobuhvatni ciljevi upravljanja vodama na oblasnom riječnom slivu su sprovođenje principa integralnog upravljanja, zaštite, unapređenja i obnove površinske i podzemne vode, kako bi se postigao najmanje dobar status površinskih i podzemnih voda i spriječilo pogoršanje njihovog stanja.

(2) Elementi stava 1. ovog člana obuhvataju, ali se ne ograničavaju na obezbjeđenje dovoljne količine vode za piće, kao osnovnom prioritetu pri upravljanju vodama, zaštiti voda, unapređenju i obnovi površinske i podzemne vode, primjenom Okvirne direktive o vodama, Direktive EU 80/778/EEC, od 15. jula 1980. godine, koja se odnosi na vodu namjenjenu za ljudsku upotrebu i direktivama kojima je dopunjena, Direktive EU 98/83EC, od 03. novembra 1998. godine, koja se odnosi na kvalitet vode namijenjen ljudskoj upotrebi, i propisa Republike Srpske u pogledu kvaliteta koji mora ispunjavati voda kao ljudska namirnica.

(3) Radnje i postupke sprovođenja propisa navedenih u stavu 2. ovog člana i utvrđivanja zona zaštite izvorišta, obezbjeđuje Ministarstvo, koje takođe donosi podzakonski propis u saradnji sa ministarstvom nadležnim za zdravlje, u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(4) Izrada planova upravljanja, koji će, pored potrebnih elemenata navedenih u Okvirnoj direktivi o vodama, obuhvatiti i informacije koje se odnose na spisak mjera koje treba obuhvatiti programom mjera, kao moguće dopunske mjere.

(5) U postupku izrade planova, moraju biti preduzete posebne mjere bezbjednosti zbog karaktera i skupa detaljnih informacija koje se zbirno nalaze u jednom dokumentu, a odnose se na: humane, prirodne, privredne, društvene, ekonomske, hidrološke, tehnološke i druge podatke i pokazatelje stanja u društvu, pravnih i privrednih subjekata na određenom području.

(6) Podacima iz stava 5. ovog člana, upravlja se na način predviđen ovim zakonom i propisima koji regulišu obavještanje javnosti i upravljanje informacijama uz poštovanje propisa i direktiva o slobodi pristupa informacijama.

1. Teritorijalna osnova upravljanja vodama

Oblasni riječni sliv (distrikt)

Član 23.

(1) Osnovna jedinica za upravljanje vodama je oblasni riječni sliv (distrikt).

(2) U svrhu upravljanja vodama na području Republike, utvrđuju se slijedeći oblasni riječni slivovi:

a) oblasni riječni sliv rijeke Save,

b) oblasni riječni sliv rijeke Trebišnjice.

(3) Oblasni riječni sliv rijeke Save obuhvata dio sliva rijeke Save sa podslivovima: Unom, Vrbasom, Ukrinom, Bosnom, Drinom, i slivovima ostalih direktnih pritoka rijeke Save.

(4) Oblasni riječni sliv rijeke Trebišnjice obuhvata sliv rijeke Trebišnjice sa podslivovima rijeke Mušnice, Sušice, pretežni dio podsliva Dubrovačke rijeke (Ombla), sa pridruženim podzemnim tokovima sa više od stotinu izvorišta, koja se nalaze u rejonima od Duboke Ljute do Metkovića i od Metkovića do Svitansko-Deranskog blata, kao i pripadajući dio sliva rijeke Neretve.

(5) Granice oblasnih riječnih slivova i slivova utvrđuje Vlada, na prijedlog Ministarstva.

Organizacija upravljanja oblasnim riječnim slivom

Član 24.

Za provođenje zadataka u upravljanju vodama na oblasnim riječnim slivovima rijeke Save i rijeke Trebišnjice, a u skladu sa ovim zakonom, zadužene su agencije za vode za oblasne riječne slivove rijeke Save i rijeke Trebišnjice.

2. Strategija i planovi upravljanja vodama

Strategija integralnog upravljanja vodama

Član 25.

- (1) Strategijom upravljanja vodama, definiše se okvirna politika integralnog upravljanja vodama.
- (2) Strategija upravljanja vodama sadrži naročito:
 - a) specifične mjere protiv zagađenja vode u pogledu određenih ili grupa zagađivača, kada to predstavlja bitan rizik utvrđen od Ministarstava po kriterijima koje ono donosi u skladu sa ovim zakonom,
 - b) specifične mjere za prevenciju i kontrolu zagađenja podzemne vode sa ciljem postizanje dobrog statusa, kada to predloži Ministarstvo, u skladu sa kriterijima koje donosi u skladu sa ovim zakonom,
 - c) opšti opis stanja u području upravljanja vodama,
 - č) okvirne ciljeve i pravce korištenja i zaštite voda, zaštite od štetnog dejstva voda i održivog korištenja voda,
 - ć) opše prioritete za postizanje ciljeva upravljanja vodama,
 - d) generalnu projekciju potrebnih sredstava za realizaciju programa i planova,
 - dž) generalne aktivnosti potrebne za sprovođenje utvrđene strategije.
- (3) Ministarstvo priprema Strategiju iz stava 2. ovog člana i dostavlja Vladi.
- (4) Strategiju integralnog upravljanja vodama za područje Republike Srpske usvaja Narodna skupština Republike Srpske, na prijedlog Vlade.

Plan upravljanja riječnim slivovima

Član 26.

- (1) Plan upravljanja riječnim slivovima, izrađuje se za svaki oblasni riječni sliv, u skladu sa ovim zakonom i Okvirnom direktivom o vodama.
- (2) Plan upravljanja riječnim slivom obuhvata slijedeće elemente:
 - a) opšti opis karakteristika oblasnog riječnog sliva,
 - b) rezime signifikantnih - značajnih pritisaka i uticaja čovjekove aktivnosti na status površinske i podzemne vode,
 - c) identifikaciju i izradu mapa zaštićenih područja,
 - č) mape mrežnog posmatranja, kao i prezentovanje rezultata programa praćenja u formi mape koji su urađeni u skladu sa predmetnim odredbama za status:
 - 1) površinske vode (ekološki i hemijski),
 - 2) podzemne vode (hemijski i kvantitativni), i
 - 3) zaštićena područja.

- c) spisak ciljeva zaštite životne sredine, za površinske vode, podzemne vode i zaštićena područja, uključujući posebnu identifikaciju, kao i prateće informacije koje se traže,
- d) rezime ekonomskih analiza korištenja vode,
- dž) rezime jednog ili više programa mjera, uključujući načine na koji će ciljevi biti ostvareni,
- đ) registrovanje svih novoizrađenih programa i planova upravljanja oblasnim riječnim slivom koji se odnose na posebne podslivove, sektore, tipove voda ili probleme, zajedno sa rezimeom njihovih sadržaja,
- e) rezime javnog informisanja i preduzetih konsultativnih mjera, njihove rezultate i promjene u planu koje su uslijedile kao njihova posljedica,
- f) spisak nadležnih tijela,
- g) nadležna mjesta i procedure radi pribavljanja osnovne dokumentacije i informacije, a posebno detaljan prikaz kontrolnih mjera koje su usvojene, kao i prikupljeni podaci na osnovu posmatranja.

(3) Prvo ažuriranje Plana upravljanja riječnim slivom i sve naredne revizije obuhvatiće sve potrebne elemente Okvirne direktive o vodama tokom perioda od 6 godina, nakon realizacije aktivnosti iz stava 3. člana 6. ovog zakona, u kom periodu će se pripremati i biti donesen prvi plan upravljanja.

(4) Nadležni organi uprave i drugi subjekti će, u skladu sa važećim propisima, obezbijediti republičkoj Agenciji za vode podatke potrebne za izradu plana upravljanja riječnim slivom.

Program mjera

Član 27.

(1) Radi postizanja ciljeva za zaštitu životne sredine u skladu sa Okvirnom direktivom o vodama i ovim zakonom, uspostaviće se program mjera za svaki oblasni riječni sliv, uzimajući u obzir rezultate ekonomskih analiza na koje upućuje navedena direktiva. Ako je to primjereno, program može donijeti mjere primjenjive na oba oblasna riječna sliva u Republici Srpskoj. Program mjera se utvrđuje planovima upravljanja riječnim slivovima.

(2) Program mjera mora da sadrži:

- a) osnovne mjere koje zahtjevaju direktive navedene Okvirnoj direktivi o vodama i njenom Aneksu 6 - Dio A,
- b) dopunske mjere za koje može da obuhvati program mjera, nakon protoka perioda drugog ažuriranja plana upravljanja, a koje su navedene u članu 11. Okvirne direktive o vodama i njenom Aneksu 6 - Dio B, odnosno koje u tom periodu budu na snazi.

(3) U perelaznom periodu navedenom u stavu 3. člana 6. ovog zakona, vršiće se priprema izrade Plana i Programa navedenih u čl. 26. i 27. ovog zakona, u skladu sa posebnim programima koji donosi Ministarstvo, za svaku godinu.

Priprema planiranja za upravljanje riječnim slivovima

Član 28.

U skladu sa stavom 3. člana 27. i drugim odredbama ovog zakona, Agencija za vode će pripremiti i objaviti:

- a) vremenski raspored i program rada na izradi plana i programa, uključujući i popis konsultacija koje treba obaviti, najmanje tri godine prije početka perioda na koje se plan i program odnose,
- b) privremeni pregled značajnih pitanja u oblasti upravljanja vodama uočenih u slivu, najmanje dvije godine prije početka perioda na koje se plan i program odnose,
- c) kopije nacрта plana i programa upravljanja riječnim slivom, najmanje godinu dana prije početka perioda na koje se plan i program odnose.

Konsultovanje javnosti

Član 29.

(1) Agencija za vode daće na uvid javnosti, najmanje šest mjeseci radi davanja primjedbi u pisanoj formi za svaki opšti akt za koji je mjesno nadležna, u skladu sa ovim zakonom, posebnim propisom i važećim propisima o učešću javnosti. Javnosti se takođe mora omogućiti uvid u dokumenta i informacije koji su upotrebljeni za izradu Nacrta plana za upravljanje riječnim slivovima, a koji se objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srpske". Pristup ovakvim informacijama za javnost mora biti podvrgnut pravilima o povjerljivosti u skladu sa ovim propisom i posebnim zakonima.

(2) Agencija za vode će objaviti u javnim glasilima oglas, vezano za objavljivanje dokumenata iz ovog zakona i važećih propisa o učešću javnosti, čime omogućava davanje primjedbi na njihov sadržaj. Dokumenti će biti dostupni u centralno smještenim područnim ili kancelarijama lokalne samouprave, do nivoa koji se odnosi na teritoriju koju oglašeni dokument obrađuje. Dokumenti mogu takođe biti objavljeni u elektronskoj formi.

(3) Agencija za vode će, kada to smatra potrebnim, organizovati prikupljanje informacija od javnosti u formi okruglih stolova i slično, radi usvajanja informacija koja se odnose na planiranje u oblasti upravljanja riječnim slivovima.

(4) Pri utvrđivanju elemenata za sklapanje međunarodnih sporazuma, prije njihovog potpisivanja i prije nego što postanu obavezujući za Bosnu i Hercegovinu, o osnovnim i vitalnim elementima takvog sporazuma, obavijestice se zainteresovana javnost na način definisan st. 1. i 2. ovog člana.

Posebne dužnosti Agencije za vode u upravljanju vodama

Član 30.

(1) Agencija za vode će na području oblasnog riječnog sliva za koji je nadležna da:

- a) priprema analizu karakteristika oblasnog riječnog sliva,
- b) priprema pregled uticaja ljudskih aktivnosti na stanje površinskih i podzemnih voda,

- c) priprema ekonomsku analizu korištenja voda,
- č) uspostavlja registar zaštićenih područja koji su određeni zakonom ili republičkim propisom za traženje posebne zaštite površinskih ili podzemnih voda ili posebne zaštite za očuvanje staništa i vrsta direktno zavisnih o vodi,
- ć) uspostavlja registra vodnih tijela koja se koriste za zahvatanje vode namijenjene ljudskoj upotrebi i onih namijenjenih za takva korištenja u budućnosti,
- d) priprema karakterizaciju i klasifikaciju ekološkog statusa voda,
- dž) priprema plan i program praćenja stanja voda i organizuju njihovo sprovođenje.

(2) Ostale organizacione jedinice Agencije za vode na riječnom slivu ili podslivu, vršiće aktivnosti u skladu sa ovim zakonom, programom i drugim aktima iz stava 1. ovog člana.

Koordinacija planova za upravljanje riječnim slivovima

Član 31.

(1) U toku pripremnih radnji za planiranje u oblasti upravljanja riječnim slivovima za koje je nadleža, Agencija za vode će vršiti redovne konsultacije sa odgovarajućom Agencijom u Federaciji Bosne i Hercegovine, u cilju koordiniranja planova za upravljanje riječnim slivovima u dva entiteta.

(2) Postupci i drugi zahtjevi, vezano za koordinaciju planova upravljanja riječnim slivovima sa odgovarajućim planovima pripremljenim u Federaciji Bosne i Hercegovine, mogu biti uspostavljeni međusobnim memorandumima ili usaglašenim podzakonskim propisima resornih ministarstava.

(3) Koordinacija planova upravljanja riječnim slivovima u međunarodnim vodnim područjima mogu dodatno biti regulisani međunarodnim sporazumima obavezujućim za Bosnu i Hercegovinu.

Prijedlozi za planove upravljanja riječnim slivovima

Član 32.

(1) Agencija za vode će da pripremi prijedlog koordiniranog plana za upravljanje riječnim slivovima i isti će podnijeti Ministarstvu u vremenskim okvirima koji su određeni ovim zakonom.

(2) Ministarstvo će se angažovati na konsultacijama sa nadležnim Ministarstvom u Federaciji Bosne i Hercegovine, kako bi se osigurala koordinacija predloženih planova upravljanja riječnim slivovima.

Odobranje i donošenje planova za upravljanje riječnim slivovima

Član 33.

(1) Planove upravljanja oblasnim riječnim slivovima izrađuju agencije za vode i podnose na odobrenje Ministarstvu.

(2) Nakon datog odobrenja Ministarstva, predviđenog prethodnim stavom ovog člana, Vlada donosi Plan upravljanja oblasnim riječnim slivom.

(3) Vlada, donesene planove može dostaviti Savjetu ministara Bosne i Hercegovine, u skladu sa svojim ovlaštenjima.

(4) Ministarstvo je nadležno za objavljivanje osnovnih elemenata Plana upravljanja oblasnim i riječnim slivom u "Službenom glasniku Republike Srpske".

(5) Pored nadležne Agencije za vode, Ministarstvo čuva donesene planove iz stava 3. ovog člana u pisanoj i elektronskoj formi, sa pripadajućim odlukama nastalim u procesu njihovog donošenja i objavljivanja.

(6) Postupak za objavljivanje odobrenja planova za upravljanje riječnim slivovima u međunarodnim vodnim područjima, može se dodatno regulisati međunarodnim sporazumima obavezujućim za Bosnu i Hercegovinu.

Prvo donošenje i ažuriranje planova za upravljanje riječnim slivovima

Član 34.

Planovi za upravljanje riječnim slivovima, donijeće se i ažurirati na način kako je predviđeno ovim zakonom, a u rokovima definisanim u stavu 3. člana 26. ovog zakona.

Ciljevi zaštite životne sredine u planovima upravljanja riječnim slivovima

Član 35.

(1) Ciljevi planova za upravljanje riječnim slivovima i programa mjera, usmjeriće se tako da se:

- a) stanje vodnih tijela površinskih i podzemnih voda ne pogorša, i da se mora postići, u najmanjoj mogućoj mjeri, dobar status,
- b) vještačka ili jako promijenjena vodna tijela u skladu sa Okvirnom direktivom o vodama postići će dobar ekološki potencijal i dobro hemijsko stanje površinskih voda,
- c) vodna tijela površinskih voda zaštite, unaprijede i obnove u cilju postizanja stanja iz tač. a) i b) ovog stava, najkasnije za period 15 godina od dana stupanja na snagu ovog zakona,
- č) vodna tijela podzemnih voda budu zaštićena, unaprijeđena i obnovljena u cilju postizanja stanja iz naredaba ovog zakona, najkasnije za period naveden u tački c) ovog stava,
- ć) bilo koji značajan i održiv viši trend koncentracije zagađivača, a koji je rezultat uticaja aktivnosti čovjeka, promijeni radi progresivnog smanjenja zagađenja podzemnih voda,

- d) stanje voda u zaštićenim zonama dovede u saglasnost sa standardima za takvu zaštitu, najkasnije za period naveden u tački c) ovog stava.

(2) Privremeno pogoršanje stanja vodnih tijela, neće se smatrati kršenjem ciljeva zaštite životne sredine, ako su rezultat okolnosti nastalih iz prirodnih uzroka ili zbog više sile, i ukoliko su od odgovornih pojedinaca i institucija preduzeti praktični koraci radi sprečavanja daljeg pogoršanja stanja, a da se njima ne dovede u pitanje postizanje ciljeva.

Vještačka ili jako modifikovana vodna tijela

Član 36.

(1) Vodno tijelo površinskih voda može biti određeno u Planu za upravljanje riječnim slivom kao vještačko ili jako modifikovano, u slučaju kada bi promjene hidromorfoloških karakteristika tog tijela, koje su inače neophodne za postizanje dobrog ekološkog stanja, imale značajne negativne posljedice na:

- a) širi prostor životne sredine,
- b) plovidbu, uključujući lučka postrojenja, ili rekreaciju,
- c) djelatnosti za koje se voda akumulira, kao što su vodosnabdijevanje, energetika ili navodnjavanje,
- č) regulaciju voda, zaštitu od poplava, odvodnjavanje,
- ć) ostale jednako važne održive ljudske razvojne djelatnosti.

(2) Pored zahtjeva iz stava 1. ovog člana, neophodno je dokazati da se korisni ciljevi kojima služe vještačke ili promijenjene i modifikovane karakteristike vodnog tijela ne mogu, iz tehničkih razloga ili nesrazmjernih troškova, postići drugim sredstvima, koja bi bila značajno blaža po uticaju na životnu sredinu.

(3) Ciljevi zaštite životne sredine za vodno tijelo iz st. 1. i 2. ovog člana će se odvojeno uspostaviti u planu za upravljanje riječnim slivom.

Izuzeci u odnosu na ciljeve zaštite životne sredine

Član 37.

(1) Izuzetak od ciljeva zaštite životne sredine koji su navedeni u članu 35. i drugim odredbama ovog zakona, može se predvidjeti u Planu za upravljanje riječnim slivom, u slučaju da je takav izuzetak neophodan iz razloga novih modifikacija fizičkih karakteristika vodnog tijela površinskih voda ili promjena u nivou vodnih tijela podzemnih voda, i ako:

- a) su preduzeti svi praktični koraci za ublažavanje negativnog uticaja na stanje vodnog tijela,
- b) su razlozi za modifikaciju ili promjene izričito navedeni i objašnjeni u planu upravljanja riječnim slivom,
- c) su razlozi za modifikaciju ili promjene od najvećeg javnog interesa, ili od koristi za životnu sredinu i društvo u postizanju ciljeva zaštite životne sredine ili su

značajnije koristi novih modifikacija ili promjena za ljudsko zdravlje, održavanje sigurnosti ili održivog razvoja, i

- č) ako se korisni ciljevi kojima služe te modifikacije ili promjene vodnog tijela ne mogu, iz razloga tehničke izvodljivosti ili nesrazmjernih troškova, postići drugim sredstvima, koja predstavljaju bitno bolju varijantu za zaštitu životne sredine.

(2) Pod zahtjevima postavljenim u stavu 1. ovog člana stanje vodnog tijela površinskih voda će se posmatrati kao saglasno sa ciljevima zaštite životne sredine, pa i ako bi se stanje pogoršalo sa visokog na dobro ili dobro na umjeren status, ako je ovo rezultat novih održivih ljudskih razvojnih djelatnosti.

Modifikacija ciljeva životne sredine

Član 38.

Manje zahtjevni ciljevi zaštite životne sredine nego oni koji su navedeni u članu 35. ovog zakona i njegovim ostalim odredbama, uspostaviće se za posebna vodna tijela, ako se pokaže da su ova vodna tijela tako izložena posljedicama ljudske djelatnosti ili je njihovo prirodno stanje takvo da bi postizanje tih ciljeva bilo nepraktično ili nesrazmjerno skupo, i ako su zadovoljeni slijedeći uslovi:

- a) da se potrebe zaštite životne sredine i druge društveno-ekonomske potrebe, kojima ta djelatnost služi, ne mogu zadovoljiti drugim sredstvima, koja su znatno bolja opcija po životnu sredinu, koja ne povlači nesrazmjerne troškove,
- b) da je postignuto najmanje umjeren status za površinske vode, uz uticaje koji se nisu mogli razumno izbjeći zbog karaktera ljudske djelatnosti ili zagađenja,
- c) da se osiguraju najmanje moguće promjene dobrog statusa podzemnih voda, uz uticaje koji se nisu mogli razumno izbjeći zbog karaktera ljudske djelatnosti ili zagađenja,
- č) da ne dolazi do daljeg pogoršanja stanja određenog vodnog tijela, i
- ć) da su razlozi za uspostavljanje manje zahtjevni ciljeva zaštite životne sredine, izričito navedeni u planu upravljanja riječnim slivom.

Postepeno postizanje ciljeva zaštite životne sredine

Član 39.

(1) Rokovi predviđeni u članu 35. stav 1. tačka c) ovog zakona, mogu se produžiti u planu upravljanja riječnim slivom za svrhe postepenog postizanja ciljeva zaštite životne sredine, ako bi:

- a) postizanje poboljšanja u određeno vrijeme bilo tehnički neizvodljivo ili nesrazmjerno skupo,
- b) prirodni uslovi onemogućili blagovremeno poboljšanje stanja vodnog tijela,

- c) bilo izvjesno da se neće događati dalja pogoršanja stanja određenog vodnog tijela, i
- č) razlozi za takve aktivnosti bili izričito navedeni i objašnjeni u planu upravljanja riječnim slivom.

(2) Produženja iz stava 1. ovog člana moraju biti ograničena najviše na period jednog daljeg ažuriranja plana upravljanja riječnim slivom, izuzev u slučajevima kada su prirodni uslovi takvi da se ne mogu postići ciljevi unutar ovog perioda.

Određivanje karakteristika vodnih struktura i tijela

Član 40.

U svrhe upravljanja riječnim slivovima, vrši se određivanje karakteristika vodnih tijela površinskih i podzemnih voda, što se sprovodi u skladu sa metodologijom uspostavljenom u skladu sa čl. 5. i 6. ovog zakona.

Klasifikacija stanja voda

Član 41.

(1) Vodna tijela površinskih i podzemnih voda će se klasifikovati na osnovu jačine promjena uzrokovanih ljudskim-antropogenim uticajima i promjenama u vrijednostima elemenata fizičko-hemijskog, biološkog i hidromorfološkog kvaliteta i kvantiteta tipa strukture i tijela vode u odnosu na tip pod neporemećenim uslovima.

(2) Klasifikacija vrijednosti elemenata kvaliteta ekološkog statusa svake kategorije površinske vode, vrši se kao visok status, dobar status, umjeren status, nedovoljan status i loš status, u skladu sa Okvirnom direktivom o vodama i podzakonskim propisom koji donosi Ministarstvo, u skladu sa stavom 2. člana 7. ovog zakona.

(3) Klasifikacija statusa podzemne vode, vrši se praćenjem parametara za klasifikaciju kvantitativnog statusa podzemne vode i hemijskog statusa podzemne vode, u skladu sa stavom 2. ovog člana.

(4) Ministarstvo, u roku od 18. mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, donosi propis iz stava 2. ovog člana, a takođe je odgovorno za predlaganje Vladi Republike Srpske svake šeste godine donošenje podzakonskog propisa kojima se uspostavlja, mijenja ili potvrđuje utvrđena klasifikacija površinskih i podzemnih voda.

Kontinuitet planova za upravljanje riječnim slivom

Član 42.

Republički i organi lokalne samouprave će u svojim aktivnostima, sprovesti i primjenjivati planove za upravljanje riječnim slivovima koji su odobreni u skladu sa odredbama ovog zakona i na osnovu njega donesenih podzakonskih propisa, i koji, kao takvi, predstavljaju obavezujuće dokumente koji se kontinuirano dograđuju.

Povezanost planova upravljanja vodama sa prostornim i sektorskim

Član 43.

- (1) U prostornim i sektorskim planovima, koji bi mogli uticati na zaštitu voda, njihovo uređenje i korištenje, prikazuju se ugrožena i zaštićena područja prema odredbama ovog zakona.
- (2) Predlagač prostornih i sektorskih planova i akata će kod njihovog pripremanja primijeniti propise koji su na snazi, a odnose se na zahvate u prostoru na područjima iz stava 1. ovog člana.
- (3) Predlagač prostornih planova i sektorskih akata će u postupku njihove pripreme, predložiti način korištenja koji je u skladu sa mogućim načinima korištenja i uzeti u obzir ograničenja ili uslove iz tačke b) i c) stava 2. člana 26. ovog zakona.
- (4) Predlagač prostornog plana će u postupku njihove primjene odrediti zahvate u prostoru koji se odnose na izgradnju vodne infrastrukture i koji su predviđeni u planovima upravljanja vodama.
- (5) Za nacrt prostornog plana, njegov predlagač mora dobiti saglasnost Ministarstva, kao dokaz da su rješenja u prostornom planu u skladu sa odredbama ovog člana. U protivnom, Ministarstvo neće izdati navedenu saglasnost i obavezno je da pokrene inicijativu za uslađivanje prostornog plana sa odredbama ovog zakona.
- (6) Do donošenja akata u skladu sa ovim zakonom, koji definišu slučajeve iz stava 1. i 3. ovog člana, primjenjivaće se postojeći akti ili propisi ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.
- (7) Spisak propisa i akata iz stava 6. ovog člana javno objavljuje Ministarstvo, u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Praćenje stanja voda

Član 44.

- (1) Praćenje stanja - statusa, površinskih i podzemnih voda je zasnovano na programu praćenja koji će osigurati jasan i sveobuhvatni pregled stanja voda u svakom oblasnom riječnom slivu.
- (2) Program praćenja stanja voda uzima u obzir zaštitu akvatičnih i kopnenih ekosistema i vrsta koje direktno zavise od voda.
- (3) Za realizaciju programa praćenja stanja voda, odgovorna je Agencija za vode, a sprovođenje svih radnji praćenja stanja voda (monitoringa) ili samo nekih od njih mogu da obavljaju samo specijalizovane institucije za sektor voda i životne sredine, koje ispunjavaju propisane stručne kriterije.
- (4) Ministarstvo u saradnji sa ministarstvom nedležnim za ekologiju, donijeće u roku od osamnaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona podzakonski propis za realizaciju

ovog člana sa elementima koji obuhvataju opis radnji koje se odnose na praćenje stanja voda (monitorinč), i uslove koje moraju ispunjavati specijalizovane institucije iz stava 3. ovog člana.

Ciljevi praćenja stanja voda

Član 45.

Praćenje stanja voda, organizuje se na način da blagovremeno i vjerodostojno obezbjeđuje slijedeće podatke:

- a) za površinske vode, nivo ili obim protoka,
- b) status i kvalitet površinskih voda,
- c) status i kvantitet podzemnih voda,
- č) status akvatičnog i poluakvatičnog ekosistema,
- ć) ostale elemente utvrđene odredbama ovog zakona.

Program praćenja stanja voda

Član 46.

Praćenje stanja voda, zasniva se na Programu praćenja stanja-statusa voda koji donosi Ministarstvo.

Obaveza operatora da sprovodi praćenje stanja voda i izvještavanje

Član 47.

(1) Operator je obavezan da, o svom trošku, za vlastite ili objekte kojima upravlja, vrši praćenje stanja voda u odnosu na količine, uticaje na vode izazvanih postrojenjima ili aktivnostima i da podnosi izvještaje o podacima praćenje stanja voda kako je određeno u vodopravnom aktu ili programu iz člana 46. ovog zakona.

(2) Ukoliko operator ne izvrši radnje iz stava 1. ovog člana, niti u okviru naknadno ostavljenog roka sa kojim ga je pismeno upoznalo Ministarstvo, sprovođenje neophodnih aktivnosti organizovaće ovlaštene institucije o trošku operatora.

IV - KORIŠTENJE VODA

Član 48.

Pod korištenjem voda, u skladu sa odredbama ovog zakona, smatra se:

- a) zahvatanje, crpljenje i upotreba površinskih i podzemnih voda za različite namjene (snabdijevanje vodom za piće, sanitarne i tehnološke potrebe, navodnjavanje i drugo),
- b) korištenje vodnih snaga za proizvodnju električne energije i druge pogonske potrebe,

- c) korištenje vode za uzgoj ribe,
- č) korištenje vode za plovidbu,
- ć) korištenje vode za sport, kupanje, rekreaciju i druge slične namjene.

Racionalno i ekonomično korištenje voda

Član 49.

- (1) Svakome je dozvoljeno korištenje voda pod uslovima određenim ovim zakonom.
- (2) Voda se mora koristiti racionalno i ekonomično. Svaki korisnik vode, dužan je da koristi vodu na način i u obimu kojima se voda čuva od rasipanja i štetnih promjena njenih svojstava, i ne ometa drugima zakonsko pravo korištenja vode.

Opšta upotreba voda

Član 50.

- (1) Svakome je dozvoljeno, u skladu s propisima, koristiti vode običnim načinom koji ne zahtijeva posebne naprave i ne isključuje druge od jednakog korištenja (opšta upotreba voda).
- (2) Opšta upotreba voda obuhvata naročito:
 - a) zahvatanje vode, bez posebnih naprava, iz vodotoka i jezera za lične i potrebe domaćinstva,
 - b) zahvatanje podzemne vode ili vode sa izvora, koja se koristi iz bunara ili izvora na vlastitom zemljištu, za lične i potrebe domaćinstva,
 - c) prikupljanje i korištenje voda od padavina za lične i potrebe domaćinstva koje se sakupljaju na vlastitom zemljištu,
 - ć) korištenje voda iz rijeka, jezera i drugih površinskih izvora za kupanje i rekreaciju.
- (3) Ličnim i potrebama domaćinstva iz stava 2. ovoga člana, smatra se korištenje vode za piće, održavanje čistoće i slične potrebe u domaćinstvu. Takvim korištenjem, ne smatra se korištenje vode za navodnjavanje i u tehnološkom procesu, ukoliko se te radnje obavljaju kao privredna djelatnost.

Vodna saglasnost ili dozvola za korištenje vode

Član 51.

- (1) Za svako korištenje voda koje prevazilazi obim opšte upotrebe iz člana 50. ovog zakona, potrebna je vodna saglasnost ili dozvola u skladu sa odredbama ovog zakona.
- (2) Korištenje voda za snabdijevanje stanovništva vodom za piće, sanitarne potrebe i potrebe protivpožarne zaštite ima prvenstvo u odnosu na korištenje voda za ostale namjene.
- (3) Planom upravljanja vodama može se, zbog određenih specifičnih uslova i potreba, odrediti pravo prvenstva korištenja voda za ostale namjene, uz obavezno davanje prednosti za namjene navedene u stavu 2. ovog člana.

Kvalitet vode namijenjen za ljudsku upotrebu

Član 52.

- (1) Kvalitet vode koja je namijenjena za ljudsku upotrebu, odgovaraće uslovima utvrđenim u članu 22. ovog zakona i propisu o vodi za piće koji donosi ministarstvo nadležno za oblast zdravstva.
- (2) Pravna i druga lica koji obavljaju djelatnost vezanu za korištenje vode koja je namijenjena ljudskoj upotrebi, dužni su osigurati stalni i sistemski pregled vode i preduzimati mjere za osiguranje zdravstvene ispravnosti vode za piće i tehničke ispravnosti uređaja u skladu sa propisima iz stava 1. ovog člana i propisima koji se odnose na zone sanitarne zaštite.
- (3) Kontrolu vode koja je namijenjena za ljudsku upotrebu, mogu vršiti samo ovlaštene laboratorije.
- (4) Uslove koje će ispunjavati ovlaštene laboratorije, sadržaj i način dobivanja ovlašćenja propisuje ministarstvo nadležno za oblast zdravstva.

Korištenje voda iz izvora i podzemnih voda

Član 53.

- (1) Korištenje voda iz izvora i podzemnih voda, osim opšte upotrebe voda, može se odobriti samo ako su prethodno obavljani vodoistražni radovi.
- (2) Vodoistražnim radovima smatraju se radovi i ispitivanja hidrogeološka i druga, kojima se utvrđuje postojanje, rasprostranjenost, količine, hemijske i druge karakteristike propisane ovim zakonom, kao i kvalitet i pokretljivosti podzemnih voda na određenom području.
- (3) Organ koji izdaje vodopravni akt, obavezan je cijeniti elemente iz stava 2. ovog člana i u pogledu obnovljivosti resursa.
- (4) Podzakonskim propisom, Ministarstvo će, u saradnji sa ostalim ministarstvima, u roku od dvije godine po stupanju na snagu ovog zakona, donijeti podzakonski propis o vrstama podzemnih voda, njihovom karakterisanju, ispitivanju, evidenciji, i drugim neophodnim podacima za normalno praćenje i upravljanje.

Obaveze vođenja evidencije

Član 54.

- (1) Lica koja zahvataju i crpe vode, osim u okviru opšte upotrebe voda, dužna su voditi evidenciju o količinama takve vode, ugraditi neophodnu opremu za mjerenje i o količinama dostavljati podatke nadležnim institucijama za upravljanje vodama.
- (2) Propis o sadržaju i načinu vođenja evidencije i dostavljanju podataka iz stava 1. ovoga člana donosi Ministarstvo.

Melioracioni sistemi

Član 55.

- (1) Za prostor jedne ili više katastarskih opština, osniva se od strane jedinica lokalne samouprave javno preduzeće za upravljanje melioracionim sistemima i objektima.
- 2) U svrhu građenja ili korištenja melioracionog sistema za navodnjavanje ili odvodnju, od interesa za više vlasnika ili korisnika zemljišta, mogu se osnivati i druga posebna pravna lica (zadruga, udruženja i sl.), u skladu sa posebnim zakonima.
- (3) Pravna lica iz stava 2. ovog člana mogu ostariti pravo na korištenje voda (koncesija, vodna dozvola).
- (4) Pravna lica i osnivači iz st. 1. i 2. ovog člana, dužna su osigurati finansijska sredstva za održavanje i rad melioracionog sistema.
- (5) Pravna lica iz stava 2. ovog člana, kojima je preneseno pravo na upravljanje i korištenje vodnih objekata koji su u službi melioracionih sistema, i koji su definisani ovim zakonom, dužna su osigurati finansijska sredstva za održavanje i rad melioracionog sistema.
- (6) Pravna lica iz stava 1. ovog člana mogu poslove tehničkog održavanja povjeriti institucijama i javnim preduzećima registrovanim za vršenje takvih djelatnosti u oblasti zaštite od voda, što ih ne oslobađa odgovornosti po odredbama ovog zakona, kao ni subjekta na koje je ovlaštenje preneseno.

Rudarski radovi, iskopi tunela, drugi iskopi i bušenja tla

Član 56.

- (1) Pravna i fizička lica koja izvođenjem rudarskih radova, iskopa tunela, drugih iskopa i bušenja tla naiđu na podzemne vode (izvorišta voda, tekuće i stajaće vode) dužna su to odmah, a najkasnije u roku od 48 sati, prijaviti vodnom inspektor, odnosno nadležnoj instituciji za upravljanje vodama ili organu za praćenje incidentnih pojava. Lice institucije ili službe koje primi obavještenje dužno je po tome odmah preduzeti odgovarajuće mjere ili obavijestiti nadležnu instituciju za upravljanje vodama.
- (2) Pravna i fizička lica koja izvode radove iz stava 1. ovoga člana, dužna su vodnom inspektor i ovlaštenoj osobi nadležne institucije za upravljanje vodama, dostaviti podatke i dopustiti uzimanje podataka i obavljanje potrebnih ispitivanja radi utvrđivanja izvora, količine i kvaliteta vode, te preduzeti potrebne mjere osiguranja koje joj naloži vodni inspektor ili ovlaštena osoba.

V - ZAŠTITA VODA

1. Zabrane i ograničenja

Opšta zaštita voda

Član 57.

- (1) Ispuštanje iskorištenih voda u površinske vode, dozvoljeno je samo na način i pod uslovima, koje određuje ovaj zakon i podzakonski akti doneseni na osnovu ovog zakona.
- (2) Zabranjeno je ispuštanje otpadnih voda u prirodna jezera, ribnjake, močvare i druge prirodne vodne akumulacije, koje imaju stalan ili povremen dotok ili isticanje površinskih ili podzemnih voda, kao i u vodne akumulacije koje su nastale zbog vađenja ili iskorištavanja mineralnih sirovina ili drugih sličnih zahvata.
- (3) U prirodnim jezerima, ribnjacima, močvarama i drugim prirodnim vodnim akumulacijama, koje imaju stalan ili povremen dotok ili isticanje površinskih ili podzemnih voda, zabranjeno je korišćenje voda na način koji bi mogao prouzrokovati ugrožavanje njihovog ekološkog ili hemijskog stanja.
- (4) Ispuštanje otpadne vode direktno u podzemne vode je zabranjeno.
- (5) Indirektno ispuštanje otpadnih voda u podzemne vode dozvoljeno je samo na način i pod uslovima, koje određuje ovaj zakon i podzakonski propisi doneseni na osnovu ovog zakona.

Opšta obaveza tretmana otpadnih voda

Član 58.

- (1) U slučaju da domaćinstvo nije priključeno na javnu kanalizaciju, otpadne vode iz domaćinstva će biti prikupljene i tretirane tako da ne uzrokuju rizik od zagađenja koji je veći od propisanog.
- (2) Lokalna zajednica na određenom prostoru obavezna je za obezbjeđenje i orgnizovanje tretmana otpadnih voda neposredno i uz pomoć namjenski formiranih službi i subjekata.
- (3) Operator sistema za odvođenje i tretman otpadnih voda na određenom prostoru odgovoran je sa lokalnom zajednicom za sprovođenje tretmana otpadnih voda i obavezan da sagleda stanje, vodi evidenciju i dostavlja podatke organu iz člana 176. ovog zakona i organu lokalne zajednice o podacima navedenim u realizaciji aktivnosti iz stava 1. i 2. ovog člana.

Opšta zabrana đubrenja i upotrebe sredstava za zaštitu bilja

Član 59.

- (1) Ministarstvo, u saradnji sa ministarstvom nadležnim za ekologiju, posebnim podzakonskim propisom utvrđuje pravila dobre poljoprivredne prakse koja će se primjenjivati u područjima gdje su vode zagađene nitratima i sredstavima za zaštitu biljaka ili u područjima u kojima postoji rizik od takvog zagađenja.

- (2) Ministarstvo, u saradnji sa ministarstvom nadležnim ekologiju, podzakonskim propisima utvrđuje metodologiju za definisanje područja iz stava 1. ovog člana.
- (3) Ministarstvo može svojim aktom ograničiti ili zabraniti korištenje vještačkih đubriva, gnojiva ili sredstava za zaštitu biljaka u područjima iz stava 1. ovog člana.
- (4) Zabranjena je upotreba đubriva ili upotreba sredstava za zaštitu bilja na vodnom dobru.

Ograničenja plovidbe

Član 60.

- (1) Vlada određuje pojedinačne površinske vode ili dijelove površinskih voda na kojima je zabranjena plovidba brodovima, koji za pogon koriste naftne derivate.
- (2) Zabrana iz stava 1. ovog člana, ne odnosi se na plovne objekte koji su u funkciji spašavanja ljudi, imovine i dobara, zatim koja su u funkciji provođenja zadataka organa unutrašnjih poslova ili odbrane.
- (3) Zabranjeno je ispuštanje otpadnih voda iz plovnih objekata, osim nezagađene vode za hlađenje ili balansiranje tereta.

Zabrana pranja vozila

Član 61.

Zabranjeno je prati vozila i druge mašine i uređaje u površinskim vodama i na zemljištu koje pripada vodnom dobru.

Odlaganje i deponovanje materija ili predmeta

Član 62.

- (1) Zabranjeno je proizvoditi, rukovati, čuvati i odlagati opasne materije i otpad, na vodama i vodnom dobru.
- (2) Pod otpadom, u smislu ovog zakona, podrazumijevaju se materije i supstance definisane ovim zakonom i na osnovu njega donesenim podzakonskim propisima, kao i materije i supstance definisane Zakonom o otpadu.
- (3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, proizvodnja, rukovanje i čuvanje opasnih materija i otpada može biti dozvoljeno, pod uslovima propisanim na osnovu ovog zakona i propisa za zaštitu životne sredine za djelatnosti luka i u slične svrhe.

Prevoz opasnih materija

Član 63.

Prevoz i pretovar opasnih materija i supstanci na površinskim vodama se uređuje u skladu sa propisima iz oblasti prevoza opasnih roba i iz oblasti riječnog i drumskog saobraćaja, kako bi se mogućnost nekontrolisanog ispusta isključila ili svela na najmanju moguću mjeru.

Incidenti

Član 64.

- (1) Ako je usljed iznenadnog slučaja, kvara ili iz drugih razloga nastala opasnost zagađenja voda, lice ili operator u vezi sa čijim je djelovanjem ili propustom takva opasnost nastala, odmah će poduzeti sve potrebne mjere da spriječi ili ublaži uticaje prouzrokovane incidentom, te da spriječi ponovni nastanak incidenta, a zatim, bez odlaganja, o tome obavijesti najbližu policijsku stanicu, vodnu inspekciju ili Agenciju za vode.
- (2) Svako lice koje primijeti da je došlo do situacije iz stava 1. ovog člana, dužno je o tome obavijestiti najbližu policijsku stanicu, vodnu inspekciju ili Agenciju za vode.
- (3) Policijska stanica će, po saznanju o nastalom zagađenju, odnosno opasnosti od zagađenja voda, obavijestiti najbližeg vodnog inspektora, odnosno mjesno nadležnu Agenciju za vode.
- (4) Agencija, ili drugo lice određeno planom zaštite voda dužna je, neposredno po saznanju o zagađenju voda ili nastanku opasnosti od zagađenja, preduzeti mjere za njihovo otklanjanje ili sprečavanje, odnosno preduzeti sve mjere kako bi se posljedice štetne po životnu sredinu svele na najmanju moguću mjeru.
- (5) Agencija može, u cilju izvršenja radova iz prethodnog stava, angažovati najbližu specijalizovanu ovlaštenu instituciju, odnosno preduzeće.
- (6) Ministarstvo posebnim aktom propisuje uslove koje će zadovoljiti specijalizovanu instituciju, odnosno preduzeće (kadrovi, oprema), iz prethodnog stava, i način izdavanja ovlaštenja.
- (7) Odobrenje, odnosno certifikat za obavljanje djelatnosti iz prethodnog stava ovog člana specijalizovanoj ovlaštenoj instituciji, odnosno preduzeću, izdaje Ministarstvo.
- (8) Troškove preduzetih mjera za otklanjanje posljedica snosi lice ili operater, zbog čijeg je djelovanja ili propusta došlo do zagađenja, odnosno opasnosti od zagađivanja.
- (9) Ministarstvo će propisati postupke i mjere koje se preduzimaju u slučaju incidenta.

Ekološki prihvatljiv protok

Član 65.

- (1) Ekološki prihvatljivi protok se utvrđuje na osnovu sprovedenih istražnih radova i u skladu sa metodama za njegovo određivanje definisanih u podzakonskom aktu iz stava 3. ovog člana, uzimajući u obzir specifičnosti lokalnog ekosistema i sezonske varijacije protoka.
- (2) Do donošenja podzakonskog akta, ekološki prihvatljivi protok će se utvrđivati na osnovu hidroloških osobina vodnog tijela za karakteristične sezone, kao minimalni srednji mjesečni protok devedesetpetpostotne obezbjeđenosti.
- (3) Ministarstvo, u saradnji sa ministarstvom nadležnim za ekologiju, propisuje metodologiju za određivanje ekološki prihvatljivog protoka. Pored metodologije, posebnim podzakonskim aktom će biti definisana minimalno potrebna prethodna istraživanja, nadležne institucije i procedure donošenja odluka.

(4) Troškove potrebnih istraživanja snosi investitor, odnosno korisnik.

Dislokacija i vađenje materijala

Član 66.

(1) Dislokacija i vađenje materijala u koritima i vodnom zemljištu, dozvoljeno je samo u obimu i na način kojim se uređuje korito i vodno zemljište ili ako to služi sprovođenju mjera zaštite, a u skladu posebnim elaboratima i projektima i na osnovu njih izdatim vodopravnim aktima, na način koji bitno ne mijenja prirodne procese, ne remeti prirodnu ravnotežu ekosistema ili ne pospješuje štetno djelovanje voda.

(2) U cilju realizacije stava 1. ovog člana, donosi se pravilnik o uslovima i načinu realizacije aktivnosti iz stava jedan ovog člana, adekvatno primjenjujući pravila korištenja i za vodno zemljište, kojim se obrađuju hidrološki, bujični i erozioni elementi, a naročito oni koji se odnose na:

- a) zaštitu od poplava,
- b) sprječavanja stvaranja uspora,
- c) sprječavanja nekontrolisanog i štetnog smanjenja ili povećanja proticajnih profila različitog od optimalno potrebnog,
- č) uklanjanje ili smanjenje mogućnosti od meandriranja rijeke,
- ć) sprečavanje nekontrolisanog mijenjanja toka rijeke i nanošenja štete za obale i okolni prostor,
- d) sprečavanja erozija stvorenih vodom, neželjenog taloženja nanosa na pojedinim dionicama rijeke,
- dž) sigurnije odvođenje voda u recipijent i drugo.

(3) Pravilnik iz stava 2. ovog člana, donosi Ministarstvo, najkasnije u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(4) Djelovanje suprotno odredaba ovog člana od strane pravnih ili fizičkih lica vršenjem radnji u koritu ili na vodnom zemljištu suprotno propisu i dokumentaciji nastaloj na osnovi njega, kao i omogućavanje vršenja takvih radnji, kazniće se u skladu sa odredbama ovog i drugih zakona.

Granične vrijednosti za ispuštanje otpadnih voda

Član 67.

(1) Ministarstvo, u skladu sa odredbama ovog zakona, donosi pravilnike o graničnim vrijednostima zagađujućih materija u otpadnim vodama i drugim zahtjevima kada je u pitanju ispuštanje otpadnih voda u površinske vode, zemljište, javni kanalizacioni sistem, kao i za ostale opasne materije čije je ispuštanje u vodu, zemljište koje pripada vodnom dobru, šumsko i poljoprivredno zemljište zabranjeno.

(2) Propise iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo donosi u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(3) Prije donošenja propisa iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo će osigurati njegovu usaglašenost sa istim propisom drugog entiteta, kroz konsultacije pri njihovim donošenjima.

(4) Jedinica lokalne samouprave može donijeti stroži propis iz stava 1. ovog člana za vode koje su u njenoj nadležnosti.

Odluka o odvođenju otpadnih voda

Član 68.

(1) Sva lica su dužna otpadne vode ispuštati u javni kanalizacioni sistem ili u druge sisteme na način koji je u skladu sa propisima iz člana 67. ovog zakona, što se utvrđuje posebnim odlukama o odvođenju otpadnih voda.

(2) Odluke iz stava 1. ovog člana će, pored elemenata iz propisa navedenih u članu 67. ovog zakona, obavezno sadržavati i: odredbe o načinu odvođenja otpadnih voda, obavezu priključenja na javni kanalizacioni sistem, uslove i način ispuštanja otpadnih voda na područjima na kojima nije izgrađen takav sistem, obavezu posebnog odlaganja i odstranjivanja opasnih i drugih materija, te obavezu održavanja javnih kanalizacionih sistema.

(3) Odluke o odvođenju otpadnih voda na područjima jedinica lokalne samouprave donosi skupština, te jedinice lokalne samouprave. U slučaju da se istim sistemom javnog odvođenja otpadnih voda odvodi voda s područja više jedinica lokalne samouprave, odluku donose skupštine svih jedinica lokalne samouprave s čijeg prostora se otpadne vode odvede, a ukoliko se takva odluka ne donese iz bilo kog razloga, odluku donosi Ministarstvo na prijedlog jedne ili više jedinica lokalne samouprave.

Referentna i ovlaštena laboratorija

Član 69.

(1) Za potrebe praćenja stanja voda, verifikacije rezultata rada ovlaštenih laboratorija i za izvršavanje nadležnosti Ministarstva i agencija za vode, ovim zakonom utvrđuje se osnov za formiranje i funkcionisanje referentne laboratorije.

(2) Podzakonskim propisom, utvrđuju se uslovi i kriteriji za određivanje ili uspostavljanje referentne laboratorije i ovlaštenih laboratorija, nadležnosti, način finansiranja, forma i sadržaj ovlaštenja, kao i forma i sadržaj dokumenta koje laboratorije izdaju. Podzakonski propis iz ovog člana donosi Ministarstvo, u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(3) Kontrolu kvaliteta otpadnih voda i efluenta sa postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, vršiće ovlaštene laboratorije.

(4) Kod nadzora sprovođenja odredbi o zaštiti voda iz ovog zakona, preduzimanje mjera i izricanje kazni zbog njihove povrede, mogu se vršiti samo na osnovu rezultata analiza referentne i ovlaštenih laboratorija.

(5) Pojedinačna ovlaštenja za laboratorije, na osnovu propisa iz stava 2. ovog člana ukoliko su ispunjeni propisani uslovi, izdaje ministar.

2. Zaštićena područja

Vrste zaštićenih područja

Član 70.

(1) Zaštićena područja su ona koja zahtijevaju posebnu zaštitu u skladu sa ovim i posebnim propisima.

(2) Zaštićena područja mogu biti:

- a) područja namijenjena za zahvatanje vode za piće,
- b) područja vodnih tijela namijenjenih zaštiti privredi važnih vodenih vrsta,
- c) vode namijenjene rekreaciji, uključujući i područja određena za kupanje,
- č) područja podložna eutrofikaciji i područja osjetljiva na nitrate,
- ć) područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan uslov za njihov opstanak i reprodukciju.

Zaštićena područja rezerve voda

Član 71.

(1) Izuzetno od zaštićenih područja navedenih u prethodnom članu ovog zakona Agencija za vode može u skladu sa propisom iz člana 73. stav 3. ovog zakona utvrditi i zaštićena područja rezerve voda, bez obzira na njihovu buduću namjenu.

(2) Područja iz stava 1. ovog člana određuju se na osnovu utvrđenih rezervi voda koje se s obzirom na svoje hemijske, fizičko-hemijske ili mikrobiološke karakteristike klasifikuju u najviši status.

(3) Agencija za vode daje prijedlog ograničenja ili zabrane opterećenja prostora i aktivnosti koje mogu ugroziti fizičko-hemijsko ili kvantitativno stanje voda u područjima iz stava 2. ovog člana.

Privremena zaštita

Član 72.

(1) Za izvorište vode od značaja za buduću ljudsku upotrebu, ili korištenje izvora mineralne, termalne ili termomineralne, ili druge podzemne vode, Agencija za vode predložiće donošenje odluke o privremenoj zaštiti područja na kojem se izvorište nalazi.

(2) Odlukom o privremenoj zaštiti iz stava 1. ovog člana, pored elemenata iz propisa navedenog u članu 73. stav 3. ovog zakona, utvrđuju se i:

- a) granice zaštićenog područja,
- b) privremeni režim zaštite voda u zaštićenom području i pojedinačnim zaštićenim pojasevima,
- c) metode finansiranja zaštite i održavanja područja i
- č) nadzor nad provođenjem propisanog režima.

(3) Odluka iz stava 2. ovog člana primjenjuje se do stupanja na snagu akta o zaštiti iz člana 75. ovog zakona.

(4) Nadležni organ uprave, na prijedlog Agencije za vode, sprovodi mjere zaštite područja iz prethodnih stavova ovog člana u skladu sa odredbama ovog zakona.

Područja zaštite izvorišta vode za piće i ljudsku upotrebu

Član 73.

(1) Područja na kojima se nalaze izvorišta vode za piće i ljudsku upotrebu, a koja se po količini i kvaliteti mogu koristiti ili se koriste na javan način, biće zaštićena od zagađivanja i od drugih činilaca koji mogu nepovoljno uticati na zdravstvenu ispravnost vode ili na izdašnost izvorišta.

(2) Na područjima iz stava 1. ovog člana, sprovodi se zaštita izvorišta, te sprovođenje zaštitnih mjera, utvrđivanjem i uspostavljanjem zona sanitarne zaštite, čija se veličina, granice, sanitarni režim, mjere zaštite i drugi uslovi određuju prema metodologiji iz podzakonskog akta iz stava 3. ovog člana.

(3) Ministarstvo, u saradnji sa ministarstvom za oblast zdravstva Republike Srpske, donosi podzakonski akt o mjerama zaštite, načinu određivanja, održavanja, obilježavanja zona sanitarne zaštite, i izradu odluka za privremenu ili trajnu zaštitu izvorišta voda za ljudsku upotrebu.

(4) Zaštita iz stava 1. ovoga člana, sprovodi se u skladu sa propisom iz prethodnog stava, odlukom o zaštiti izvorišta kojom se, na osnovu prethodnih istražnih radova, određuje veličina i granice zona sanitarne zaštite, sanitarni i drugi uslovi održavanja i druge zaštitne mjere, izvori i način njihova finansiranja, te kazne za povredu odredaba te odluke.

Zone sanitarne zaštite u planovima upravljanja vodama

Član 74.

Zone sanitarne zaštite utvrđene odlukom o zaštiti izvorišta, kao i prostor rezervisan za zone sanitarne zaštite za koje nije donesena odluka, prikazuju se u planu upravljanja vodama.

Odluka o zaštiti izvorišta

Član 75.

(1) Zone sanitarne zaštite i zaštitne mjere utvrđuje u skladu sa propisom iz člana 73. stav 3. ovog zakona organ lokalne samouprave na čijem području se nalaze zone zaštite izvorišta ili korisnik tog izvorišta.

(2) Odluku o zaštiti izvorišta čije se zone sanitarne zaštite prostiru na području jedne jedinice lokalne samouprave, donosi nadležna skupština.

(3) Odluku o zaštiti izvorišta čije se zone sanitarne zaštite prostiru na području više jedinica lokalne samouprave donose njihove skupštine pojedinačno, a ukoliko to ne učine iz bilo kog razloga, odluku donosi Ministarstvo, samoinicijativno ili na prijedlog jedne ili više jedinica lokalne samouprave, o njihovom trošku.

(4) Odluku o zaštiti izvorišta, čije se zone sanitarne zaštite nalaze na području dva entiteta, donose sporazumno nadležna entitetska ministarstva.

(5) Odluka o zaštiti izvorišta čije se zone sanitarne zaštite protežu na području BiH i susjednih država, donose se u skladu sa stavom 4. ovog člana, uz poštovanje međunarodnih ugovora čiji je potpisnik BiH.

Područja namijenjena za zaštitu prirodnih vrsta

Član 76.

(1) Zaštita područja vodnih tijela namijenjenih zaštiti za prirodu važnih vodnih vrsta, vršiće se u skladu sa podzakonskim aktom Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju, kojim se reguliše ova oblast.

(2) Prijedlog odluke priprema korisnik koji vrši djelatnost uzgoja privredi važnih vrsta.

(3) U zavisnosti od teritorijalnog rasprostiranja zaštitnog područja za ovu namjenu odluku o utvrđivanju zaštitnog područja donosi skupština jedinice lokalne samouprave, odnosno Agencija za vode, u skladu sa stavom 1. člana 71. ovog zakona.

Područje voda za kupanje-kupališta

Član 77.

(1) Kupališta su područja namijenjena za organizovano kupanje i područja na kojima nije zabranjeno kupanje, i tradicionalno se praktikuje.

(2) Kupališta proglašava jedinica lokalne samouprave, ako su ispunjeni kriteriji akta iz stava 5. ovog člana.

(3) Na područjima kupališta nije dozvoljeno postavljanje stalnih ili privremenih objekata ili drugih prepreka, koje bi sprečavale slobodan tok vode, te slobodan prolaz preko vodnog zemljišta, odnosno sprečavale slobodan prilaz obalama i koritima vodotoka, prirodnih jezera i akumulacija.

(4) Područja iz stava 1. ovog člana će biti zaštićena od zagađenja i ostalih oblika korištenja ili pojava koje bi mogle uticati na kvalitet vode za kupanje. U cilju zaštite od zagađenja, aktivnosti koje bi mogle ugroziti zdravlje ili živote kupaca će biti ograničene ili zabranjene na ovim područjima.

(5) Kupališta se prikazuju i definišu u planu upravljanja vodama, te u dokumentima prostornog planiranja.

(6) Ministarstvo, uz sradnju sa ministarstvom nadležnim za oblast zdravstva, propisuje detaljnije kriterije za područja namijenjena za kupanje.

3. Osjetljiva područja

Područja podložna eutrofikaciji i osjetljiva na nitrata

Član 78.

(1) U cilju zaštite vodnih resursa, područja podložna eutrofikaciji i područja osjetljiva na nitrata, mogu se razvrstati kao osjetljiva i manje osjetljiva.

(2) Ministarstvo, u saradnji sa ministarstvom nadležnim za ekologiju, propisuje metode za utvrđivanje osjetljivih i manje osjetljivih područja.

Proglašavanje osjetljivih područja

Član 79.

(1) Ministarstvo svojim aktom proglašava osjetljiva i manje osjetljiva područja na teritoriji Republike Srpske.

(2) Za osjetljiva područja koja se prostiru na teritoriji oba entiteta, akt o proglašenju područja zaštićenim koordinirano donose ministarstva entiteta, na prijedlog entitetskih agencija.

(3) Za osjetljiva područja koja se prostiru na teritoriji BiH i jedne ili više susjednih država akt o proglašenju područja zaštićenim donose vlade entiteta, na koordiniran prijedlog resornih ministarstava.

(4) Odluka iz stava 3. ovog člana za područja koja se prostiru na području BiH i susjednih država, biće usklađena sa međunarodnim ugovorom čiji je potpisnik BiH.

Područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta

Član 80.

Područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan uslov za njihov opstanak ili reprodukciju, utvrđuju se u skladu sa odredbama propisa o zaštiti životne sredine i zaštiti prirode.

Obaveze i ograničenja aktivnosti u osjetljivim područjima

Član 81.

(1) U osjetljivom području, mogu se ograničiti ili zabraniti aktivnosti koje mogu ugroziti kvantitativno ili kvalitativno stanje voda.

(2) Vlasnici ili posjednici zemlje u zaštićenom području su obavezni sprovesti mjere za zaštitu kvantiteta i kvaliteta voda.

(3) Ograničenja i zabrane, periodično će se preispitivati i redefinisati u zavisnosti od rezultata praćenja stanja voda.

(4) Primjena dobre poljoprivredne prakse, obavezna je u osjetljivim područjima.

Praćenje stanja voda u osjetljivim područjima

Član 82.

(1) Pojačano praćenje stanja voda u osjetljivim područjima je obavezno.

(2) Ministarstvo, propisuje način praćenja stanja voda u osjetljivim područjima. Praćenje stanja voda uključuje aktivnosti na vodama i aktivnosti na osjetljivom području.

Renaturalizacija površinskih voda

Član 83.

(1) U cilju poboljšanja narušene prirodne ravnoteže ekosistema površinskih voda Ministarstvo, u dogovoru sa Ministarstvom za prostorno uređenja, građevinarstvo i ekologiju, daje inicijativu za sprovođenje njihove renaturalizacije.

(2) Mjere i metode renaturalizacije, definišu se planovima upravljanja vodama, a realizuju se u saradnji sa ministarstvom nadležnim za ekologiju.

(3) Renaturalizacija može biti okarakterisana kao hitna, potrebna ili preporučljiva renaturalizacija. Kriterije klasifikacije renaturalizacije definiše Ministarstvo posebnim aktom, u skladu sa ovim zakonom.

Ograničenje u svrhu zaštite akvatičnih i semiakvatičnih organizama

Član 84.

(1) U cilju zaštite akvatičnih i semiakvatičnih organizama i njihovih staništa pri opterećivanju vode ili vodnog zemljišta, vodiće se računa o:

- a) održavanju uslova za reprodukciju akvatičnih i semiakvatičnih organizama,
- b) održavanju odgovarajućih uslova u zimskim skloništima akvatičnih i semiakvatičnih organizama,
- c) održavanju ostalih uslova vezanih za održanje i razvoj akvatičnih i semiakvatičnih organizama, uključujući njihovu zamjenu i obogaćivanje,
- č) očuvanje postignutih ciljeva kvaliteta utvrđenih u članu 35. ovog zakona.

(2) Obaveze iz stava 1. ovog člana, utvrđuju se u vodnoj saglasnosti.

(3) Ministarstvo nadležno za ekologije može, u skladu sa pravilima o očuvanju prirode, propisati detaljnije metode i uslove zaštite za pojedinačne slučajeve opterećenja voda, obale ili vodnog zemljišta.

(4) Propis iz stava 3. ovog člana može, u pojedinačnim slučajevima opterećenja površinskih voda, sadržavati obaveze za osiguranje prolaza za akvatične i semiakvatične organizme.

VI - UREĐENJE VODOTOKA I DRUGIH VODA I ZAŠTITA OD ŠTETNOG DJELOVANJA VODA

Uređenje vodotoka i drugih voda

Član 85.

(1) Uređenje vodotoka i drugih voda, aktivnosti su i radnje u čijem sprovođenju, postoji obaveza poštovanja posebnih mjera bezbjednosti u skladu sa ovim zakonom, kao i u pogledu aktivnosti na objektima navedenim u čl. 16. i 17. ovog zakona.

(2) Aktivnosti i radnje iz stava 1. ovog člana, vrše se u skladu sa pravilima struke za održavanje vodotoka, vodnog dobra i objekata, te realizuju drugi radovi kojima se omogućava kontrolisan i neškodljivi protok voda i njeno namjensko korištenje, kao i građenje i održavanje vodnih objekata i sistema različitih namjena.

(3) Aktivnosti i radnje iz st. 1. i 2. ovog člana, sprovode se po posebnim elaboratima i projektima za cio vodotok ili vodnu površinu, ili pojedinu njihovu dionicu ili dio, precizno definisanu stacionažom ili lokacijom, na način kako je to propisano posebnim podzakonskim aktom Ministarstva.

(4) Akt iz stava 3. ovog člana donosi Ministarstvo u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Održavanje vodotoka, vodnog dobra i vodnih objekata i sistema

Član 86.

(1) Pod aktivnostima i radnjama održavanja vodotoka, vodnog dobra i vodnih objekata i sistema, pored ostalog, smatraju se naročito:

- a) aktivnosti i radnje navedene u članu 85. ovog zakona koje sprovode organi uprave i subjekti sa javnim ovlaštenjima,
- b) radovi na održavanju prirodnih i vještačkih vodotoka oblaganjem korita i obala, čišćenjem, uklanjanjem i dislociranjem nanosa, djelomičnim produbljivanjem dna korita, ublažavanjem krivina bez značajnije promjene trase korita, i slično,
- c) zemljani i slični radovi na uređenju i održavanju obala, zemljani radovi u pojasu visokih voda i na vodnom zemljištu, krčenje i košenje rastinja, obnavljanje i održavanje propusta i prelaza,

- č) održavanje regulacionih i zaštitnih vodnih objekata: popravke, ojačanja i obnavljanja nasipa, krčenje, košenje i radovi na vegetativnoj zaštiti objekata, zamjene oštećenih dijelova građevina,
- ć) održavanje vodnih objekata za melioraciono odvodnjavanje: čišćenje, tehničko i vegetativno održavanje objekata i pojasa uz objekte, zemljani radovi na manjim dopunama kanalske mreže, ublažavanju krivina i nagiba, drenažni radovi, izrada tipskih propusta i sličnih objekata koji su sastavni dio kanalske mreže, njihovo obnavljanje i zamjena.

(2) Izuzetno od navedenog u tač. od b) do ć) stav 1. ovog člana, jednostavnije zahvate mogu da sprovedu i realizuju treća pravna i fizička lica, ako su ti poslovi dati od strane subjekata iz tačke a), stav 1. ovog člana, u skladu sa procedurom propisanom posebnim zakonom.

Poboljšanje hidromorfološkog stanja površinskih voda

Član 87.

(1) Radi poboljšanja narušene prirodne ravnoteže vodnih i priobalnih ekosistema, ili zbog slabog stanja voda, prije svega na vještačkim i drastično modifikovanim strukturama vodnih tijela, sprovode se mjere za poboljšanje dinamike prirodnih procesa voda.

(2) Mjere za poboljšanje hidromorfološkog stanja obuhvaćaju obnovu i ponovno uspostavljanje strukture i oblika vodnog tijela, koje utiču na vlastito poboljšanje njegovog hemijskog stanja i stanja životne sredine.

(3) Vodno tijelo, na kojem treba sprovesti mjere iz stava 1 ovog člana, određuje se programom mjera iz člana 27. ovog zakona.

Uređenje voda i zaštita vodnih i priobalnih ekosistema

Član 88.

Zahvati radi uređenja voda će biti planirani i izvedeni tako da bitno ne pogoršaju karakteristike režima voda, i bitno ne poremete prirodnu ravnotežu vodnih i priobalnih ekosistema.

Zadaci Republike Srpske, jedinica lokalne samouprave i ostalih, u vezi sa uređenjem vodotoka i drugih voda

Član 89.

(1) Republika Srpska i jedinice lokalne samouprave obezbjeđuju, u skladu sa ovim zakonom, uređenje vodotoka i drugih voda, na način kako je definisano u članu 5. ovog zakona.

(2) Republika Srpska i jedinice lokalne samouprave, nadležni organi i lica obezbjeđuju, prema podjeli nadležnosti i vlasništvu nad objektima iz čl. 16. do 19. ovog zakona, njihovo održavanje na način propisan ovim zakonom, uzimajući u obzir posebno odredbe čl. 5. do 16. ovog zakona.

(3) Republika Srpska i jedinice lokalne samouprave, u okvirima svojih nadležnosti, upravljaju vodnim dobrom, kao dobrom od opšteg interesa i štite ga od oštećenja, uništenja ili nesavjesnog i nezakonitog korištenja, u skladu sa ovim i posebnim zakonima.

Zaštita od štetnog djelovanja voda

Član 90.

(1) Pod zaštitom od štetnog djelovanja voda, podrazumijeva se sprovođenje aktivnosti i mjera u cilju smanjenja ili sprečavanja ugroženosti ljudi i materijalnih dobara od štetnog djelovanja voda, i otklanjanje posljedica njihovog djelovanja.

(2) Zaštita od štetnog djelovanja voda odnosi se na odbranu od poplava i leda na vodotocima, i zaštitu od erozije i bujica.

(3) Pored zaštite iz prethodnog stava ovog člana, zaštita od štetnog djelovanja voda obuhvata i mjere zaštite i otklanjanja posljedica prouzrokovanih incidentnim zagađenjem voda.

Ugrožena područja

Član 91.

(1) Radi smanjenja stepena ugroženosti ljudi i materijalnih dobara, i sprovođenja mjera i aktivnosti zaštite od štetnog djelovanja voda, određuje se područje koje je ugroženo zbog:

a) poplava (vodoplavno područje),

b) erozije površinskih voda (erozivno područje).

(2) Područja iz prethodnog stava, (ugroženo područje), određuje Vlada, na prijedlog Ministarstva, uzimajući u obzir prirodne mogućnosti nastanka štetnog djelovanja voda, broj potencijalno ugroženih stanovnika i veličinu moguće štete na zemljištu, objektima i imovini.

(3) Radi zaštite od štetnog djelovanja voda, zemljište na ugroženom području se može podijeliti na kategorije, s obzirom na stepen ugroženosti.

(4) Ministarstvo detaljnije propisuje metodologiju za određivanje ugroženih područja i način razvrstavanja zemljišta u kategorije ugroženosti.

Vodoplavno područje

Član 92.

Vodoplavno područje je područje uz vodotoke koje može biti poplavljeno za vrijeme poplavnog događaja ukoliko se izlije voda iz vodotoka preko vodnog zemljišta na šire područje, nezavisno od toga da li je zaštićeno vodozaštitnim objektima.

Erozivno područje

Član 93.

(1) Erozivno područje, u skladu sa ovim zakonom, jeste zemljišni prostor na kome nastaju promjene na površinskom sloju zemljišnog reljefa, erozijom ili denudacijom, odnosno ogoljavanjem, kao posljedica djelovanja kiše, tekuće vode, leda ili sniježnih lavina. U zavisnosti od uzroka pojave na erozivnom području moguće je više vrsta erozionih procesa, kao što su:

- a) fluvijalna erozija-erozija tekućom vodom,
- b) pluvijalna erozija-erozija kišom,
- c) glacijalna erozija-erozija ledom i sniježnim lavinama,
- č) abraziona erozija-erozija kombinovana radom vode i vjetra.

(2) Ministarstvo sprovodi mjere i radnje na izradi dokumentacije kojom se utvrđuju erozivna područja, sa vrstama erozije, intenzitetom i drugim karakteristikama, u skladu sa čl. 85. i 94. ovog zakona.

Zadaci Republike Srpske, jedinica lokalne samouprave i stanovništva u vezi sa zaštitom od štetnog djelovanja voda

Član 94.

(1) Radi zaštite od štetnog djelovanja voda, Republika Srpska i jedinice lokalne samouprave dužne su na ugroženom području osigurati planiranje mjera zaštite, gradnju i upravljanje vodnom infrastrukturom, naročito nasipima, branama, pregradama, objekatima za stabilizaciju dna i obala, i objekatima za odvođenje unutrašnjih voda u skladu sa nadležnostima povjerenim im ovim zakonom. U cilju realizacije navedene aktivnosti operatora koji upravljaju sistemima, donosi posebne programe, u skladu sa ovim zakonom, a koje odobrava Ministarstvo.

(2) Mjere i aktivnosti iz prethodnog stava se sprovode i izvan ugroženog područja, na nivou cijelog riječnog sliva, ako se s njima povećava stepen zaštite, a smatraju se aktivnostima i radnjama koje se sprovode u skladu sa čl. 10, 16. i 85. ovog zakona.

(3) Ciljevi zaštite od štetnog djelovanja voda će biti sadržani i u drugim sektorskim planovima, u skladu sa članom 43. ovog zakona.

(4) Mjere i aktivnosti zaštite od poplava se dijele na fazu planiranja, pripremnu fazu, fazu aktivne odbrane od poplava i postpoplavnu fazu.

Planiranje i sprovođenje zaštite

Član 95.

(1) U cilju zaštite od štetnog djelovanja voda i poplava, sprovodi se planiranje aktivnosti, mjera i radova koji su potrebni da bi se spriječile ili ublažile posljedice štetnog djelovanja voda.

(2) Aktivnosti iz stava 1. ovog člana, odnose se, ali se ne ograničavaju na:

- a) održavanje, rekonstrukciju i izgradnju zaštitnih objekata i postrojenja,
- b) održavanje glavne kanalske mreže, sekundarne kanalske mreže tercijalne kanalske mreže, koja služi odvođenju i puteva svih kategorija koji pripadaju sistemu,
- c) održavanje stabilnosti odbrambenih nasipa,
- č) održavanja i sprečavanja narušavanja stabilnosti obala korita vodotoka, akumulacija, retenzija, brana i slično,
- ć) mere koje će se preduzeti prije i za slučaj opasnosti od poplava ili štetnog djelovanja voda,
- d) podatke o opremi i materijalu koji će se pripremiti za sprovođenje aktivnosti,
- dž) raspored dužnosti i imenovanje odgovornih lica i nadležnih pravnih lica utvrđenih ovim zakonom,
- đ) odgovornost i ovlaštenja u pogledu preduzimanja određenih radnji i način komuniciranja i povezivanja sa drugim sektorskim učesnicima,
- e) oznaku oblasnog riječnog sliva, sliva, vodotoka, sektora i dionice na kome se preduzimaju radnje zaštite od štetnog djelovanja voda,
- f) mjere koje će se preduzeti za vrijeme i prije odbrane od poplava,
- g) vodostanje ili visinu kote vodostanja na pojedinim sektorima i dionicama, na kojoj počinje priprema i sprovođenje mjera odbrane od poplava,
- h) način obavještanja nadležnih organa,
- i) način održavanje veza, i slično.

Plan zaštite od štetnog dejstva voda

Član 96.

(1) Podatke iz člana 95. ovog zakona pripremaju ovlaštene organizacija koje vrše dio prenesenih ovlaštenja i poslova od opšteg interesa u oblasti zaštite od štetnog djelovanja voda i, do 1. jula tekuće godine, dostavljaju Ministarstvu i Agenciji na oblasnom riječnom slivu kome pripadaju.

(2) Podatke iz stava 1. ovog člana nadležna Agencija za vode, po potrebi dopunjava i dostavlja u roku od 30 dana od dana dostavljanja Ministarstvu, koje u narednih 60 dana donosi radni prijedlog plana zaštite od štetnog djelovanja voda za prostor Republike Srpske.

(3) Plan zaštite od štetnog djelovanja voda iz prethodnog stava ovog člana usvaja Vlada.

Vanredne mjere za zaštitu od štetnog dejstva voda

Član 97.

(1) Ukoliko mjere i aktivnosti koje su predviđene planom iz čl. 95. i 96. ovog zakona, kao redovne mjere, nisu dovoljne za otklanjanje opasnosti od štetnog djelovanja voda i poplava, organ koji je određen planom može preduzeti i druge, vanredne mjere neophodne za otklanjanje opasnosti i sprečavanje veće štete koja prijete.

(2) Vanredne aktivnosti i mjere iz stava 1. ovog člana mogu se sastojati u preventivnom pražnjenju akumulacija i retenzija, radi prihvatanja i ublažavanja poplavnog talasa, probijanje nasipa u cilju smanjenja poplavnog talasa, rušenje prepreka koje stvaraju uspor i slično.

(3) Žalba na akte kojima se uvode mjere i aktivnosti iz st. 1. i 2. ovog člana nemaju karakter upravnog akta, već propisa protiv koga nije dopuštena žalba.

Sprovođenje planova zaštite od štetnog djelovanja voda

Član 98.

Planove zaštite od štetnog djelovanja voda sprovode nadležni organi predzeća i pojedinci navedeni u planovima i aktima iz čl. 96. i 97. ovog zakona, na prostoru na kome su određeni da postupaju.

Obim zaštite od štetnog djelovanja voda

Član 99.

(1) Obim zaštite od štetnog djelovanja voda i potrebne mjere određuju se planovima upravljanja vodama i posebnim planovima zaštite od poplava i leda, planovima zaštite od erozije i bujica, i planovima zaštite od vanrednog zagađenja voda.

(2) Kod određivanja obima zaštite iz prethodnog stava, posebno se uzimaju u obzir:

- a) značaj ugroženog područja, veličina naselja, vrijednost infrastrukture ili zemljišta,
- b) prirodne i socijalne prilike na području, kojeg treba zaštititi,
- c) potrebne mjere za zaštitu od štetnog djelovanja voda, uključujući i ocjenu njihove izvodljivosti, visinu troškova, te posljedice za prirodnu ravnotežu,
- č) osjetljivost vodoplavnog talasa zbog mogućnosti iznenadnog zagađenja.

(3) Ministar donosi podzakonske propise o sadržaju dokumenata koji su navedeni u čl. 94. - 108. ovog zakona.

(4) Godišnji plan zaštite od štetnog djelovanja voda i poplava u kome su navedene osnovne mjere i aktivnosti zaštite, u skladu sa čl. 94. - 108. ovog zakona, na prijedlog Ministarstva, donosi Vlada.

Osmatranje, prognoza i rano upozorenje

Član 100.

(1) Republika Srpska obezbjeđuje, u skladu sa zakonom, zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, prirodnih i drugih pojava, obavljanje djelatnosti praćenja stanja voda, i druge radnje koje su u vezi sa zaštitom od štetnog djelovanja voda, a naročito:

- a) praćenje i prognozu vanrednih hidroloških stanja i drugih prirodnih pojava, kao što su poplave, pojava vodoplavnog talasa, bujica i erozije i leda na vodotocima,

b) praćenje stanja visokih pregrada na osnovu podataka pogonskog praćenja stanja vodnih objekata ili uređaja iz člana 15. ovog zakona.

(2) Agencija nadležna za oblasni riječni sliv je, u okviru svojih ovlaštenja, dužna razviti sistem za praćenje i prognozu vanrednih hidroloških stanja na odnosnom vodnom području, kao i osigurati pravovremeno upozorenje na ugroženim područjima, osim za slučajeve u kojima je operater, vlasnik ili korisnik objekta dužan, u skladu sa ovim zakonom i na osnovu njega izdatim aktima, sprovoditi mjere praćenja i osmatranja.

(3) Slučajevi u stavu 2. ovog člana će biti navedeni pojedinačno u planovima iz člana 95. ovog zakona.

(4) Republički hidrometeorološki zavod, kao i operateri iz stava 1. ovog člana, dužni su, u okviru svojih ovlaštenja, razviti sistem za praćenje i prognozu vanrednih meteoroloških stanja, i prognozu takvih stanja pravovremeno slati informacionom sistemu voda Republike Srpske.

(5) Podaci za praćenje stanja iz prethodnih stavova su, takođe, dio sistema osmatranja, obavještavanja i alarmiranja, u skladu sa propisima o zaštiti od prirodnih i drugih nesreća.

(6) Svi vlasnici objekata odnosno operateri na objektima od značaja za zaštitu od štetnog djelovanja voda, obavezni su sprovoditi praćenje stanja i dostavljati podatke u informacioni sistem voda, na način propisan vodnim aktima i ovim zakonom.

Zadaci nadležnih organa u slučaju povećanog stepena ugroženosti

Član 101.

(1) Za vrijeme povećanog stepena ugroženosti zbog štetnog djelovanja voda, Republika Srpska i jedinice lokalne samouprave, u skladu sa svojim nadležnostima, preko nadležnih organa, obezbjeđuju provođenje mjera i aktivnosti aktivne odbrane od štetnog djelovanja voda.

(2) Mjere iz prethodnog stava su naročito:

- a) mjere na ugroženim područjima i vodnoj infrastrukturi, sa kojima se sprečava povećanje posljedica štetnog djelovanja voda,
- b) neprekidna dežurna služba izvođača iz člana 179. ovog zakona,
- c) povećan nadzor nad zaštitnim objektima i na ugroženim područjima,
- č) odstranjivanje vodoplavnog nanosa i omogućavanje propusne moći korita vodotoka,
- ć) provođenje privremenih mjera (postavljanje obrambenih nasipa, nasipanja i saniranje proboja),

(3) Kod sprovođenja vanrednih mjera zbog zaštite od štetnog djelovanja voda, primijenit će se najveće moguće mjere zaštite vodnih objekata i uređaja od trajnih oštećenja koliko je to moguće, bez štete za širi prostor, a takođe će se nastojati očuvati karakteristike ekosistema i prirodnih vrijednosti.

(4) Ministarstvo, posebnim aktom, propisuje uslove za nastanak i prestanak povećanog stepena ugroženosti i način njihove objave, te detaljnije mjere iz stava 2. ovog člana, a takođe i način njihovog sprovođenja i djelovanja institucija kojima su povjerene javna ovlaštenja u zaštiti od štetnog djelovanja voda.

Zadaci nadležnih organa u vezi sa intervencijom u slučaju prirodne nesreće zbog štetnog djelovanja voda

Član 102.

(1) Kod sprovođenja interventnih mjera prilikom prirodne nesreće zbog štetnog djelovanja voda ili kod vanrednog zagađenja, nadležne službe i organi će postupati tako, da što manje ugrožavaju fizičko-hemijske osobine vode i oštete vodna i priobalna zemljišta, vodnu i drugu infrastrukturu, druge vodne objekte i uređaje, te u najvećoj mogućoj mjeri očuvaju hidromorfološke prilike vodnih i priobalnih zemljišta.

(2) Ministarstvo, posebnim aktima, određuje detaljne mjere, način njihovog sprovođenja i djelovanja institucija kojima su povjerena javna ovlaštenja u zaštiti od štetnog djelovanja voda u slučaju nesreća izazvanim štetnim djelovanjem voda.

Zadaci nadležnih organa u vezi sa sanacijom posljedica štetnog djelovanja voda

Član 103.

(1) Sanacija posljedica štetnog djelovanja voda na vodnom, priobalnom ili drugom zemljištu, ili na zemljištu na ugroženom području, vodnoj infrastrukturi i vodnim objektima ili vodnim uređajima, izvodi se na osnovu programa sanacije.

(2) Ako su posljedice štetnog djelovanja voda nastale na vodnom, priobalnom ili drugom zemljištu, ili na vodnoj infrastrukturi, ili drugom vodnom objektu i uređaju, koji je u vlasništvu Republike Srpske, Republika obezbjeđuje sredstva za njihovu sanaciju.

(3) Ako su posljedice štetnog djelovanja voda nastale na vodnom objektu ili uređaju namijenjenim za posebno korištenje vodnog dobra, koje nije u vlasništvu Republike Srpske, a njihova sanacija je određena u programu sanacije iz stava 1. ovog člana, njihovu sanaciju dužan je osigurati vlasnik ili operater.

(4) Ako subjekt iz prethodnog stava ne obezbjeđuje sanaciju u skladu sa prethodnim stavom, a to je značajno za funkcionisanje sistema zaštite od štetnog djelovanja voda, Ministarstvo obezbjeđuje potrebnu sanaciju o trošku subjekta koji je tu obavezu imao.

(5) Bez obzira na odredbe prethodnih stavova, troškove sanacije u posebnom postupku, zbog posljedica vanrednog zagađenja voda ili oštećenja objekta, snosi fizičko ili pravno lice za koje se utvrdi da je odgovorno za nastanak posljedica.

(6) Program sanacije priprema Ministarstvo, uzimajući u obzir planove upravljanja vodama i rezultate rada komisija za procjenu šteta. Komisija za procjenu šteta priprema i prijedloge za otklanjanje posljedica štetnog djelovanja voda u skladu sa propisima o vodama i propisima o

zaštiti od prirodnih i drugih nepogoda. Vlada, na prijedlog Ministarstva, usvaja program sanacije, najkasnije u roku od 6 mjeseci od prestanka štetnog djelovanja voda.

1. Ograničenja, zabrane i naredbe

Opšte zabrane

Član 104.

(1) Na vodnom i priobalnom zemljištu, zabranjene su djelatnosti i zahvati u prostoru koji mogu:

- a) ugrožavati stabilnost vodnih i priobalnih zemljišta,
- b) umanjiti stepen zaštite od štetnog djelovanja voda,
- c) sprečavati normalan protok vode, plavnog nanosa i mulja,
- č) onemogućiti održivost i razmnožavanje vodnih organizama i onih zavisnih od vode.

Zabrane na vodoplavnom području

Član 105.

(1) Na vodoplavnom području, osim aktivnosti iz člana 13. ovog zakona, izričito su zabranjene sve aktivnosti koje mogu za vrijeme poplave imati štetan uticaj na vode, vodna zemljišta i vodozaštitne objekte, a naročito:

- a) na odbrambenom nasipu odnosno obodnom kanalu i vodnom zemljištu, kao inundacionom području, kopati zemlju, saditi drveće i grmlje, pobijati kolje i druge predmete, kao i postavljati rampe, ako ovim zakonom nije drugačije određeno,
- b) izgrađivati na nasipu objekte koji nemaju karakter zaštitnog objekta,
- c) vršiti dislociranje ili vađenje materijala (šljunka, pijeska, kamena, gline, drvene mase i slično), u vodnom zemljištu odnosno branjenom području, na udaljenosti od najmanje 50 metara od vanjske nožice nasipa,
- č) graditi bunare na udaljenosti manjoj od 30 metara od vanjske nožice nasipa, kao i kopati (bušiti) jame ili paralelne kanale na udaljenosti manjoj od 20 metara od unutrašnje nožice, odnosno 10 metara od vanjske nožice nasipa,
- ć) podizati ograde i živice, i saditi drveće na udaljenosti manjoj od 10 metara sa unutrašnje strane, i 5 metara s vanjske strane od nožice nasipa, kao i izgrađivati objekte (stambeni, privredni i drugi), sa vanjske strane nasipa i na udaljenosti manjoj od 10 metara od vanjske nožice nasipa i na vodnom zemljištu,
- d) obrađivati zemlju na udaljenosti manjoj od 5 metara od nožice nasipa,
- dž) podizati pregrade na vodnom zemljištu,

- d) puštati po nasipu, obodnom i odvodnom kanalu, stoku radi ispaše, ili prevoditi stoku izvan mjesta određenih za prelaz,
 - e) na nasipu i njegovom zaštitnom pojasu i na vodnom zemljištu istovarati ili ostavljati bilo kakav materijal, izuzev materijala za odbranu od poplava (deponije kamena i zemlje),
 - f) oštećivati ili uništavati uređaje na nasipu (rampe, oznake, vodomjere i dr.), ili oštećivati ili uništavati uređaje za registraciju promjena na vodama, ili druge znakove,
 - g) oštećivati ili neovlašteno rukovati akumulacijama i njihovom opremom, crpnim stanicama, ustavama, kanalima, tunelima, kulama zatvaračnicama i njima pripadajućim objektima, dalekovodima, trafo- stanicama i sistemom veza, ili ometati njihov rad,
 - h) neovlašteno koristiti pristupne puteve do zaštitnih objekata,
 - i) mijenjati pravac vodotoka i kanala bez vodne saglasnosti i vodne dozvole, odnosno protivno uslovima određenim u vodnoj saglasnosti i vodnoj dozvoli,
 - j) unositi u vodotoke, jezera, akumulacije i retenzije, kao i deponovati na obale vodotoka, jezera, akumulacija i retenzija kamen, zemlju, jalovinu i druge čvrste i tečne materije i materijale,
 - k) saditi drveće na udaljenosti manjoj od 10 metara od linije velikih voda vodotoka, odnosno 10 metara od rubne linije akumulacije ili retenzije, obodnog ili vještačkog kanala, izuzev zaštitnih šuma i gradskog zelenila,
 - l) podizati zgrade i druge objekte koji ne služe odbrani od poplava na udaljenosti manjoj od 5 metara od linije dopiranja stogodišnjih voda za sve površinske vode, izuzev ako je vlasniku ili korisniku uslovljena izgradnja objekta prethodnim preduzimanjem zaštitnih mjera kojima se onemogućavaju ili smanjuju štetne posljedice od voda,
 - lj) vršiti radnje koje mogu oštetiti korita i obale vodotoka, jezera, odnosno korita kanala, korita i obale akumulacije ili retenzije, ili tunela, ili smetati slobodnom oticanju vode,
 - m) graditi ili postavljati ograde ili prepreka na udaljenosti manjoj od 10 metara od poplavne linije dopiranja velikih voda vodotoka, kojima se sprečava prilaz obalama vodotoka,
 - n) izvoditi radove u blizini vodotoka, jezera, kanala, tunela, akumulacije i retenzije, koji bi mogli ugroziti stabilnost zaštitnih vodnih objekata ili njihovu upotrebu (kopanje zemljišta, šljunka, pijeska, kamena i sl.),
 - nj) puštati u obodne i odvodne kanale, i u vodotoke stoku radi ispaše.
- (2) Zabranjeno je bez pismene saglasnosti nadležnog organa za vode:
- a) na vodnom zemljištu saditi drveće i grmlje, sjeći drveće i krčiti rastinje,

- b) na vodnom zemljištu sjeći zaštitne šume ili drugo drveće, i vršiti druge radove koji mogu dovesti do erozionih procesa,
- c) pristajati s plovnim objektima uz obalu vodotoka ili jezera, radi utovara ili istovara tereta, i na obali vodotoka ili jezera deponovati ili istovarivati materijale odnosno materije namijenjene utovaru u plovne objekte,
- č) vršiti saobraćaj vozilima po odbrambenim nasipima.

Zabrane na erozivnom području

Član 106.

- (1) Na erozivnom području, zabranjeno je:
 - a) izvoditi zahvat u prostoru na način koji pojačava eroziju i stvaranje bujičnih tokova,
 - b) ogoljavanje- denudacija površina,
 - c) krčenje šumskih površina, koje sprečavaju klizanje zemljišta i sniježne naslage, izravnavaju protoke ili na drugi način štite nizvodna područja od štetnih uticaja erozije,
 - č) zatrpavanje izvora,
 - ć) skupljanje ili odvođenje sabranih voda preko erozivnih ili kliznih zemljišta bez nadzora,
 - d) ograničavanje protoka bujičnih tokova, jačanje erozivne snage vode i slabljenje uravnoteženih odnosa,
 - dž) izvlačenje, odlaganje ili skladištenje drva i drugih materijala,
 - đ) zatrpavanje sa otkopanim ili otpadnim materijalom,
 - e) skupljanje plavnog nanosa sa dna korita, osim zbog osiguranja propusne moći korita vodotoka.
- (2) Zbog zaštite od djelovanja bujičnih tokova, propisom iz stava 2. člana 108. ovog zakona, određuju se detaljniji uslovi za zahvate u prostoru i ograničenja iz prethodnog stava.

Kazne za zabranjene radnje i aktivnosti

Član 107.

- (1) Lice koji izvrši neku od zabranjenih radnji iz čl. 104. do 106. ovog zakona, kazniće se za prekršaj, a u slučajevima iz stava 3. člana 89. ovog zakona, i za krivično djelo.
- (2) Pored kazne iz stava 1. ovog člana, učinilac je dužni uspostaviti prvobitno stanje u roku i obimu koji odredi nadležni organ ili nadležna vodna inspekcija.
- (3) Ako lice kao učinilac ne uspostavi prvobitno stanje u ostavljenom roku, nadležan organ vodne inspekcije naložiće drugom pravnom licu da preduzme potrebne radove i mjere na teret učinioca koji nije sam uspostavio prvobitno stanje u ostavljenom roku.

Uslovi za zahvate na ugroženom području

Član 108.

- (1) Na ugroženom području, kod izvođenja djelatnosti ili pri zahvatima u prostor, primjenjuju se odredbe i ovog zakona.
- (2) Uslove za ograničenja izvođenja djelatnosti ili zahvatanja u prostoru na ugroženom području propisuje Ministarstvo u skladu sa odredbama člana 99. stav 3. ovog zakona, što se unosi i u izdate vodopravne akte.

Odgovornost nadležnog organa za upravljanje vodama za štete

Član 109.

Organi nadležni za upravljanja vodama, u smislu člana 10. stav 3. ovog zakona, nisu odgovorni za štete izazvane djelovanjem voda na zemljištu, objektima i drugoj imovini čiji su vlasnici odnosno korisnici pravna lica ili građani, ako su te štete nastale kao posljedica:

- a) neizgrađenosti zaštitnih vodnih objekata na odnosnom području,
- b) dimenzioniranosti izgrađenih zaštitnih vodnih objekata do određenog stepena zaštite iznad kojeg nije ekonomski opravdano obezbijediti odbranu od poplava.

VII – INFORMACIONI SISTEM

Republički vodni informacioni sistem

Član 110.

Republički vodni informacioni sistem (u daljem tekstu: Informacioni sistem) je sastavni dio informacionog sistema Republike Srpske, i uspostavlja se i organizuje u skladu sa ovim i posebnim zakonima kojima se definišu osnova i struktura uspostavljanja takvog sistema.

Ciljevi uspostavljanja Informacionog sistema

Član 111.

- (1) Opšti ciljevi uspostavljanja Informacionog sistema su:
 - a) korištenje savremenih metoda komunikacije i odlučivanja,
 - b) racionalizacija, integracija i optimizacija odlučivanja u sektoru voda, kroz proces korištenja informacione i komunikacione tehnologije,
 - c) razmjena i sintetizacija informacije interno - unutar sektora voda, te eksterno - sa vanjskim i međunarodnim institucijama.
- (2) Posebni ciljevi uspostavljanja Informacionog sistema, pored ostalih, naročito su:
 - a) unapređenje tačnosti i pouzdanosti informacija iz sistema upravljanja vodama,

- b) skraćivanje vremena dostupnosti informacijama sistemu upravljanja vodama,
- c) uspostavljanje osnove za kontinuirano praćenje promjena sistema upravljanja vodama,
- č) racionalno korištenje i zaštita vodnih resursa,
- ć) povećanje kvaliteta u donošenju razvojnih odluka,
- d) povećanje intelektualnog i humanih kapaciteta,
- dž) stvaranje pozitivne slike o upravljanju vodama zasnovane na profesionalnom i odgovornom načinu rada.

Sadržaj Informacionog sistema

Član 112.

- (1) U skladu sa odredbama ovog zakona, Informacioni sistem sadrži najmanje dvije osnovne grupe podataka, i to:
 - a) podatke u nadležnosti institucija u sektoru voda,
 - b) podatke u nadležnosti institucija koje su van sistema sektora, a od značaja za upravljanje vodama.
- (2) Osnovnu grupu podataka iz stava 1. tačka a) ovog člana, između ostalog, čine:
 - a) vodni katastar,
 - b) vodna knjiga,
 - c) registar koncesija na vodama i vodnom dobru,
 - č) knjiga evidencija o inspekcijskim pregledima,
 - ć) podaci o intelektualnim i humanim kapacitetima,
 - d) ostala dokumentacija.
- (3) Osnovnu grupu podataka iz stava 1. tačka b) ovog člana čine:
 - a) geografski podaci i resursi,
 - b) demografska, sociološka i privredna grupa podataka.

Vodni katastri

Član 113.

- (1) Vodne katastre čine:
 - a) katastar voda,
 - b) katastar vodnog dobra i vodnih građevina,
 - c) katastar uređenja i zaštite od štetnog djelovanja voda,
 - č) katastar korištenja voda,

- ć) katastar zaštite voda,
 - d) katastar ostale vodne infrastrukture.
- (2) Katastar voda sadrži podatke o površinskim i podzemnim vodama.
- (3) Vodni katastri sadrže statične i vremenski promjenjive podatke.

Vodna knjiga

Član 114.

- (1) U vodnoj knjizi vodi se evidencija o izdatim vodnim smjernicama, vodnim saglasnostima, vodnim dozvolama i nalogima.
- (2) Vodne knjige se sastoji od registra, zbirke isprava i tehničke dokumentacije.
- (3) Vodne knjige vode organi nadležni za izdavanje vodnih akata.
- (4) Nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave za vode dužno je dostaviti kopije izdatih vodnih akata Agenciji za vode koja je mjesno nadležna na njenom području.
- (5) Kopije vodne knjige dostavljaju se kvartalno Ministarstvu, i njima se rukuje u skladu sa posebnim propisom koji reguliše kancelarijsko poslovanje i čuvanje arhivske građe.

Registar koncesija na vodama i vodnom dobru

Član 115.

- (1) Ministarstvo, u skladu sa ovim i posebnim propisima, vodi registar koncesija na vodama i vodnom dobru u koji se unose podaci o pripremama koncesije od strane Ministarstva, odlukama nadležnih organa i ugovorima o koncesijama na vodama i vodnom dobru.
- (2) Nezavisno od nadležnosti za dodjelu koncesija, organ koji dodjeljuje koncesiju, dostaviće kopiju dokumentacije o dodjeli koncesije Ministarstvu.

Registar evidencije o inspekcijskom pregledu

Član 116.

Nezavisno od obaveza prema članu 198. ovog zakona, vodna inspekcija ima obavezu da dostavi kopiju predmeta iz knjige evidencija o inspekcijskim pregledima, mjesno, nadležnom organu za vođenje Informacionog sistema, ukoliko taj predmet ima uticaj na vodni režim.

Organizacija i upravljanje Informacionim sistemom

Član 117.

- (1) U cilju optimalne mogućnosti prikupljanja, korištenja i povezivanja osnovnih grupa podataka koji čine osnovu za integralno upravljanje vodama na nivou riječnog sliva, RVIS se objedinjeno uspostavlja na nivou oblasnih riječnih slivova, i to:
- a) Informacioni sistem za oblasni riječni sliv "Save",
 - b) Informacioni sistem za oblasni sliv "Trebišnjice".
- (2) Agencija za vode nadležna za upravljanje vodama, obavezna je organizovati, uspostaviti i upravljati Informacionim sistemom za područje svoje mjesne nadležnosti.
- (3) Ministarstvo donosi podzakonske propise o tehničkim detaljima, elementima, aktivnostima i drugim bitnim postupcima pri uspostavljanju Informacionog sistema, i upravljanja njime, te vodi integralan vodni informacioni sistem Republike Srpske.

Obaveza ustupanja podataka za Informacioni sistem

Član 118.

Republički i organi jedinica lokalne samouprave iz sektora voda kao i drugi organi, institucije i operatori koji posjeduju podatke od značaja za upravljanje vodama obavezni su da ustupe podatke koje posjeduju, u osnovi bez naknade i u skladu sa posebnim propisima, Ministarstvu i mjesnoj nadležnoj agenciji za vode.

Pristup informacijama Informacionog sistema

Član 119.

- (1) Agencija za vode će, na zahtjev republičkih i opštinskih organa jedinica lokalne samouprave, te adekvatne Agencije za vode drugog entiteta, dati traženu informaciju iz Informacionog sistema, u skladu sa čl. 110. i 118. ovog zakona.
- (2) Agencija za vode će, na zahtjev fizičkog ili pravnog lica, izdati traženu informaciju iz vodnog informacionog sistema, uz naknadu u skladu sa posebnim propisima, poštujući slobodu pristupa informacijama.

VIII – VODOPRAVNI AKTI

Vrste vodopravnih akata

Član 120.

(1) Radi obezbjeđenja upravljanja vodama i u svrhu pravičnog pristupa vodama svih lica, ovim zakonom se reguliše način korištenja prava na vodu izdavanjem slijedećih vodopravnih akata:

- a) smjernica,
- b) saglasnosti, i
- c) dozvola.

(2) Vodopravni akti su upravni akti i izdaju se u formi rješenja, odnosno zaključka.

(3) Postupak za izdavanje vodopravnih akata, sprovodi se prema pravilima posebnog postupka utvrđenim ovim zakonom, a uz supsidijarnu primjenu Zakona o opštem upravnom postupku.

(4) Ministarstvo donosi podzakonski propis o sadržini zahtjeva za izdavanje vodnih smjernica, saglasnosti i dozvole, sadržini dokumentacije iz oblasti koju obrađuje ovaj zakon, dodatnoj dokumentaciji, broju kopija i predaji originala, sadržini javnog oglasa, obavještenju o odluci nadležnog organa i drugim bitnim pitanjima od značaja za postupak izdavanja i čuvanja vodopravnih akata, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Aktivnosti za koje su neophodne vodne smjernice, saglasnost i dozvola

Član 121.

(1) Vodne smjernice, saglasnost i dozvola će se pribaviti, ako ovim zakonom nije drugačije određeno, za slijedeće aktivnosti, bez obzira na njihove uticaje, i to :

- a) zahvatanje voda u svim privrednim granama i djelatnostima, a naročito, i ne ograničavajući se, za:
 - 1) industriju i energetiku,
 - 2) poljoprivredu,
 - 3) vodosnabdijevanje,
 - 4) uslužne djelatnosti koje u tehnološkom postupku koriste vodu i ispuštaju tehnološke otpadne vode,
 - 5) turističke djelatnosti, itd.
- b) ispuštanje otpadnih voda u površinske vode,
- c) vještačko prihranjivanje podzemnih voda,
- č) dislociranje i vađenje materijala iz vodotoka,
- ć) izgradnja objekata za iskorištavanje hidroenergije,

- d) trajno podizanje nivoa vode i kao rezultat toga, plavljenje zemljišta,
- dž) izgradnja objekata za zaštitu od poplava,
- đ) izgradnja saobraćajnica, putnih i željezničkih, uključujući i šumske puteve,
- e) izgradnja mosta ili nekog drugog objekta iznad, pored vodotoka, u vodotoku ili vodnom zemljištu,
- f) izgradnja ili uređenje deponija otpada,
- g) u postupku dodjele koncesija,
- h) za promet opasnih materija, kao i proizvoda od tih materija koji nakon upotrebe dopijevaju u vode.

(2) Pored aktivnosti navedenih u stavu 1. ovog člana, vodne smjernice, saglasnost i dozvola, izdaju se i za sve slučajeve sprovođenja aktivnosti koje mogu:

- a) privremeno ili trajno da derogiraju kvalitet voda, ili ometaju poboljšanje njihovog postojećeg kvaliteta;
- b) da štetno utiču na akvatične i poluakvatične ekosisteme;
- c) da povećaju rizik od poplave ili erozije, ili
- č) da značajno:
 - 1) smanje kvantitet voda,
 - 2) promijene morfologiju vodotoka,
 - 3) izmijene dubinu, nivo vode ili protok vodotoka,
 - 4) ometaju korištenje površinskih voda u rekreacione svrhe.

(3) Propisima iz člana 120. stav 4. ovog zakona mogu biti detaljnije precizirane i druge aktivnosti za koje je potrebno pribaviti vodopravne akte.

Objeti i aktivnosti za koje nisu potrebni vodoprivredni akti

Član 122.

(1) Izuzetno od odredbi člana 121. ovog zakona, vodopravni akti nisu potrebni za sve objekte i aktivnosti koji obezbjeđuju vodu za redovne porodične djelatnosti priključkom na javni vodovodni sistem, a ispuštanje otpadnih voda vrše u javni kanalizacioni sistem, osim za tehnološke vode iz člana 67. ovog zakona.

(2) Vodopravne akte takođe nije potrebno pribaviti ni za građenje novih i rekonstrukciju postojećih stambenih objekata koji se snabdijevaju vodom priključkom na javni vodovodni sistem, a ispuštanje otpadnih voda vrše u javni kanalizacioni sistem.

(3) Nadležni organ uprave ili operator vodovodnog, odnosno kanalizacionog sistema, ne može izdati odobrenje za priključak na vodovodni sistem i korištenje vode iz vodovodnog sistema i za ispuštanje otpadnih voda u kanalizacioni sistem licima iz st. 1. i 2. ovog člana, osim ako sistem na koji se daje odobrenje za priključak ima vodnu dozvolu.

Obaveze budućeg imaoaca prava na korištenje voda

Član 123.

- (1) Vodopravnim aktima se može odrediti da će budući imalac prava na korištenje voda kod planiranja, izgradnje i rada objekta, omogućiti i korištenje tog objekta za zaštitu od štetnog djelovanja voda.
- (2) Aktom iz prethodnog stava se može odrediti da će budući imalac prava na korištenje voda, omogućiti korištenje vodnog objekta i za opštu upotrebu voda ili za snabdijevanje vodom za piće, ako to suštinski ne pogoršava uslove sprovođenja njegovog prava na korištenje voda.

Obaveza budućeg imaoaca prava za dislociranje i vađenje materijala

Član 124.

Izuzetno od odredbi člana 121. ovog zakona, aktivnosti dislociranja i vađenja materijala iz vodotoka se reguliše izdavanjem vodnih smjernica i vodne saglasnosti, dok se vodna dozvola za ovu vrstu aktivnosti ne izdaje.

Postupak izdavanja vodopravnih akata

Član 125.

- (1) Vodopravni akti se izdaju na pismeni zahtjev investitora odnosno korisnika, ili ovlaštenog trećeg lica, nadležnog organa uprave ili organa nadležnog za izdavanje urbanističke saglasnosti po propisima o prostornom uređenju, ili nadležnog organa za pokretanje postupka za dodjelu koncesija na vodama i vodnom dobru.
- (2) Uz zahtjev za izdavanje akata iz stava 1. ovog člana, dostavljaju se potrebni podaci o lokalitetu, vrsti i obimu aktivnosti koja se namjerava sprovesti i prilaže se tehnička dokumentacija kojom se obrađuje konkretna aktivnost. Vrsta i sadržaj podataka i dokumentacije, propisane se aktom iz člana 120. stav 4. ovog zakona.
- (3) Vodopravne akte izdaje nadležni organ jedinice lokalne samouprave za aktivnosti koji su na teritoriji te jedinice, Odjeljenje za vodopravne akte nadležne Agencije za vode i Ministarstvo, na način i po postupku kako je to odredbama ovog zakona regulisano i na osnovu njega donesenih podzakonskih propisa.
- (4) Procedure za vodopravne akte koji se odnose na prekogranične vode će biti sprovedene u skladu sa bilateralnim ili drugim multilateralnim ugovorima.
- (5) Tehničku i drugu dokumentaciju, koja se podnosi uz zahtjev, izrađuje stručno fizičko lice u okviru pravnog lica, kako je to definisano odredbama ovog i posebnih zakona u pogledu stručnosti fizičkih i pravnih lica, za izradu pojedine tehničke dokumentacije, koja je predviđena u skladu sa ovim zakonom.

(6) Postupak izdavanja vodopravnog akta pokreće nadležni organ iz stava 3. ovog člana, po zahtjevu stranke ili po službenoj dužnosti, ukoliko utvrdi ili sazna da postoji činjenično stanje zbog koga treba pokrenuti postupak radi zaštite javnog interesa.

Stručno mišljenje

Član 126.

(1) U postupku izdavanja vodopravnih akata iz svoje nadležnosti, ovlašteni organ iz člana 127. ovog zakona može zatražiti stručno mišljenje kvalifikovane naučne institucije ili stručne organizacije koja obavlja djelatnost iz oblasti voda.

(2) Propisom iz člana 120. stav 4. ovog zakona, određiće se minimum kadrovske i tehničke opremljenosti, koja se odnosi na institucije i organizacije iz stava 1. ovog člana, postupak dobivanja stručnog mišljenja iz stava 1. ovog člana, kao i njegova forma i neophodna sadržina.

Podjela nadležnosti izdavanja vodopravnih akata

Član 127.

(1) Agencija za vode ima nadležnost izdavanja vodopravnih akata za slijedeće objekte, instalacije i aktivnosti:

- a) zahvatanje vode u količini od 5 i više litara u sekundi,
- b) ispuštanje otpadnih voda naselja,
- c) ispuštanje tehnoloških otpadnih voda u površinske vode,
- č) vještačko prihranjivanje podzemnih voda,
- ć) hidroelektrane za proizvodnju električne energije,
- d) sve akumulacije na prostoru Republike Srpske,
- dž) dislociranje i vađenje materijala iz vodotoka,
- đ) izgradnja objekata za zaštitu od poplava ili drugih postrojenja za zaštitu od voda,
- e) aktivnosti iz člana 121. stav 2, tačke. a) do č) koje utiču na vode.

(2) Jedinica lokalne samouprave izdaje vodopravne akte za objekte, instalacije i aktivnosti koje nisu navedene u stavu 1. ovog člana, u skladu sa ovim zakonom.

(3) Organ koji primi zahtjev, a po njemu nije nadležan da postupa u skladu sa odredbama ovog zakona i posebnim propisima, zahtjev će službeno proslijediti stvarno i mjesno nadležnom organu.

(4) Ministarstvo odlučuje u dugom stepenu protiv žalbi na izdate vodopravne akte Agencija i jedinica lokalne samouprave.

(5) Agencija za vode će, u okviru svojih područnih kancelarija, uspostaviti odjeljenja za pripremanje izdavanja vodopravnih akata, što će biti regulisano posebnim aktom Ministarstva.

Zahtjevi organa prema podnosiocu zahtjeva

Član 128.

- (1) Zavisno od prirode aktivnosti i njenih očekivanih uticaja, organ nadležan za izdavanje vodopravnog akta, može zahtijevati dodatne podatke i dopunu predate dokumentacije.
- (2) Dodatne podatke ili dopunu predate dokumentacije, organ koji vodi postupak dužan je zatražiti u pismenom obliku, sa navođenjem dokumentacije i podataka koje se zahtijevaju, uz upozorenje podnosiocu zahtjeva o posljedicama koje će nastupiti ukoliko zahtjev organa ne bude ispunjen. Tražena dokumentacija i podaci, dostavljaju se u roku koji određuje organ koji vodi postupak.
- (3) Ako investitor, korisnik ili nadležni organ iz člana 125. stava 1. ovog zakona ne dostavi dokumentaciju u roku koji mu odredi organ koji vodi postupak, zahtjev će se odbaciti zaključkom protiv kojg je dopuštena posebna žalba.
- (4) Ukoliko je riječ o pogonu, postrojenju ili aktivnostima koje će proći proceduru procjene uticaja na životnu sredinu, uz zahtjev iz člana člana 125. stav 1. ovog zakona, podnosi se Studija o uticaju na životnu sredinu, u skladu sa odredbama važećeg Zakona o zaštiti životne sredine.

Saradnja organa u postupku izdavanja vodopravnih akata

Član 129.

- (1) Nadležni organ, u postupku izdavanja vodopravnog akta, saraduje sa nadležnim organima iz drugih oblasti i pribavlja njihova mišljenja, saglasnosti, izjave, i druge podatke o činjenicama od važnosti za izdavanje akta.
- (2) Nadležni organ, obavezan je zatražiti mišljenje jedinice lokalne samouprave na čijem području se preduzima predložena aktivnost, kao i jedinice lokalne samouprave na čijem području ta aktivnost može prouzrokovati uticaje. Izostanak dostavljanja mišljenja u datom roku, ne odlaže vođenje postupka.
- (3) Ukoliko se u postupku izdavanja vodopravnog akta, a posebno vodnih smjernica, utvrdi postojanje razloga iz kojih proizilazi da će objekat, instalacija ili predložena aktivnost koja se nalazi ili odvija na teritoriji Federacije BiH imati negativne uticaje na vodne resurse na teritoriji Republike Srpske, nadležni organ Republike dostavlja podatke i dokumentaciju iz zahtjeva nadležnom organu Federacije BiH i traži izdavanje mišljenja, prije izdavanja akta.
- (4) Ukoliko se razlozi iz stava 3. ovog člana odnose na negativne uticaje na vodne resurse druge države, Ministarstvo će proslijediti podatke iz dokumentacije nadležnom organu odnosne države, u cilju njegovog izjašnjavanja.
- (5) U provođenju aktivnosti iz stava 4. ovog člana, nadležni organ postupa u skladu sa konvencijama i međunarodnim sporazumima koji su ratifikovani odnosno potpisani od strane Bosne i Hercegovine.
- (6) U slučaju negativnih mišljenja dobivenih realizacijom aktivnosti u st. 3. i 4. ovog člana, postupak se ne obustavlja, ali se pokreće postupak arbitražnog traženja rješenja između strana.

Član 130.

- (1) Radi osiguranja rješavanja sukoba interesa i učešća javnosti u radu, nadležni organ, prije izdavanja vodopravnog akta, obavezno obavještava zainteresovane strane, a o zahtjevu obavještava javnost na području na kome djeluje, putem obavještenja na oglasnoj tabli nadležnog organa, oglašavanjem u sredstvu javnog informisanja, a u slučaju međuentitetskog uticaja, u najmanje dva sredstva javnog informisanja koja su dostupna javnosti na teritoriji Republike Srpske i Federacije BiH.
- (2) Javni oglas iz stava 1. ovog člana sadrži informacije propisane podzakonskim aktom iz člana 120. stav 4. ovog zakona.

Obavještenje o vođenju postupka u javnom oglašavanju

Član 131.

- (1) Obavještenje o detaljnijem sadržaju zahtjeva, vođenju postupka i javnom oglašavanju, nadležni organ dostavlja zainteresovanim stranama.
- (2) Zainteresovana strana je svaki pojedinac ili pravno lice koje ima ili može da ima neposredan interes u predmetu za koji se izdaje vodopravni akt. Zainteresovana lica će biti navedena u zahtjevu od strane podnosioca ili su po službenoj dužnosti poznata organu koji izdaje vodopravni akt.
- (3) Nadležni organ, dužan je zainteresovanim stranama i javnosti odrediti rok za pismeno izjašnjavanje o predloženim aktivnostima iz zahtjeva koji ne može biti duži od 30 dana od dana javnog obavještavanja, odnosno od dana dostave obavještenja o vođenju postupka. Izjašnjavanje se dostavlja pismeno, u dva primjerka.
- (4) Nadležni organ može, prema slobodnoj ocjeni, organizovati javnu raspravu o predmetu iz ovog člana.

Izjašnjavanje podnosioca zahtjeva

Član 132.

- (1) Podnosilac zahtjeva ima pravo na pismeno izjašnjavanje o mišljenju nadležnog organa, kao i na primjedbe i mišljenja dostavljena u postupku izjašnjavanja javnosti, zainteresovanih strana i javne rasprave, izuzev ako je takvo izjašnjavanje podnosioca zahtjeva očigledno nepotrebno.
- (2) Izjašnjavanje iz stava 1. ovog člana podnosilac zahtjeva dostavlja u roku koji određuje organ koji vodi postupak. Propuštanje izjašnjavanja u datom roku, ne odlaže vođenje postupka.

Dostavljanje vodopravnog akta i obavještanje

Član 133.

- (1) Izdati vodopravni akt nadležni organ dostavlja posnosiocu zahtjeva i zainteresovanim stranama.
- (2) Na izdati vodopravni akt, podnosilac zahtjeva i zainteresovane strane imaju pravo podnošenje pravnog lijeka.
- (3) Izdati vodopravni akt iz stava 1. ovog člana, nadležni organ objavljuje na način propisan podzakonskim propisom iz člana 120. stav 4. ovog zakona.
- (4) Pri sprovođenju svih aktivnosti kod izdavanju vodopravnog akta, primjenjuju se odredbe ovog zakona, podzakonskih propisa i posebnih propisa koji se odnose na rad ovlaštenih organa uprave.

Troškovi postupka

Član 134.

- (1) Troškove postupka za izdavanje vodopravnih akata snosi nosilac prava iz tih akata.
- (2) Nosilac prava iz vodopravnih akata i podnosilac zahtjeva, dužni su troškove iz stava 1. ovog člana nadoknaditi organu koji je vodio postupak u toku trajanja postupka.
- (3) O troškovima postupka, nadležni organ odlučuje posebnim zaključkom na koji nije dopuštena posebna žalba.

Opšti sadržaj vodopravnog akta

Član 135.

Vodopravni akt sadrži:

- a) informacije o nazivu ili imenu i podatke za kontakt sa podnosiocem zahtjeva i nosioca prava iz akta,
- b) opis mjesta, vrste, obima i namjene objekta,
- c) trajnost akta,
- č) vremensko ograničenje za početak aktivnosti na koju upućuje akt, od najviše tri godine,
- ć) vremensko ograničenje za završavanje građevinskih radova na koje upućuje akt, od najviše pet godina,
- d) uslovi za sprečavanje ili ublažavanje negativnih uticaja,
- dž) elemente tehničkih detalja koji su karakteristični za pojedine djelatnosti i aktivnosti,
- đ) iznos i obrazloženje troškova postupka,

- e) obrazloženje odluke sa navođenjem činjenica utvrđenih u toku vođenja postupka, uz ocjenu primljenih odgovora i mišljenja te odredbi primjenjenog procesnog i materijalnog propisa,
- f) uputstvo o pravnom sredstvu.

Uslovi za izdavanje vodopravnih akata

Član 136.

- (1) Nadležni organ uprave može u izdatom aktu propisati i posebne uslove radi sprečavanja ili ublažavanja negativnih uticaja uzrokovanih aktivnošću koja je predmet akta.
- (2) Sastavni dio vodne saglasnosti za dislociranje ili vađenje materijala iz vodotoka su uslovi za uređenje vodotoka na kojem se radovi izvode.
- (3) Kod utvrđivanja uslova za vodopravni akt, nadležni organ će uzeti u obzir posebne osobine voda na koje utiče aktivnost, tehničku i finansijsku izvodljivost zahtjevanih mjera.

Vodne smjernice

Član 137.

- (1) Vodnim smjernicama se određuju uslovi koji će biti ispunjeni u dokumentaciji za građenje novih, rekonstrukciju ili uklanjanje postojećih objekata i druge aktivnosti koje se ne smatraju građenjem, a mogu trajno, povremeno ili privremeno da utiču na promjene režima voda.
- (2) Propisom iz člana 120. stav 4. ovog zakona će se odrediti slučajevi iz stava 1. ovog člana za koje nije potrebno izdavati vodnu saglasnost.
- (3) Za objekte ili radove za koje su pribavljene smjernice, a za koje nije podnesen zahtjev za izdavanje vodne saglasnosti, vodne smjernice prestaju važiti istekom roka od jedne godine od dana njihovog izdavanja.
- (4) Vodne smjernice izdaje organ koji je u skladu sa odredbama člana 127. ovog zakona nadležan za izdavanje vodopravnih akata, a izdaju se u formi zaključka.
- (5) Protiv zaključka kojim su donesene vodne smjernice, nije dopuštena posebna žalba.

Vodne smjernice za izdavanje koncesija

Član 138.

- (1) Organi koji su, u skladu sa propisima o koncesijama nadležni za izdavanje koncesija za korištenja voda i vodnog dobra, dužni su, prije pokretanja postupka za dodjelu koncesije, pribaviti vodne smjernice od nadležnog organa u skladu sa ovim zakonom.

- (2) Vodne smjernice iz stava 1. ovog člana se, nakon provođenja procedure dodjele koncesije prenose na lice koje je dobilo koncesiju.
- (3) Lica ili organi iz st. 1. i 2. ovog člana, dužna su pribaviti ostale vodopravne akte u skladu sa odredbama ovog zakona.
- (4) U skladu sa odredbama iz st. 1. do 3. ovog člana, dužni su postupiti i organi koji su u skladu sa propisima o prostornom uređenju i građenju nadležni za izdavanje urbanističkih uslova.

Vodna saglasnost

Član 139.

- (1) Vodna saglasnost je potrebna za izgradnju novih, rekonstrukciju ili uklanjanje postojećih objekata i druge aktivnosti iz člana 121. st. 1. i 2, ako one mogu uticati na promjene kvaliteta i kvantiteta voda, odnosno ako se time mogu trajno, povremeno ili privremeno prouzrokovati promjene u režimu voda.
- (2) Vodna saglasnost je potrebna i za radove koji mogu uticati na promjene u režimu voda u smislu člana 62, člana 66. i člana 85. ovog zakona.

Sadržaj vodne saglasnosti

Član 140.

- (1) Vodnom saglasnošću se utvrđuje da je dokumentacija priložena uz zahtjev za izdavanje vodne saglasnosti u skladu sa izdatim vodnim smjernicama, propisima o vodama i planskim dokumentima.
- (2) Odobrenje za građenje novih ili rekonstrukciju postojećih objekata za koje je po ovom zakonu propisana obaveza pribavljanja vodne saglasnosti, u smislu propisa o prostornom uređenju, izdaje se po prethodno izdatoj vodnoj saglasnosti.
- (3) Vodna saglasnost se izdaje u obliku rješenja, s nazivom vodopravnog akta. Rješenje će imati formu i elemente kako su propisani posebnim propisom koji reguliše opšti upravni postupak. Sadržaj stručnog dijela rješenja treba odgovarati postavljenom zahtjevu, sadržaju predmeta, izdatim smjernicama i utvrđenim činjenicama u postupku.
- (4) U slučajevima kada dokumentacija za građenje ili druge aktivnosti nije izrađena u skladu sa izdatim vodnim smjernicama, nadležni organ za izdavanje saglasnosti donosi rješenje kojim se zahtjev odbija, kao nepotpun.
- (5) U svim slučajevima iz st. 3. i 4. ovog člana, organ koji donosi rješenje će u uputstvu o pranom sredstvu obavijestiti stranku da može izjaviti žalbu ili pokrenuti upravni spor ili drugi postupak pred sudom, kao i to da takvo pravo ima zainteresovana strana.
- (6) Izdata vodna saglasnost, prestaje da važi istekom roka od jedne godine od dana izdavanja, osim za objekte, ukoliko do tog roka bude pribavljeno odobrenje za građenje i započeti radovi na objektu.

(7) Ukoliko je vodna saglasnost izdata za objekat, njen period važenja je do izdavanja dozvole, ukoliko je predviđeno izdavanje dozvole ili do obnavljanja vodne saglasnosti, nakon proteka u njoj određenog roka, ili izmjene uslova na osnovu kojih je izdata.

Objekti i postrojenja za koje se ne može izdati vodna saglasnost

Član 141.

Za objekte i postrojenja koja ispuštaju otpadne vode ili druge opasne materije na površinu zemlje u zemlju ili vodu, ne može se izdati vodna saglasnost i odobrenje za građenje, ako projektom nije predviđena istovremena izgradnja uređaja za prečišćavanje otpadnih voda odnosno uređaja za smanjenje količina i koncentracija opasnih materija koje se u skladu sa propisim ispuštaju na površinu zemlje u zemlju ili vodu.

Vodna dozvola

Član 142.

(1) Za korištenje voda, pražnjenje akumulacija, za ispuštanje otpadnih voda u vode i za odlaganje odnosno ispuštanje opasnih materija na javno vodno dobro, poljoprivredno, građevinsko i šumsko zemljište i promet proizvoda od opasnih materija koji poslije upotrebe dospijevaju u vode, potrebna je vodna dozvola.

(2) Vodna dozvola se izdaje u obliku rješenja, sa nazivom vodopravnog akta, koje će imati formu i elemente koji su propisani posebnim propisom koji reguliše opšti upravni postupak. Sadržaj rješenja odgovara postavljenom zahtjevu, sadržaju predmeta, eventualno izdatoj saglasnosti i utvrđenim činjenicama u postupku.

Objekti za koje je potrebna vodna dozvola

Član 143.

(1) Vodna dozvola, potrebna je za sve objekte za koje je, po odredbama ovog zakona, potrebno izdati vodnu saglasnost.

(2) Vodna dozvola, potrebna je i ako izdavanju vodne dozvole nije prethodilo izdavanje vodne saglasnosti za slučajeve predviđene ovim zakonom.

(3) Ako se zbog promjena u tehnologiji ili iz drugih razloga naknadno izmjene obim i uslovi korištenja voda, odnosno ispuštanje otpadnih voda u vode, odlaganje na javno vodno dobro, odnosno ispuštanja opasnih materija, potrebna je nova vodna dozvola.

Objekti za koje nije potrebna vodna dozvola

Član 144.

Vodna dozvola nije potrebna za:

- a) korištenje voda iz javnog sistema vodosnabdijevanja i ispuštanje otpadnih voda iz domaćinstva u javnu kanalizaciju,
- b) korištenje bunara (osim arteških, reni bunara i slično), izvora, cisterni i sličnih objekata za snabdijevanje jednog domaćinstva vodom za piće, ako zahvatanje vode iz tih objekata ne prelazi količinu od 10 m³ /dan,
- c) gašenje požara i preduzimanje hitnih sanitarnih i drugih mjera u slučaju opšte opasnosti kada se koristi voda,
- č) uređenje vodotoka, dislociranje i vađenje materijala iz vodotoka, i
- ć) objekte čiji korisnik nema interes i ne učestvuje u preispitivanju uslova za izdatu vodnu dozvolu.

Sadržaj vodne dozvole

Član 145.

- (1) Vodnom dozvolom se utvrđuju namjena, način i uslovi za iskorištavanje voda, režim rada objekata i postrojenja, način i uslovi ispuštanja otpadnih voda, način i uslovi odlaganja čvrstog i tečnog otpada i drugi uslovi.
- (2) Vodnom dozvolom se utvrđuje da su ispunjeni uslovi određeni vodnom saglasnošću i da je pribavljen opšti akt o održavanju, korištenju, osmatranju i čuvanju objekta i postupanja u slučaju kvara ili havarije na objektu koji se donosi prije izdavanja vodne dozvole.
- (3) U slučaju kada se vodna dozvola izdaje bez vodne saglasnosti, vodnom dozvolom utvrđuju se uslovi pod kojima se može vršiti djelatnost koja je predmet izdavanja vodne dozvole.

Važnost vodne dozvole

Član 146.

- (1) Vodna dozvola, izdaje se na određeno vrijeme, a najduže sa rokom trajanja do petnaest godina.
- (2) Pravo na korištenje ili upotrebu voda ili ispuštanje otpadnih voda stečeno na osnovu vodne dozvole, ne može se prenositi na drugog korisnika.
- (3) Vodnu dozvolu izdaje organ koji je nadležan za izdavanje vodnih smjernica i vodne saglasnosti.

Prestanak važnosti vodne dozvole

Član 147.

(1) Pravo na korištenje voda ili ispuštanje otpadnih voda stečeno na osnovu vodne dozvole prestaje:

- a) istekom roka važnosti vodne dozvole,
- b) odricanjem korisnika od prava iz vodne dozvole, i
- c) ne korištenjem prava iz vodne dozvole bez opravdanih razloga, duže od dvije godine.

(2) Rješenje o utvrđivanju prestanka prava, u smislu odredbe stava 1. ovog člana donosi organ koji je izdao vodnu dozvolu, na način i po postupku kako je navedeno u članu 142. stav 2. ovog zakona.

(3) Na zahtjev korisnika, nakon sprovedenog postupka, za slučajeve iz stava 1. tačke a) ovog člana, pravo na korištenje vode ili ispuštanje otpadnih voda može se produžiti.

Upotrebna dozvola

Član 148.

Upotrebna dozvola u smislu propisa o prostornom uređenju, ne može se izdati bez prethodno pribavljene vodne dozvole.

Vremensko važenje vodopravnih akata

Član 149.

(1) Vodopravni akti za aktivnosti iz člana 120. ovog zakona, izdaju se na određeno vrijeme, u skladu sa odredbama ovog zakona. U zavisnosti od tehnološke složenosti objekta, vodna dozvola se može izdati i na kraći vremenski period od utvrđenog u ovom zakonu.

(2) Kada se vodna dozvola izdaje na period duži od pet godina, utvrđeni uslovi će se preispitati nakon navršene svake pete godine u periodu koji nije duži od onog potrebnog za njeno izdavanje. Organ koji je izdao vodnu dozvolu, po službenoj dužnosti pokreće postupak preispitivanja uslova iz dozvole, uz zahtjev korisniku da u određenom roku dostavi neophodnu dokumentaciju.

(3) Ukoliko korisnik ne postupi po zahtjevu organa, nadležni organ za izdavanje dozvole će, u skladu sa članom 147. stav 2. ovog zakona, rješenjem ukinuti izdatu vodnu dozvolu.

Izmjene i ispravke vodopravnih akata

Član 150.

(1) Nadležni organ može izmijeniti ranije izdati vodopravni akt ukoliko:

- a) je izmjena potrebna kako bi se osiguralo snabdijevanje vodom za piće,

- b) su uticaji aktivnosti koja je predmet vodnog akta, prouzrokovali bitno drugačije okolnosti od onih koji su procijenjene prilikom izdavanja vodnog akta,
 - c) bi zbog uvođenja naprednije tehnologije, uticaji prouzrokovani aktivnošću korisnika, mogli biti bitno smanjeni, bez prevelikih troškova po korisnika,
 - č) je izmjena potrebna zbog interesa regije, grada ili Republike Srpske, ili zbog izvršavanja međunarodnih ugovora koji su obavezujući za Bosnu i Hercegovinu.
- (2) U skladu sa stavom 1. ovog člana, nadležni organ može uvesti izmjene koje bi spriječile ili znatno promijenile nastavak izvođenja aktivnosti korisnika vodopravnog akta.
- (3) Zahtjev za izmjenu vodopravnog akta može podnijeti organ inspekcije, nosilac prava iz vodopravnog akta ili zainteresovana strana. Organ koji izdaje vodopravni akt, izmjenu akta pokreće po službenoj dužnosti.
- (4) Postupak po zahtjevu za izmjenu vodopravnog akta sprovodi se na isti način kao i pri rješavanju zahtjeva za njegovo izdavanje.

Izmjena i ispravke uočenih grešaka nastalih u pisanju vodopravnih akata

Član 151.

- (1) Organ koji je donio vodopravni akt, može u svako vrijeme da ispravi greške u imenima, nazivima ili brojevima, greške nastale u pisanju, računanju ili preštampavanju, kao i druge očigledne netačnosti u dokumentu ili njegovom ovjerenom prepisu, u skladu sa posebnim propisom.
- (2) Ispravke grešaka koje su navedene u stavu 1. ovog člana, proizvode pravno dejstvo od dana kada ga proizvede vodopravni akt koji je ispravljen.

Izmjene i ispravke vodopravnih akata u toku upravnog spora

Član 152.

Organ protiv čije je odluke blagovremeno pokrenut upravni spor, može do okončanja spora, ako uvažava sve zahtjeve tužbe, poništiti ili izmijeniti svoju odluku, odnosno vodopravni akt, iz onih razloga iz kojih bi sud mogao poništiti takvu odluku, ako se time ne vrijeđa pravo stranke ili pravnih lica.

Privremeno ograničenje

Član 153.

- (1) Za osiguranje potrebnih količina i kvaliteta vode, te očuvanja prirodne ravnoteže vodnih ekosistema i od vode zavisnih ekosistema, u slučaju prirodne pojave koja prouzrokuje privremeni nedostatak vode ili smanjenu zaštitu od štetnog djelovanja voda, Ministarstvo može, imaocima prava na korištenje voda, posebnim aktom, privremeno ograničiti ili privremeno obustaviti provođenje prava na korištenje voda na određenom području. Aktivnosti iz ovog stava uključuju, ali se ne ograničavaju na višu silu, prirodne i elementarne nepogode.

(2) Pored ograničenja iz prethodnog stava, Ministarstvo može na određenom području privremeno ograničiti ili privremeno obustaviti provođenje prava na korištenje voda i ako dođe do ekološke nesreće, većeg oštećenja na vodnim objektima, ili drugih događaja koji prouzrokuju nedostatak vode ili smanjenu zaštitu od štetnog djelovanja voda.

(3) Kod ograničenja ili suspenzije prava na korištenje voda iz prethodnih stavova, potrebno je, prije svega, osigurati vodu za piće i vodu za zaštitu od požara.

(4) Zbog privremenog ograničenja ili privremenog prekida provođenja prava na korištenje voda iz stava 2. ovog člana, imalac prava na korištenje voda nema pravo na odštetu, ako je u pitanju viša sila, prirodna ili elementarna nepogoda, osim ako posebnim aktom Vlada ne odluči drugačije.

(5) Bez obzira na odredbe iz prethodnog stava, imalac prava na korištenje voda može zahtijevati u posebnom postupku, povrat štete koju je pretrpio zbog privremenog ograničenja ili privremenog prekida provođenja prava na korištenje voda, neposredno od osobe, koja je prouzrokovala ekološku nesreću, oštećenje vodnih objekata ili drugog događaja iz stava 2. ovog člana.

Prilagođavanje prava na korištenje voda

Član 154.

(1) Ako nadležna institucija, na osnovu praćenja stanja voda (monitoringa) količine i kvaliteta, utvrdi da je došlo do bitnih izmjena u režimu voda, koje bi mogle prouzrokovati trajni nedostatak vode, pogoršanje kvaliteta voda ili bi ugrozile ravnotežu vodnih i od vode zavisnih ekosistema ili prirodnih vrijednosti, imaoću prava na korištenje voda se utvrđuje obaveza da, tehničkim ili drugim mjerama u određenom periodu prilagodi provođenje prava na korištenje voda novonastalom stanju.

(2) Ako se imalac prava na korištenje voda ne prilagodi načinu i roku propisanim obavezama iz stava 1. ovog člana, djelimično ili u cjelosti mu se oduzima pravo na korištenje voda.

(3) Odredbe iz stava 2. ovog člana se ne odnose na imaoća prava na korištenje voda za snabdijevanje stanovništva vodom za piće, ali se uvode prinudne mjere za sprovođenje stava 2. ovog člana, o trošku tog subjekta.

(4) Bez obzira na odredbe st. 1. i 2. ovog člana, pravo na korištenje voda se djelimično ili u cjelosti oduzima, ako je, zbog trajnog nedostatka vode, ugroženo snabdijevanje stanovništva vodom za piće.

(5) O oduzimanju odlučuje Ministarstvo, a organ koji je donio akt o pravu na korištenje vode, u roku od 15 dana, dostavlja Ministarstvu predmet sa svom dokumentacijom iz st. 1. i 2. ovog člana.

(6) Zbog prilagođavanja ili oduzimanja prava na korištenje voda iz st.1, 2. i 4. ovog člana, imalac prava na korištenje voda nema pravo na odštetu.

(7) Bez obzira na odredbe stava 6. ovog člana, imalac prava na korištenje voda može u posebnom postupku zahtijevati odštetu od učinioca za prouzrokovanu štetu, koju je pretrpio

zbog prilagođavanja ili oduzimanja prava na korištenje voda, ako je došlo do izmjene iz stava 1. ovog člana zbog ponašanja drugog pravnog ili fizičkog lica.

Izvršenje vodopravnih akata i nalog

Član 155.

(1) Vodopravni akti izvršava korisnik prava iz tog akta, na način i pod uslovima kako je određeno njegovim sadržajem. Postupanje suprotno propisanim uslovima ili nepoštovanje odredaba od čl. 120. - 155. ovog zakona koje se odnose investitora, korisnika, operatera ili treće lica koje je izvršilac neke od nedozvoljenih radnji, predstavlja nezakonit rad koji se kažnjava u skladu sa odredbama ovog zakona.

(2) Ukoliko, u toku trajanja roka važenja vodopravnog akta, isti ne bude izvršen na način i pod uslovima koji su u njemu navedeni ili ako nastupi okolnost koja prijeti da izazove ili izazove poremećaj vodnog režima koji onemogućava ispunjavanje uslova i obaveza iz vodopravnog akta, organ nadležan za izdavanje akta može, radi izvršenja izdatog akta i usklađivanja postupanja u skladu sa novonastalim uslovima, izdati nalog.

(3) Rješenjem se nalaže korisniku vodopravnog akta da u određenom roku izvrši neku radnju, izvrši ulaganja ili se uzdrži od nekog činjenja radi uklanjanja opasnosti od prijetećeg ili već nastalog poremećaja u režimu voda, ili nesaglasnosti sa uslovima i obavezama iz predmetnog vodopravnog akta, kao i radi uspostavljanja stanja u skladu sa tim aktom i vodopravnim aktima izdatim drugim licima na istom vodnom tijelu ili dijelu vodnog tijela.

(4) Žalba na rješenje iz stava 3. ovog člana, ne odlaže njegovo izvršenje.

(5) Na Rješenje iz stava 3. ovog člana, na odgovarajući način, primjenjuju se odredbe člana 140. stav 3. i 142. stav 2, kao i propis o opštem upravnom postupku u odnosu na administrativno izvršenje nenovčanih obaveza.

Izdavanje naloga

Član 156.

(1) Rješenje iz člana 155. st. 3. i 5, izdaje organ koji je izdao vodopravni akt po službenoj dužnosti, kada to zahtijeva javni interes ili po prijedlogu stranke, kada je to u njenom interesu, ukoliko su ispunjeni uslovi navedeni u stavu 2, člana 155. ovog zakona.

(2) Primjerak rješenja iz stava 1. ovog člana, dostavlja se Ministarstvu.

Izvršenje rješenja

Član 157.

(1) Izvršenje rješenja iz člana 155. stav 3. se sprovodi po službenoj dužnosti, protiv lica koje je obavezno da ispuni obavezu-izvršenik.

(2) Izvršenje rješenja se sprovodi administrativnim putem.

(3) Organ koji je u upravnoj stvari rješavao u prvom stepenu, sprovodi postupak izvršenja i, po službenoj dužnosti, donosi zaključak o dozvoli izvršenja rješenja, koji će da sadrži podatke o tome da je rješenje postalo izvršno; određuje se vrijeme, mjesto, sredstva i način izvršenja. Protiv ovog zaključka, dopuštena je žalba drugostepenom organu. Žalba izjavljena drugostepenom organu, ne odlaže započeto izvršenje.

Izvršenje rješenja preko drugog lica

Član 158.

Ako se izvršenikova obaveza sastoji u izvršenju radnje koju može izvršiti drugo lice, a izvršenik je ne izvrši uopšte ili u cjelini, ta radnja će se izvršiti preko drugog lica, o trošku izvršenika. Izvršenik će na to biti prethodno upozoren.

Troškovi izvršenja

Član 159.

(1) Kod sprovođenja radnji izvršenja, primjenjuju se odredbe ovog zakona, kao i propisa koji regulišu pravila opšteg upravnog postupka.

(2) Nadležni organ, nakon sprovođenja radnji izvršenja po donesenom nalogu donosi Zaključak o troškovima njegovog izvršenja, koji se odnosi izvršenika iz naloga, a koji ima karakter izvršne isprave. Izvršenje zaključka o troškovima sprovodi se sudskim putem, primjenom odredaba ovog zakona i propisa o izvršnom postupku.

Prigovor na rješenje

Član 160.

(1) Na rješenje iz člana 155. ovog zakona, može se izjaviti prigovor organu koji je izdao vodopravni akt.

(2) Prigovor ne odlaže izvršenje rješenja.

(3) Rok za donošenje rješenja po prigovoru na rješenje je 15 dana od dana podnošenja prigovora.

Oduzimanje vodopravnih akata

Član 161.

(1) Za neizvršenje izdatog naloga, po rješenju iz člana 155. ovog zakona, pravnom licu se može trajno ili privremeno oduzeti vodopravni akt i pravo u vezi sa njim.

(2) Rješenje o trajnom ili privremenom oduzimanju vodopravnog akta donosi organ koji izdaje taj akt, i zaključak o njegovom izvršenju.

Privremeno oduzimanje

Član 162.

- (1) Vodna dozvola, oduzeće se privremeno, ako korisnik u roku određenom izdatim nalogom ne obavi radnju, ne izvrši ulaganje ili se ne uzdrži od činjenja naloženog u izdatom nalogu, ako zbog neizvršenja naloga neće doći do neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi i poremećaja u privredi.
- (2) Vodopravni akt, može se privremeno oduzeti na vrijeme od šest mjeseci, u kom roku se korisniku obustavlja pravo koje je stekao na osnovu tog akta i u kome je korisnik dužan da izvrši radnju zbog koje mu je privremeno oduzet vodopravni akt.

Trajno oduzimanje

Član 163.

- (1) Vodopravni akt se oduzima trajno:
 - a) ako u određenom roku korisnik ne obavi radnje, ne izvrši ulaganje ili se ne uzdrži od nekog činjenja naloženog u izdatom nalogu zbog čega mu je vodopravni akt privremeno oduzet,
 - b) ako bi ne izvršavanje izdatog naloga moglo dovesti do teške i neposredne opasnosti za život ili zdravlje ljudi ili do poremećaja u privredi.
- (2) Korisnik kome je oduzet vodopravni akt, može zatražiti izdavanje novog vodnog akta ako ispuni za to potrebne uslove, utvrđene u propisu iz člana 120. stav 4. ovog zakona.
- (3) Rješenje o trajnom oduzimanju vodnog akta, dostavlja se i Republičkom ministarstvu nadležnom za prostorno uređenje i životnu sredinu i jedinicama lokalne samouprave.

Ostali slučajevi oduzimanja

Član 164.

- (1) Organ koji je izdao vodopravni akt, može ga oduzeti i ukoliko:
 - a) je podnosilac zahtjeva dao netačne podatke koji su nadležni organ doveli u zabludu u pogledu činjenica odlučujućih za izdavanje akta,
 - b) su uslovi iz akta bitno prekršeni, uprkos pismenog upozorenja od strane organa inspekcije,
 - c) ukoliko se aktivnost ne vrši u periodu od dvije uzastopne godine,
 - č) aktivnosti uzrokuju uticaje koji su zabranjeni ovim zakonom, a ti isti uticaji ne mogu biti spriječeni ili ublaženi izmjenama vodnog akta u skladu sa članom 150. stav 1. ovog zakona.

(2) Zahtjev za opozivanje vodnog akta podnosi organ inspekcije, nadležni organ po službenoj dužnosti, ovlašteno ili treće lice, pismenim podneskom.

(3) Nadležni organ, po službenoj dužnosti provjerava navode zahtjeva iz stava 2. ovog člana i odmah obavještava nosioca prava iz vodopravnog akta, o podnesenom zahtjevu za opoziv. Nosilac prava iz vodopravnog akta, može dati odgovor na obavještenje.

IX - OGRANIČENJE PRAVA VLASNIKA I KORISNIKA ZEMLJIŠTA

Stvarna služnost

Član 165.

Za potrebe sprovođenja odredaba ovog zakona, ustanovljava se pravo stvarne služnosti, kao pravo vlasnika zemljišne nepokretnosti, kao povlasnog dobra da može za potrebe tog dobra vršiti određene radnje na nepokretnosti, poslužnom dobru, drugog vlasnika ili da zahtijeva od vlasnika poslužnog dobra da se uzdržava od vršenja određenih radnji koje bi inače imao pravo vršiti na svojoj nepokretnosti.

Ustanovljenje stvarne služnosti

Član 166.

(1) Stvarna služnost se može ustanoviti posebnim aktom nadležnog organa za sprovođenje ovog zakona, na određeno vrijeme ili na određno doba godine.

(2) Žalba protiv odluke iz stava 1. ovog člana, ne zadržava njeno izvršenje.

Regulisanje odnosa iz prava stvarne služnosti

Član 167.

U cilju regulisanja ostalih odnosa proisteklih iz prava stvarne služnosti, važe odredbe Zakona o osnovnim svojinsko-pravnim odnosima, odnosno propisa koji je u odnosu na navedenu oblast važeći u Republici Srpskoj, u trenutku primjene odredaba ovog zakona.

Postupanje nadležnog organa kada nije moguće utvrditi vlasnike poslužnog dobra

Član 168.

Za slučajeve gdje u kraćem vremenskom periodu nije moguće utvrditi vlasnike poslužnog dobra, nadležni organ sprovodi proceduru po prethodnim odredbama prema savjesnim posjednicima, odnosno korisnicima poslužnog dobra.

Ostali slučajevi ograničenja prava vlasništva

Član 169.

U slučajevima kada je odlukama drugog nadležnog organa izvršena nepotuna eksproprijacija, ili je izvršena eksproprijacija sprovedena djelimično, ili ne u cjelosti, nadležni organ može donijeti akt iz člana 165. ovog zakona, do konačne odluke bilo kog drugog organa ili organa koji je donio pomenuti akt odnosno odluku vezano za eksproprijaciju, ali najduže na period od 5 godina od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Rok za utvrđivanje slučajeva ograničenja prava vlasništva

Član 170.

- (1) U vremenu od pet godina nakon stupanja na snagu ovog zakona, utvrdiće se javnim pozivom svi slučajevi navedeni u članu 169. ovog zakona.
- (2) Organ nadležan za sprovođenje odredaba ovog člana i člana 169. ovog zakona je Ministarstvo.
- (3) Troškove koji nastanu na osnovu sprovođenja odredaba ovog člana, snosiće korisnici prava služnosti odnosno korisnici eksproprijacije.

Naknada štete

Član 171.

- (1) Ukoliko u sprovođenju zaštitnih mjera iz člana 73. ovoga zakona nastupe štete za vlasnike odnosno korisnike objekata ili vlasnike drugih nekretnina, investitor odnosno vlasnik ili korisnik sistema za snabdijevanje vodom dužan je utvrditi i način naknade štete do visine pravične naknade, kao i izvore naknade štete vlasnika odnosno korisnika objekata i drugih nekretnina.
- (2) Ako investitor odnosno vlasnik ili korisnik sistema za snabdijevanje vodom ne postigne sporazum o pravičnoj naknadi štete prema stavu 1. ovog člana, o pravičnoj naknadi odlučuje se po propisima o eksproprijaciji.

Odluka o privremenom korištenju zemljišta

Član 172.

- (1) Vlasnik odnosno korisnik zemljišta, dužan je dopustiti prelaz preko zemljišta licima koja su ovlaštena da istražuju, sprovode praćenje stanja voda, premjeravaju, snimaju ili obilježavaju vodno zemljište ili vode, kao i licima koja izvode radove na izgradnji, rekonstrukciji, ili održavanju vodnih objekata ili postrojenja, ili vrše njihovo iskorištavanje.
- (2) Ukoliko vlasnici odnosno korisnici zemljišta ne postupe u smislu odredbe stava 1. ovog člana, rješenje o privremenom korištenju zemljišta donosi nadležni organ iz člana 166. ovog zakona, najkasnije u roku od tri dana od dana podnošenja zahtjeva za donošenje odluke o privremenom korištenju zemljišta.
- (3) Žalba protiv odluke iz stava 2. ovog člana, ne zadržava izvršenje rješenja.

Ograničenja prava vlasništva i naknada štete

Član 173.

- (1) Vlasnik ili posjednik zemljišta na ugroženom području iz člana 91, dozvoliće pristup i privremeno korištenje tog zemljišta za sprovođenje mjera i poslova aktivne obrane od štetnog djelovanja voda.
- (2) Izvođač radova će, kod izvođenja aktivnosti iz prethodnog stava, u što manjoj mjeri uticati na stanje zemljišta iz prethodnog stava, a po obavljenim radovima ili prestanku ugroženosti štetnog djelovanja voda, otkloniti štetu prouzrokovanu izvedenim radovima ili mjerama.
- (3) Vlasnik ili drugi posjednik zemljišta koje se nalazi na ugroženim područjima nema pravo na naknadu štete zbog ograničenja ili zabrana iz čl. 105. - 107. ovog zakona.
- (4) Ako korisnik odnosno vlasnik zemljišta iz stava 1. ovog člana ne dozvoli korištenje materijala ili prelaz, odlukom nadležnog organa uprave naložiće se rješenjem korisniku odnosno vlasniku zemljišta da postupi u skladu sa odredbama stava 1. ovog člana.
- (5) Žalba izjavljena na rješenje iz stava 4. ovog člana, ne odlaže njegovo izvršenje.

Odluka o ograničenju prava

Član 174.

- (1) Vlasnik odnosno korisnik zemljišta ima pravo na naknadu štete, za slučajeve koji su navedeni u poglavlju o ograničenju prava vlasnika i korisnika zemljišta, koju određuje nadležni organ koji donosi odluku o ograničenju prava, sporazumno sa vlasnikom, odnosno korisnikom zemljišta.
- (2) Ukoliko visinu naknade iz stava 1. ovog člana nije moguće odrediti sporazumno, nadležni organ, za slučajeve kada je to neophodno, donosi odluku, protiv koje nezadovoljni vlasnik odnosno korisnik zemljišta, može podnijeti žalbu o kojoj odlučuje sud.
- (3) Za ostale slučajeve, gdje se ne donosi posebna odluka od nadležnog organa, ako se ne postigne sporazum o visini naknade, odlučuje sud.
- (4) Teret obeštećenja subjekata kojima je ograničeno neko pravo iz ovog poglavlja, snosi organ u čiju korist je izvršeno to ograničenje.

Odvođenje padavina i drenažnih voda

Član 175.

- (1) Ukoliko se ne uzrokuje šteta ili značajna nepravilna druga lica i ukoliko odvođenje vode ne može razumno biti izvršeno na drugi način, vlasnik ili savjestan posjednik zemljišta za koje postoji potreba odvođenja padavina ili drenažnih voda može:

- a) sagraditi kanal ili bilo kojih drugi objekat na zemljištu koje je u vlasništvu drugog lica, uz njegovu prethodnu saglasnost,
- b) odvoditi padavine ili drenažne vode u kanal ili drugi odgovarajući objekat koji je u vlasništvu drugog lica, uz njegovu prethodnu saglasnost.

(2) Lice koje preduzima aktivnosti pomenute u tački a), iz stava 1 ovog člana, obavezuje se da održava objekte u stanju koje je neophodno da se izbjegne prouzrokovanje štete nad zemljištem drugih lica. Lice koje preduzima aktivnosti pomenute u tački b) stava 1. ovog člana, obavezno je da pokrije troškove za potrebne izmjene u navedenim objektima, kao i njegov odgovarajući dio budućih troškova održavanja objekata.

(3) U slučaju da strane iz st. 1. i 2. ovog člana ne postignu dogovor o spornom pitanju, o istom će odluku donijeti nadležni organ uprave ili sud.

X - ORGANIZACIJA UPRAVLJANJA VODAMA

1. Agencije za vode

Organizacija agencija za vode

Član 176.

(1) Za poslove i aktivnosti koji su definisani ovim zakonom i na osnovu njega donesenim podzakonskim propisima, kao i posebnim propisom kojim je osnovana, organizuju se agencije za vode, kao samostalne upravne organizacije u sastavu Ministarstva, i to:

- a) Agencija za vode oblasnog riječnog sliva (distrikta) Save- skraćeno: Agencija ORS Save i
- b) Agencija za vode oblasnog riječnog sliva (distrikta) Trebišnjice - skraćeno: Agencija ORS Trebišnjica.

(u daljem tekstu su : Agencije za vode).

(2) Sjedište Agencije ORS Save je u Bijeljini, a sjedište Agencije ORS Trebišnjica je u Trebinju.

(3) Agencije za vode osnivaju se posebnim zakonom, kojim se osnivaju ministarstva i republički organi uprave.

(4) Teritorija na kojoj Agencija za vode sprovodi aktivnosti u skladu sa ovim i drugim posebnim propisima jeste područje definisano aktom iz stava 5. člana 23. ovog zakona.

(5) U cilju obezbjeđenja efikasnog izvršenja zadataka i promovisanja principa približavanja korisniku, posebnim aktom se mogu osnovati područne kancelarije Agencije za vode, u skladu sa stavom 5. člana 23. ovog zakona, za podsliv rijeke Une (Sana), u Prijedoru, za podsliv

rijeke Vrbas u Banjoj Luci, za podsliv rijeke Bosne u Doboju, za sliv rijeke Drine u Višegradu.

(6) Za područja sa specifičnom problematikom u oblasti voda, Ministarstvo može osnovati i dodatne područne kancelarije.

Poslovi i aktivnosti Agencije za vode

Član 177.

(1) Poslovi i aktivnosti Agencije za vode jesu stručno i samostalno obavljanje poslova od opšteg interesa i drugih poslova koji su definisani ovim i zakonom kojim se osniva, kao i podzakonskim propisima i drugim aktima donesenim na osnovu tih propisa.

(2) U sprovođenju poslova i aktivnosti iz stava 1. ovog člana, Agencije za vode primjenjuju i druge važeće propise, na način koji odgovara zakonom datim ovlaštenjima.

Poslovi Agencije za vode

Član 178.

(1) Agencija za vode, na području za koji je nadležna, obavlja slijedeće poslove:

- a) organizuje prikupljanje, upravljanje i raspodjelu podataka o vodnim resursima,
- b) organizuje praćenje stanja voda (monitoringa), i to u odnosu na hidrološko stanje voda, kvalitativno stanje vode, ekološko stanje površinskih voda, te stanje podzemnih voda,
- c) priprema planove upravljanja riječnim slivom za svoj oblasni riječni sliv, te obavlja druge dužnosti koje se odnose na poslove planiranja vodama, kao što je to propisano ovim zakonom,
- č) priprema planove, elaborate i projekte za sprečavanje i smanjenje štetnih uticaja koji su prouzrokovani poplavama, velikim sušama, erozijama obala vodnih tijela i organizuje realizaciju planova,
- ć) preduzima hitne mjere na sprečavanju ili smanjenju štetnih uticaja prouzrokovanih incidentnim zagađenjima, i priprema planova za takve mjere ili nalaže njihovo pripremanje na svom području,
- d) izdaje vodopravne akate u skladu sa ovim zakonom,
- dž) učestvuje u pripremi izvještaja koji se donose u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim propisima, politike sektora voda i zakonodavstva koji se odnosi na vode,
- đ) promovise, organizuje i pomaže istraživački rada u oblasti vodnih resursa i njihovog održivog upravljanja,
- e) organizuje podizanja javne svijesti, vezane za održivo korištenje vodnih resursa, zaštitu voda i zaštitu vodnih ekosistema;
- f) učestvuje u saradnji po pitanju koordinacije izrade razvoja i sprovođenja integralnih planova upravljanja vodama, sa odgovornim organizacijama iz Federacije BiH za potrebe Bosne i Hercegovine, odnosno sa nadležnim međunarodnim tijelima za područja međunarodnih riječnih slivova,
- g) obavlja druge dužnosti koje su propisane zakonom i drugim propisima,

h) uspostavlja procedure za redovne konsultacije sa adekvatnom Agencijom na teritoriji Republike Srpske i Federaciji BiH, a koje se odnose na navedene tač. od a) do g) ovog člana.

(2) Područne kancelarije će obavljati poslove iz djelokruga rada Agencije za vode koji se precizno utvrđuju odlukom o osnivanju konkretne kancelarije.

(3) Pri realizaciji aktivnosti iz st. 1. i 2. ovog člana nadležna Agencija i kancelarija obavezna je poštovati propise i proceduru zaštite podataka određenog nivoa i karaktera, koji su od značaja za ekonomsku, socijalnu i bezbjedonosnu sigurnost bilo kog nivoa vlasti, odnosno podatke koji zaslužuju preduzimanje posebnih mjera bezbjednosti.

Povjerenje stručno-tehničkih poslova trećim licima

Član 179.

(1) Obavljanje stručno-tehničkih poslova iz nadležnosti Agencije za vode, može se neposredno ustupati ovlaštenim stručnim pravnim licima, pod uslovom potreba visoke stručnosti, zaštite podataka i sigurnosti.

(2) Ministar propisuje uslove koje će ispuniti ovlaštena stručna pravna lica iz prethodnog stava i način dobivanja ovlašćenja.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Agencije

Član 180.

(1) Agencija donosi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji u skladu sa propisima o administrativnoj službi u upravi Republike Srpske, koji potpisuje direktor.

(2) Odluku o davanju saglasnosti na Pravilnik iz stava 1. ovog člana donosi Vlada Republike, na prijedlog Ministarstva.

Odjeljenje za izdavanje vodnih akata

Član 181.

(1) Za poslove koji se odnose na izdavanje vodnih akata Pravilnikom iz stava 1. člana 180. ovog zakona, uspostaviće se odjeljenje koje donosi vodopravne akte.

(2) Struktura i organizacija odjeljenja iz stava 1. ovog člana će biti takva da ima rukovodioca, kao stručno lice ili pored njega drugo stručno lice koje će biti isključivo odgovorno za potpisivanje donijetih vodopravnih akata. Odjeljenje će imati diplomiranog pravnika sa položenim pravosudnim ispitom koje sprovodi postupak donošenja vodopravnih akata.

Planove koje priprema Agencija za vode

Član 182.

Agencije za vode pripremaju godišnji plan rada, finansijski plan, izvještaj o radu za prethodnu godinu, finansijski izvještaj, dugoročne i srednjoročne planove, koje uz mišljenje Ministarstva, donosi ili usvaja Vlada.

Direktor Agencije

Član 183.

- (1) Agencijom rukovodi direktor.
- (2) Direktora Agencije postavlja Vlada, na prijedlog Ministarstva, po zakonom predviđenoj proceduri.
- (3) Direktor Agencije za vode, odgovoran je za funkcionisanje Agencije kao Republičke upravne organizacije, kao i za obavljanje aktivnosti koje su ovim i drugim zakonima utvrđene.
- (4) Direktor Agencije za oblasni riječni sliv je naročito odgovoran za sprovođenje planova iz člana 182. ovog zakona, utvrđene poslovne politike, odluka Ministarstva i vršenje zadataka Agencije za oblasni riječni sliv u skladu sa ovim i drugim zakonima.
- (5) Za direktora Agencije za vode može se imenovati lice sa završenim sedmim stepenom stručne spreme, smjera koji se odnosi na djelatnost definisanu ovim zakonom, pravne ili tehničke struke, sa najmanje pet godina radnog iskustva u organima državne uprave i položen odgovarajući stručni ispit, te ukoliko ispunjava druge opšte uslove predviđene posebnim propisima.
- (6) Direktor Agencije se imenuje na period od pet godina.

2. Savjet vodnog područja

Organizovanje Savjeta oblasnog riječnog sliva

Član 184.

(1) U cilju razmatranje sistemskih pitanja iz sektora voda od značaja za pojedini oblasni riječni sliv, razmatranja različitih potreba i interesa te predlaganja mjera za razvoj i poboljšanje funkcionisanja vodnog sektora na određenom oblasnom riječnom slivu, kao najviše savjetodavno tijelo organizuje se:

- a) savjet oblasnog riječnog sliva Save i
- b) savjet oblasnog riječnog sliva Trebišnjice,
(u daljem tekstu: Savjet).

(2) Organizacija, sastav, poslovi, način rada i broj članova Savjeta za pojedini oblasni riječni sliv određiće se posebnim podzakonskim aktom, koji donosi Ministarstvo, uzimajući u obzir osobine oblasnog riječnog sliva, broj opština koje pripadaju određenom oblasnom riječnom slivu, broj stanovnika i stanje industrije na opštini, značaj različitih vidova korištenja voda i druge specifičnosti oblasnih riječnih slivova, a u skladu sa sljedećim okvirima:

- a) vladu predstavlja najmanje pet članova, iz različitih resora, raspoređenih prema uticajima djelatnosti na resurs vode,
- b) jedinicu lokalne samouprave, koja pripada oblasnom riječnom slivu, predstavlja najmanje 1 član. Ukupni broj predstavnika i raspodjela će biti uspostavljeni u svakom pojedinačnom slučaju u skladu sa brojem tih jedinica, površini i ljudstvu pojedinih jedinica lokalne samouprave. Ukupni broj predstavnika jedinica lokalne samouprave ne može biti manji od ukupnog broja predstavnika Republičke Vlade u Savjetu,
- c) predstavnici korisnika činiće najmanje 1/3 (jednu trećinu) svih članova Savjeta,
- č) nevladine organizacije sa oblasnog riječnog sliva daju najmanje 1 (jednog) člana koji je neposredno biran od nevladinih organizacija,
- ć) naučne institucije, sa sjedištem na oblasnom riječnom slivu, najmanje 3 (tri) člana, a sa područja Republike, najmanje 1 (jednog) člana.

Uloga i poslovi Savjeta

Član 185.

- (1) U skladu sa stavom 1. člana 184. ovog zakona, Savjet ovablja sljedeće poslove:
 - a) učestvuje u pripremi nacрта plana upravljanja vodama prije procedure usvajanja,
 - b) razmatra i daje mišljenje o bilo kojim strateškim dokumentima drugih sektora koji imaju uticaja na sektor voda ili sektor voda na njih na oblasnom riječnom slivu,
 - c) razmatra i daje mišljenje o bilo kojem pitanju od interesa za sliv ili podsliv u sklopu oblasnog riječnog sliva, a u vezi je sa međuentitetskom saradnjom,
 - č) razmatra i daje mišljenje o bilo kojem pitanju od interesa za oba oblasna riječna sliva, a odnose se na korištenje ili zaštitu vodnog resursa,
 - ć) razmatra i daje mišljenje o bilo kojem pitanju iz sektora voda a koje je od značaja za Republiku Srpsku, BiH, međuentitetsku saradnju ili međunarodne obaveze.
- (2) Savjet daje i mišljenje na sva pitanja koja se odnose na vode, a koja mogu biti podnesena pred Savjet radi konsultacija od strane Republičke Vlade ili Ministarstva.
- (3) Savjet može predložiti Republičkoj Vladi i agencijama za vode, studijske ili istražne poslove koji se odnose na sve vidove upravljanja vodama na predmetnom oblasnom riječnom slivu.
- (4) Prilikom vršenja svojih dužnosti, Agencija za vode će uzimati u obzir preporuke koje je dao Savjet.

Procedura rada Savjeta

Član 186.

- (1) Savjet, nakon konstituisanja, donosi poslovnik o radu.
- (2) Savjet se sastaje najmanje tri puta godišnje.
- (3) Sastancima Savjeta obavezno prisustvuje direktor Agencije za vode, a rukovodioci sektora Agencije, prema potrebi.
- (4) Savjet će obezbijediti, po potrebi, javnosti datog područja i predstavnicima odgovarajuće Agencije za vode iz drugog entiteta, mogućnost prisustvovanja sastancima.
- (5) Aktivnosti, poslovi, način rada i akti Savjeta će biti u skladu sa strukom, standardima iz oblasti za koju se odluka ili mišljenje donosi, ovim zakonom i na osnovu njega donesenim propisima, kao i propisom iz stava 2. člana 184. ovog zakona.

3. Javna preduzeća u oblasti voda

Osnivanje i upravljanje javnim preduzećima u oblasti voda

Član 187.

- (1) Neposredne aktivnosti sprovođenja poslova i djelatnosti koje su od opšteg interesa i kao takve definisane ovim zakonom, kao što su poslovi odbrane od poplava, uređenja riječnih korita i obala, upravljanje vodnim objektima i sistemima od interesa za Republiku Srpsku, te vršenje drugih sličnih poslovi iz oblasti koje su definisane ovim zakonom, obavljaju javna preduzeća u oblasti voda.
- (2) Osnivanje, organizacija i upravljanje javnim preduzećima iz stava 1. ovog člana, vrši se u skladu sa posebnim propisom koji se odnosi na javna preduzeća, a broj preduzeća, naziv, pripadnost oblasnom riječnom slivu, obim odgovornosti, potrebna sredstva i drugo utvrđuje Ministarstvo posebnim aktom.
- (3) Vlada Republike Srpske, na osnovu akata iz stava 2. ovog člana donosi odluku o osnivanju ili nastavku rada javnih preduzeća, njihovom ukidanju, sredstvima za rad, usvaja izvještaje o radu i izvještaje o realizaciji planova, te donosi druge odluke u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana.

XI - FINANSIRANJE UPRAVLJANJA VODAMA

Izvori sredstava

Član 188.

Sredstva za obavljanje poslova i zadataka u skladu sa ovim zakonom, funkcionisanje i održavanje nekretnina i vodnih objekata od opšteg značaja, očuvanje vrijednosti izgrađenih vodnih objekata i sistema, preduzimanje mjera javnog investiranja i kapitalna izgradnja vodnih objekata, po ovom zakonu, obezbjeđuju se iz:

- a) posebnih vodnih naknada,
- b) prihoda po osnovu zakupa javnog vodnog dobra,
- c) opšteg dijela budžeta Republike Srpske i jedinica lokalne samouprave,
- č) donacija.

Posebne vodne naknade

Član 189.

(1) Posebne vodne naknada iz tačke a), stava 1, člana 188. ovog zakona i osnovice za njihov obračun su :

- a) naknada za zahvatanje površinskih i podzemnih voda. Osnovica za obračun je jedan kubni metar zahvaćene vode. Stopa koja se primjenjuje za obračun ove naknade može biti različita, na propisanoj stručnoj i naučnoj osnovi, zavisno od namjene i kvaliteta vode. Ova kategorija posebnih vodnih naknada obuhvata slijedeće vrste zahvatanja:
 - 1) vode za piće za javno vodosnabdijevanje,
 - 2) vode i mineralne vode koja se koristi za flaširanje vode,
 - 3) vode za navodnjavanje,
 - 4) voda za uzgoj ribe,
 - 5) vode za industrijske procese, uključujući i termoelektrane,
 - 6) vode za druge namjene i druge slučajeve namjene za ljudsku upotrebu.
- b) naknade za proizvodnju električne energije dobivene korištenjem hidroenergije. Osnovica za obračun je 1kwh (jedan kilovat čas) proizvedene električne energije,
- c) naknade za zaštitu voda:

- 1) naknada za zaštitu voda koju plaćaju vlasnici transportnih sredstava koja koriste naftu ili naftne derivate. Osnovica za obračun je jedinica snage pogonskog agregata,
 - 2) naknada za ispuštanje otpadnih voda. Osnovica za obračun naknade je zagađenje izraženo preko EBS-a (ekvivalentni broj stanovnika),
 - 3) naknada za uzgoj ribe u kavezima potpoljenim u površinskim vodama. Osnovica za obračun naknade je kilogram proizvedene ribe,
 - 4) naknada za upotrebu vještačkih đubriva i hemikalije za zaštitu biljaka. Osnovica za obračun naknade je kilogram proizvedenog ili uvezenog vještačkog đubriva ili hemikalije za zaštitu biljaka,
- č) naknada za vađenje materijala iz vodotoka. Osnovica za obračun ove naknade je metar kubni izvađenog korisnog materijala,
- ć) naknada za zaštitu od voda:
- 1) naknada za zaštitu od voda poljoprivrednog, šumskog ili građevinskog zemljišta koje je zaštićeno objektima za zaštitu od voda. Primjenjuju se definicije poljoprivrednog, šumskog ili građevinskog zemljišta usvojene u propisima o uređenju prostora. Osnovica za obračun ove naknade je hektar zaštićenog zemljišta, a za manje površine kvadratni metar. Stopa koja se primjenjuje za obračun ove naknade može biti različita zavisno od vrste branjene površine,
 - 2) naknada za zaštitu od voda stambenih, poslovnih i drugih objekata koji su zaštićeni objektima za zaštitu od voda. Primjenjuje se definicija koja je usvojena u propisima o uređenju prostora. Osnovica za obračun ove naknade je metar kvadratni objekta.
- (2) Obveznici plaćanja posebnih vodnih naknada iz tačke a) podtačke 2) i 6), tačke c) podtačke 2) i 3) i tačke č), iz stava 1. ovog člana je subjekt kojem je izdat vodopravni akt, za odgovarajuće aktivnosti.
 - (3) Obveznik plaćanja posebne vodne naknade iz tačke c) podtačka 1) stava 1. ovog člana je subjekt na čije je ime registrovano transportno sredstvo.
 - (4) Obveznik plaćanja posebne vodne naknade iz tačke c) podtačka 4) stava 1. ovog člana je subjekt koji proizvodi ili uvozi vještačka đubriva ili hemikalije za zaštitu biljaka.
 - (5) Obveznik plaćanja posebne vodne naknade iz tačke ć) podtačke 1) i 2) stava 1. ovog člana je vlasnik ili korisnik odgovarajućeg zemljišta, površine, odnosno objekta.

Stope posebnih vodnih naknada

Član 190.

Stope posebnih vodnih naknada iz člana 189. ovog zakona, propisuje Vlada, na prijedlog Ministarstva, osim za sličajeve predviđene u tački ć) podtačke 1) i 2) stava 1.

navedenog člana, koji predstavlja prihod jedinice lokalne samouprave na čijem se prostoru to zemljište nalazi i, kao takve, propisuju se od te administracije.

Oslobađanje od plaćanja posebnih vodnih naknada

Član 191.

Posebna vodna naknada za zaštitu od poplava, iz tačke ć) stava 1. iz člana 189. se ne plaća u sljedećim slučajevima:

- a) za nekretnine koje neposredno služe za potrebe odbrane od poplava, vazdušni, željeznički i putni saobraćaj, za obezbjeđenje zdravstvene i socijalne zaštite, obrazovanje, kulturu, za groblja ili za objekte vjerske namjene,
- b) za poljoprivredno i šumsko zemljište, ukoliko su vlasnici ili korisnici tog zemljišta roditelji, bračni drugovi ili maloljetna djeca poginulih boraca, invalidi rata, kao i lica starija od 65 godina, odnosno lica koja su zbog invaliditeta nesposobna za rad, ukoliko u domaćinstvu nemaju drugih članova sposobnih za rad ili ukoliko to zemljište nije dato u zakup drugim licima, po odluci poreskih vlasti,
- c) za javno vodno dobro, osim ako je dato na korištenje.

Prikupljanje vodnih naknada

Član 192.

(1) Način obračuna, postupak i rokove za obračunavanje i plaćanja, način usmjeravanja uplaćenih vodnih naknada na račun posebne namjene za vode, kao i kontrolu izmirenja obaveza po osnovu posebnih vodnih naknada propisuje Vlada posebnim aktom, na prijedlog Ministarstva.

(2) Prihod koji potiče od izdavanja u zakup javnog vodnog dobra, biće prikupljen na način definisan u odgovarajućem ugovoru o zakupu i plaćen po propisu iz stava 1. ovog člana.

(3) Procenti pojedinih prihoda mogu biti usmjeravani u skladu sa aktom iz stava 1. ovog člana i na druge račune korisnika tih prihoda.

Kamata na zakašnjele uplate i na povećane naknade

Član 193.

Kamata na zakašnjenje uplate posebnih vodnih naknada i prihoda po zakupu javnog vodnog dobra, se obračunavaju i plaćaju u skladu sa procedurama propisanim u poreskim propisima.

Raspodjela vodnih naknada

Član 194.

(1) Vodne naknade iz člana 189. i prihodi prikupljeni po osnovu zakupa javnog vodnog dobra Ministarstvo prati za svaki oblasni riječni sliv posebno, a nadležni organ, naknade iz navedenog člana, osim onih pod tačkom c) podtačkom 1), 2) i 3), stava 1, člana 189, raspoređuje na slijedeći način:

- a) 70% na račun posebne namjene za vode,
- b) 30% na račun posebne namjene budžetu jedinice lokalne samouprave.

(2) Naknade pod tačkom c) podtačke 1), 2) i 3), stava 1, člana 189, nadležni organ raspoređuje na način da:

- a) 55% na račun posebne namjene za vode,
- b) 15% na račun posebne namjene za zaštitu životne sredine Republike Srpske, i
- c) 30% na račun posebne namjene budžetu jedinice lokalne samouprave.

(3) Raspodjela iz stava 1. ovog člana, može se promijeniti u odnosu na sredstva usmjerena jedinicama lokalne samouprave. Procjena potrebe redefinisiranja raspodjele, vrši se svake dvije godine, od strane Ministarstva.

(4) Vlada donosi posebnu odluku o usvojenoj raspodjeli vodnih naknada u skladu sa st. 2. i 3. ovog člana, po prijedlogu Ministarstva.

Korištenje prihoda

Član 195.

(1) Prihodi iz tačke a) stav 1. člana 188. ovog zakona, koriste se za:

a) stručno- tehničke poslove u vezi sa primjenom odredaba ovog zakona i njegovog sprovođenja, a posebno za:

- 1) izradu privremenih planova upravljanja vodama,
- 2) pripremu planova upravljanja vodama,
- 3) provođenje praćenja stanja voda,
- 4) uspostavljanje i rad Informacionog sistema,
- 5) održavanje objekata u vlasništvu Republike Srpske, jedinica lokalne samouprave ili trećih lica, ako su od opšteg interesa,
- 6) sprovođenje interventnih aktivnosti u sektoru voda na prostorima Republike,
- 7) troškove rada i funkcionisanja agencija za vode,
- 8) troškove rada i funkcionisanja javnih preduzeća za vode,

- 9) troškova razvoja, uspostavljanju i vođenju Informacionog sistema, naučnog i stručnog rada,
- 10) podršci formiranju i razvoju kvalifikovanih institucija ili subjekata, bitnih za sektor voda,
- 11) razvoju sektora kroz finansiranje izgradnje vodnih objekata i sistema, poboljšanje tehničkih, materijalnih, kadrovskih i drugih kapaciteta.

(2) Na prijedlog Ministarstva, Vlada posebnom odlukom utvrđuje korištenje sredstava iz stava 1. ovog člana, i drugih sredstava, sa ciljem postizanja održivog upravljanja i održavanja sistema integralnog upravljanja vodama na prostorima Republike Srpske, u skladu sa ovim zakonom.

(3) Jedinice lokalne samouprave, za objekte i aktivnosti za koje su nadležne u skladu sa ovim zakonom, donose posebne odluke, adekvatno st. 1. i 2. ovog člana.

(4) Ministarstvo koordinira i prati namjenski utrošak sredstava iz člana 188., a u vezi člana 194. ovog zakona, i informiše Vladu, do kraja četvrtog kvartala tekuće godine, u formi informacije sa prijedlozima.

XII – INSPEKCIJSKI NADZOR

Nadležnost

Član 196.

Inspeksijski nadzor nad izvršavanjem ovog zakona i na njemu zasnovanih podzakonskih propisa i akata obavlja Republička uprava za inspekcijeske poslove.

Sadržaj inspeksijskog nadzora

Član 197.

Inspeksijski nadzor, obavlja se u skladu sa odredbama posebnih propisa, kao i:

- a) preduzimanjem inspeksijskih radnji na utvrđivanju stanja izvršavanja propisa kod lica koji su u obavljanju svoje djelatnosti i radu dužni postupati prema odredbama ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona,
- b) određivanjem upravnih mjera i radnji sprečavanjem i otklanjanjem nezakonitosti u izvršavanju propisa,
- c) preduzimanjem drugih mjera određenih ovim zakonom i drugim propisima.

Nadležnosti Republičke inspekcije

Član 198.

(1) Republička vodna inspekcija vrši nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona u pogledu njegove primjene, a posebno poštovanja načina korištenja prava na vodu i poštovanja vodoprivanih akata iz člana 120. ovog zakona, i radnji koje predstavljaju krivična djela ili prekršaj.

(2) Republička vodna inspekcija vrši nadzor na sprovođenju odredaba ovog zakona na cijeloj teritoriji Republike, na način propisan ovim zakonom, kao i posebnih propisa koji se odnose na rad inspekcije, ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona..

Nadležnosti vodne inspekcije jedinice lokalne samouprave

Član 199.

(1) Vodna inspekcija jedinice lokalne samouprave vrši nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona, posebno u oblastima i slučajevima člana člana 121. ovog zakona, kao i za slučajeve u kojima je nadležna na svom području cijeneći nadležnosti izdavanja vodopravnih akata.

(2) Vodna inspekcija jedinice lokalne samouprave vrši nadzor na sprovođenju odredaba ovog zakona na cijelom području te jedinice lokalne samouprave za slučajeve za koje je nadležna, adekvatno stavu 1. ovog zakona.

Incidenti

Član 200.

(1) U slučajevima incidentnih situacija ili drugih vanrednih događaja, odmah po saznanju za njihovo nastupanje, vodni inspektori su dužni, na teritoriji za koju su nadležni, preduzeti radnje i mjere koje su predviđene ovim zakonom i na osnovu njega donesenih podzakonskih propisa, bez obzira na podjelu nadležnosti po ovom zakonu.

(2) U sprovođenju aktivnosti iz stava 1. ovog člana, vodni inspektori su dužni saradivati i razmjenjivati informacije o mjerama i aktivnostima koje su preduzete ili koje je neophodno preduzeti.

Saradnja inspekcija

Član 201.

Vodna inspekcija Republike Srpske može saradivati sa odgovarajućom inspekcijom iz okruženja, i razmjenjivati informacije o pojavama, problemima i načinu rješavanja pojedinih slučajeva.

Ostala ovlašćenja inspektora

Član 202.

(1) Pored ovlašćenja i dužnosti određenih posebnim zakonom, vodni inspektor je ovlašten i dužan:

- a) spriječiti korištenje vode, ako se ona koristi bez vodne dozvole ili koncesije, kako je to propisano,
- b) spriječiti ili ograničiti provođenje prava na korištenje voda, ako se ono koristi u suprotnosti sa vodopravnim aktom ili dodijeljenom koncesijom,
- c) zaustaviti izgradnju ili sprovođenje drugog zahvata u prostoru, ako se sprovodi bez, ili u suprotnosti sa vodnom sglasnošću,
- č) odrediti privremeni prekid obavljanja djelatnosti, ako je suprotan vodopravnom aktu ili se vrši bez izdatog voopravnog akta,
- ć) zabraniti upotrebu objekta i uređaja, ako se koriste bez ili u suprotnosti sa vodopravnim aktom ili dodijeljenom koncesijom,
- d) zabraniti ili ograničiti ispuštanje u vode, ako se vrši u suprotnosti sa odredbama člana 67. ovog zakona i izdatim vodopravnim aktima,
- dž) zabraniti dislociranje i vađenje materijala iz površinskih voda, ako se preduzima u suprotnosti sa izdatim vodnim aktima, ovim zakonom ili suprotno tehničkoj dokumentaciji,
- đ) odrediti naknadu štete i vraćanje u prethodno stanje, kada je to potrebno, ukoliko se izvrši neka od radnji iz prethodnih tačaka,
- e) preduzeti i druge radnje koje su obavezne od korisnika ili odrediti druge mjere, sve u skladu sa ovim zakonom, na osnovu njega donesenih podzakonskih propisa ili u skladu sa posebnim zakonima.

(2) Ako je potrebno da se otklone izvori i posljedice prekomjernog opterećenja voda, nadležni inspektor može odrediti sanacione mjere, ili predložiti Ministarstvu, odnosno jedinici lokalne samouprave, izvršenje određenih radnji i provođenje sanacionog programa u skladu sa propisima.

Inspekcijski postupci

Član 203.

(1) Kada utvrdi da je povrijeđen ovaj zakon, propis ili odluka nadležnog organa donesena na osnovu njega, vodni inspektor će pismeno konstatovati nepravilnosti i nedostatke, i rješenjem odrediti mjere i rok za njihovo otklanjanje.

(2) Pored ovlaštenja i dužnosti određenih ovim i posebnim zakonom, u slučaju iz stava 1. ovog člana, vodni inspektor je ovlašten i dužan da:

- a) naredi obustavu izvođenja radova, ako se vrše protivno vodopravnom aktu ili se vrše bez vodopravnog akta, a propisana je obaveza njihovog pribavljanja uz određivanje roka za podnošenje zahtjeva za izdavanje vodopravnog akta,

- b) u saradnji sa građevinsko - urbanističkom inspekcijom, naredi uklanjanje izgrađenog objekta i postrojenja, i uklanjanje zasađenog drveća, bez vodopravnog akta, ako u roku određenom rješenjem vodnog inspektora nije podnijet zahtjev za izdavanje vodopravnog akta ili ako je podnijeti zahtjev pravosnažno odbijen,
- c) naredi privremenu obustavu rada, odnosno obavljanje djelatnosti privrednog društva ili drugog pravnog lica, ili dijela privrednog društva, ako utvrdi da otpadne vode sadrže opasne materije u količini većoj od dozvoljene ili se zahvataju veće količine od dozvoljenih,
- č) preko nadležnog organa ili organa nadležnog za inostrane poslove, u zavisnosti od karaktera, izvještava organ vodne inspekcije druge države o nedozvoljenim promjenama režima voda na kontrolnim profilima međudržavnih voda,
- ć) zabrani preduzimanje radnji koje nisu dozvoljene po ovom zakonu.

Upravne radnje

Član 204.

- (1) Vodni inspektor uvijek sačinjava zapisnik u sprovođenju svojih nadležnosti i aktivnosti koje su mu date ovim zakonom.
- (2) Vodni inspektor može donijeti rješenje usmeno i odmah narediti njegovo izvršenje u sljedećim slučajevima:
 - a) ako bi nastala neposredna opasnost od poplava, izliva voda ili pogoršanja stanja u toku poplave,
 - b) ako bi nastala nestašica vode ili teškoće u snabdijevanju vodom,
 - c) ako postoji opasnost od zagađivanja vode ili je nastupilo zagađenje u obimu u kojem to predstavlja neposrednu opasnost za život i zdravlje ljudi ili u većem obimu za životinjski ili biljni svijet,
 - č) ako postoji neposredna opasnost za zagađenje izvora vode namijenjenog snabdijevanju vodom za piće,
 - ć) ako postoji neposredna opasnost za zagađenje površinskih i podzemnih voda,
 - d) ako bi, zbog nastale suše, mogao nastati nedostatak vode ili poteškoće u snabdijevanju vodom za piće, a preduzete radnje od trećeg lica tome pretežno doprinose,
 - dž) ako postoji neposredna opasnost od poplava,
 - đ) ako postoji neposredna opasnost od nastanka poplava, odrona zemlje, ulegnuća ili drugih vidova erozije,
 - e) za osiguranje provođenja opšteg korištenja i nesmetanog funkcionisanja javnih službi prema ovom zakonu, ako se vlasnik ili drugi korisnik vodnog ili priobalnog zemljišta suprotstavlja prelasku preko svoje zemlje ili obavljanju radova povezanih sa provođenjem poslova od opšteg interesa prema ovom zakonu,

- f) za osiguranje izvođenja radova povezanih sa istraživanjem voda u skladu sa odredbama ovog zakona,
 - g) u drugim slučajevima, određenim zakonom.
- (3) Vodni inspektor koji je postupio u skladu sa stavom 2 ovog člana, dužan je da u roku od tri dana donese rješenje u pismenoj formi.
- (4) Postojanje prirodnih događaja iz tačke c) i č) prethodnog stava, utvrđuje nadležni organ, u skladu sa propisima sa područja zaštite od prirodnih i drugih nepogoda.
- (5) U slučaju da se lice koje je odgovorno za neželjene posljedice iz stava 2. ovog člana ne može identifikovati ili ako to lice ne postupi odmah po nalogu vodnog inspektora, vodna inspekcija će preduzeti neophodne mjere da se eliminišu ili ublaže posljedice.
- (6) Troškove nastale sprovođenjem mjera iz stava 4. ovog člana će snositi nadležno Ministarstvo ili jedinica lokalne samouprave, i naknadno ih naplatiti od strane odgovornog lica, kroz posebno sproveden postupak koji pokreću.

Međuentitetska saradnja inspeksijskih službi

Član 205.

Vodni inspektori iz oba entiteta imaju pravo zajednički izvršiti inspeksijski pregled u slijedećim slučajevima:

- a) ako je došlo do incidentnog zagađenja na vodama i vodnom dobru, a čije su posljedice evidentne na teritoriji drugog entiteta,
- b) kod objekata koji imaju režim rada takav da su uticaji evidentni na teritoriji oba entiteta,
- c) kod aktivnosti čiji uticaj je evidentan na teritoriji oba entiteta, i
- č) u drugim slučajevima kada se o tome postigne dogovor.

Postupanje vodnog inspektora u međuentitetskoj saradnji

Član 206.

- (1) U slučaju inspeksijskog pregleda u Republici Srpskoj, kada je zbog međuentitetskog uticaja prisutan i vodni inspektor drugog entiteta, inspeksijski zapisnik i preduzimanje odgovarajućih upravnih mjera vrši se samostalno i u skladu sa odredbama ovog zakona.
- (2) U slučaju inspeksijskog pregleda sa vodnim inspektorom u Federacije BiH, zbog međuentitetskog uticaja, inspektor će sačiniti službenu zabilješku i dostaviti Ministarstvu.
- (3) Inspektori, u pojedinim slučajevima iz st. 1. i 2. ovog člana mogu, kopiju zapisnika, odnosno drugih pisanih dokumenata, dostavljati inspekciji drugog entiteta.

Povjeravanje stručnih poslova

Član 207.

- (1) Obavljanje određenih stručnih poslova za potrebe inspeksijskog nadzora, (ispitivanja, ekspertize i slično), koji zahtijevaju posebnu tehničku opremu i specijalizirane stručnjake ili primjenu naučnih metoda i postupaka, može se povjeriti ovlaštenim ili osposobljenim institucijama, (ustanove, preduzeća, laboratorije), koje obavljaju takve poslove i koje su predviđene ovim zakonom.
- (2) Izuzetno, pojedine ekspertize mogu biti predmet povjeravanja i institucijama koje nisu predviđene stavom 1. ovog člana, ukoliko takvu osposobljenost i performanse posjeduju isključivo institucije iz inostranstva.
- (3) Povjeravanje poslova iz st. 1. i 2. ovog člana, vrši se posredstvom mjesno nadležne Agencije.

Saradnja sa Agencijama

Član 208.

Nadležna Agencija za vode dužna je, kada je to potrebno u cilju praćenja provođenja zakona i radi preduzimanja inspeksijskih mjera, na zahtjev vodnog inspektora, nezavisno od njegovog nivoa:

- a) dostaviti potrebne podatke, akte ili dokumentaciju,
- b) pripremiti odgovarajuće stručno mišljenje,
- c) izvršiti ispitivanja kvaliteta voda,
- č) izvršiti druge potrebne radnje.

XIII - KAZNENE ODREDBE

Krivična djela

Član 209.

- (1) Ko ošteti regulacione građevine, druge vodne objekte, sisteme ili opremu koja sa njima čini tehničku, odnosno tehnološku cjelinu, ili ko vađenjem materijala iz vodotoka, vodnog zemljišta, kao javnog vodnog dobra, vrši radnje koje dovode do oštećenja korita ili obale, te time pričinu štetu, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do tri godine.
- (2) Ko objekte iz stava jedan ovog člana ošteti, uništi ili učini neupotrebljivim, odnosno ko u vodotoku i na vodnom zemljištu pričinu veću štetu, kazniće se zatvorom od jedne do pet godina.

- (3) Ako je usljed djela iz st. 1. i 2. ovog člana nastala teška tjelesna povreda jednog ili više lica ili imovinska šteta velikih razmjera, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do deset godina.
- (4) Ako je usljed djela iz st. 1. i 2. ovog člana nastupila smrt jednog ili više lica, učinilac će se kazniti zatvorom od tri do petnaest godina.
- (5) Ko započne izvršenje djela iz st. 1. i 2. ovog člana kazniće se za pokušaj.
- (6) Ukoliko izvršilac preduzme neku od radnji protivno odredbama ovog zakona, a koja ima obilježje krivičnog djela i za koje je propisana krivična sankcija, kazniće se za to djelo prema odredbama Krivičnog zakona Republike Srpske.

Prekršaji

Član 210.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 7.000KM do 17.000 KM, kazniće se za prekršaj pravno lice, ukoliko:
- a) preduzima zahvate na vodnom dobru protivno odredbama člana 13. ovog zakona,
 - b) vlasnik odnosno korisnik hidrotehničkog objekta iz člana 15. u vezi sa članom 16. ovog zakona, objekat ne koristi u skladu sa njihovom namjenom, prirodom, izdatim vodnim aktima i opštima aktima donesenim na osnovu ovog zakona, (član 20. stav 1.),
 - c) vlasnik odnosno korisnik hidrotehničkog objekta iz čl. 15. i 16. ovog zakona, za slučaj prestanka njegove upotrebe, ne dovede u određeno stanje i održava objekat, tako da ne prouzrokuje štetu vodnom režimu i trećim osobama, (član 20. stav 2.),
 - č) se ne stara o čuvanju vodnih objekata iz člana 15. ovog zakona i uređaja na njima od slučajnog ili namjernog oštećenja, ili uništenja tih objekata i uređaja na njima (član 20. stav 5.),
 - ć) izvodi radove na izgradnji novih ili rekonstrukciji ili uklanjanju postojećih objekata ili postrojenja i promjene tehnologije, kao i druge radove koji se ne smatraju građenjem, koji mogu uticati na promjene kvaliteta i kvantiteta voda ili se time mogu trajno, privremeno ili povremeno prouzrokovati promjene u režimu voda, prije nego što pribavi vodopravni akt ili protivno izdatom vodopravnom aktu (član 20. stav 4.),
 - d) ne preduzme radnje obavještanja, shodno članu 56. ovog zakona,
 - dž) obavlja plovidbu protivno odredbi člana 60. stav 1. ovog zakona ili vrši radnje ispuštanja otpadne vode, suprotno stavu 3. istog člana ovog zakona;
 - đ) proizvodi, rukuje, čuva ili odlaže opasne materije i otpad na vodama i vodnom zemljištu, suprotno članu 62. st. 1. i 3. ovog zakona,
 - e) ako preduzima radnje suprotno odredbama člana 66. ovog zakona,
 - f) ne preduzme radnje zaštite izvorišta vode za piće i ljudsku upotrebu, u skladu sa članom 72, stav 1. ovog zakona,
 - g) ne sprovodi odluku iz člana 75. ovog zakona, koja se odnosi na zaštitu izvorišta;
 - h) se ne sprovodu i ne poštuju donesena ograničenja i zabrane u osjetljivim područjima, u skladu sa članom 81. ovog zakona,
 - i) se ne sprovode naložene mjere za slučaj povećanog stepena ugroženosti zbog štetnog djelovanja voda, u skladu sa članom 100, stav 2. ovog zakona,

- j) se na vodnom zemljišti sprovode zabranjene djelatnosti i zahvati navedeni u članu 105. ovog zakona,
- k) na plavnom području preduzima radnje koje su zabranjene u skladu sa članom 105. st. 1. i 2. ovog zakona,
- l) preduzima radnje navedene u članu 121. ovog zakona, bez prethodno pribavljenog vodopravnog akta, iz čl. 139. i 142. ovog zakona,
- lj) izdaje odobrenja za priključenje, bez prethodno pribavljenog vodopravnog akta, u skladu sa članom 122, stav 3. ovog zakona,
- m) postupa protivno stečenom pravu na osnovu vodne dozvole, u skladu sa članom 147, st. 1. i 2. ovog zakona,
- n) postupa protivno odredbi stava 1. člana 153. ovog zakona kada je nadležni organ odredio privremeno ograničenje provođenja prava na korištenje vode,
- nj) ne postupi po zahtjevu ili postupi suprotno od naloga inspektora, u skladu sa članom 200. ovog zakona,
- o) ne postupi ili postupi suprotno nalogu koji je izdao inspektor, u skladu sa članom 202. ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500KM do 1.500 KM.

(3) Za prekršaj iz ovog člana, kazniće se i pojedinac koji samostalno obavlja djelatnost u privatnoj svojini-vlasnik radnje, novčanom kaznom u iznosu od 2.000KM do 10.000KM.

Član 211.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000KM do 7.000KM, kazniće se za prekršaj pravno lice:

- a) ako ne poštuje i sprovodi rješenje iz člana 9. stav 3. ovog zakona,
- b) ako vodu ne čuva od rasipanja i štetnih promjena njenih svojstava u skladu sa članom 49. ovog zakona,
- c) ako premašuje obim opšte upotrebe vode, (član 50), a nije pribavilo odgovarajući vodopravni akt u skladu sa članom 51. stav 1. ovog zakona;
- č) ako ne poštuje određeno prvenstvo za korištenje vode, (član 51. stav 2.), u skladu sa članom 51. stav 3. ovog zakona,
- ć) ako ne vodi nadzor o količinama zahvaćene vode i podatke ne dostavlja nadležnim institucijama, u skladu sa članom 54. ovog zakona,
- d) ako ne vodi evidenciju i ne dostavlja podatke vezano za priključenje na javnu kanalizaciju ili način tretmana otpadnih voda, u skladu sa članom 58. ovog zakona,
- dž) ukoliko se vrši upotreba đubriva ili sredstava za zaštitu bilja na vodnom dobru, protivno članu 59. stav 4. ovog zakona,
- đ) ukoliko vrši pranje mašina ili drugih sredstava u površinskim vodama i na vodnom dobru, protivno članu 61. ovog zakona,
- e) ukoliko vrši prevoz i pretovar opasnih materija i supstanci na kopnenim vodama, suprotno propisima za tu oblast (član 63. ovog zakona),
- f) ukoliko odbije da angažuje kapacitete i opremu u slučaju akcidenta, u skladu sa članom 64. stav 5. ovog zakona,

- g) ukoliko ne poštuje granične vrijednosti ispuštanja otpadnih voda, u skladu sa članom 67. ovog zakona,
- h) ukoliko ne poštuje i ne sprovode odluku o odvodnji otpadnih voda iz člana 68. stav 2. ovog zakona,
- i) ukoliko ne poštuje zabrane opterećenja prostora, adekvatno stavu 3. člana 71. ovog zakona,
- j) ukoliko ne poštuje ili ne sprovode odluku o zaštiti izvorišta, u skladu sa stavom 2. člana 72. ovog zakona,
- k) ukoliko ne sprovodi ili ne poštuje odluku o utvrđivanju zaštitnog područja, u skladu sa članom 76. ovog zakona,
- l) ukoliko sprovodi neku od radnji na područjima kupališta, protivno stavu 2. člana 77. ovog zakona, odnosno ne poštuje ili ne sprovodi kriterije iz stava 6. člana 77. ovog zakona,
- lj) ako ne sprovodi ili ne poštuje ograničenja u svrhu zaštite akvatičnih ili semiakvatičnih organizama, u skladu sa članom 84. ovog zakona;
- m) ako ne ustupe podatke, u skladu sa članom 118. ovog zakona ili izda informaciju suprotno članu 110. ovog zakona,
- n) ukoliko ne dozvoljava prelaz preko zemljišta i druge radnje, u skladu sa članom 172. ovog zakona,
- nj) ukoliko ne pribavi saglasnost ili postupi suprotno dobivenoj saglasnosti iz tač. a) i b) stava 1, člana 175. ovog zakona, ili ne sprovodi aktivnosti navedene u stavu 2. člana 175. ovog zakona,
- o) ako ne sprovodi aktivnosti i radnje koje su mu povjerene, na način kako je definisano propisima i posebnim odlukama, u skladu sa članom 187. ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 200KM do 1.000 KM.

(3) Za prekršaj iz ovog člana, kazniće se i pojedinac koji samostalno obavlja djelatnost u privatnoj svojini-vlasnik radnje, novčanom kaznom u iznosu od 750KM do 2.000KM.

Član 212.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 200KM do 2.000 KM, kazniće se za prekršaj pravno lice, ukoliko:

- a) ne sprovodi radnje praćenja stanja voda (monitorinč), za vlastite ili objekte kojima upravlja, shodno članu 47. stav 1. ovog zakona,
- b) se ne obezbijedi održavanje melioracionih sistema i objekata kako je navedeno u članu 55. ovog zakona,
- c) na erozivnom području preduzima radnje koje su zabranjene, u skladu sa članom 106. stav 1. ovog zakona,
- č) ne postupi po prethodno utvrđenoj obavezi da prilagodi provođenje prava na korištenje voda, u skladu sa članom 154, stav 1. ovog zakona,
- ć) ne obračunava i plaća posebne vodne naknade, u skladu sa članom 189. ovog zakona,
- d) vrši ispuštanje otpadnih voda protivno članu 57. ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 20KM do 200 KM.

(3) Za prekršaj iz ovog člana, kazniće se i pojedinac koji samostalno obavlja djelatnost u privatnoj svojini-vlasnik radnje, novčanom kaznom u iznosu od 150KM do 750KM.

Član 213.

Novčanom kaznom u iznosu od 100KM do 700KM, kazniće se za prekršaj fizičko lice:

- a) ukoliko neracionalno i neekonomično koristi vodu, suprotno odredbama člana 49. ovog zakona,
- b) ukoliko opštu upotrebu voda vrši protivno odredbama člana 50. ovog zakona,
- c) ukoliko ne vrši radnje i obaveze predviđene zakonitim aktima o uspostavljanju i funkcionisanju melioracionog sistema, u skladu sa članom 55. ovog zakona,
- č) ako otpadne vode ne tretira na način koji je definisan članom 58. ovog zakona,
- ć) ako upotrebljava đubrivo i sredstva za zaštitu bilja na vodnom dobru, protivno odredbama člana 59. ovog zakona,
- d) ukoliko vrši pranje vozila u površinskim vodama i na vodnom dobru, suprotno odredbi člana 61. ovog zakona,
- dž) ukoliko je zbog djelovanja ili propuštanja odgovarajućeg djelovanja došlo do zagađenja ili opasnosti od zagađenja, u skladu sa članom 64. ovog zakona,
- đ) ukoliko otpadne vode ispuštaju protivno odredbi stava 1. člana 68. ili ne primjenjuju odluku iz stava 2. člana 68. ovog zakona,
- e) ukoliko postupa suprotno zabrani opterećenja prostora, adekvatno članu 71. ovog zakona,
- f) ukoliko ne poštuje ili sprovodi mjere zaštite područja, adekvatno članu 72. ovog zakona,
- g) ukoliko vrši radnje koje su zabranjene na području kupališta, (stav 3. člana 77.), ili ne poštuje ili sprovodi ograničenja i propisane kriterije, u skladu sa članom 77. ovog zakona,
- h) ukoliko ne dostavi ili izda informacije trećim licima, suprotno odredbi člana 110. ovog zakona,
- i) ukoliko ne dozvoljava ili ometa prelaz preko zemljišta, suprotno odredbama člana 172. ovog zakona.

Prijava krivičnog djela

Član 214.

- (1) Agencija za vode po službenoj dužnosti, kao i svaki njen rukovodeći radnik, dužni su prijaviti krivično djelo o kome su obaviješteni ili za koje saznaju na drugi način, a odnosi se na ovaj zakon, neposredno nadležnom tužiocu ili zakonskom zastupniku agencije.
- (2) Ovlašteni organ za podnošenje prijave pokretanje prekršajnog postupka je nadležna agencija za vode i nadležni organ državne uprave iz člana 196. ovog zakona.
- (3) Nadležna inspekcija po službenoj dužnosti, dužna je prijaviti krivično djelo o kojem je obaviještena ili za koje sazna na drugi način, a odnosi se na ovaj zakon, neposredno nadležnom tužiocu.

XIV - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prethodne aktivnosti

Član 215.

U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, Ministarstvo i drugi nadležni Republički organi preduzeće slijedeće aktivnosti:

- a) donijeti iz svoje nadležnost odgovarajuće propise ili pripremiti nacрте Republičkih propisa i drugih odgovarajućih akata, i podnijeti Vladi,
- b) Ministarstvo će pripremiti podzakonski akt o teritorijalnoj nadležnosti Agencija za vode u skladu sa propisom iz stava 5. člana 23. ovog zakona i isti dostaviti Vladi,
- c) Republička direkcija za vode će izvršiti popis sredstava, stvari, prava i obaveza, po teritorijalnoj pripadnosti u skladu sa Odlukom o utvrđivanju granica slivnih područja na teritoriji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 9/00), u formi elaborata, i dostaviti Ministarstvu,
- č) Ministarstvo će definisati status postojećih preduzeća sa većinskim državnim kapitalom, koja sprovode poslove održavanja javnog dobra, vodnih objekata i objekata odbrane od poplava u skladu sa članom 187. stav 2, u formi Elaborata, i dostaviti Vladi.

Početak rada agencija za vode

Član 216.

- (1) Republičke agencije za vode će se organizovati i početi sa radom u skladu sa posebnim propisima, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu propisa iz člana 225. ovog zakona.
- (2) Do početka rada agencija za vode, Republička Direkcija za vode i preduzeća sa većinskim državnim kapitalom, koja sprovode poslove održavanja javnog dobra, vodnih objekata i objekata odbrane od poplava, nastavljaju sa radom u skladu sa propisima po kojima su osnovani.

Prikupljanje vodnih naknada do donošenja novih podzakonskih akata

Član 217.

- (1) Do donošenja svih podzakonskih akata, prikupljanje sredstava vodnih naknada vršiće se u skladu sa postojećim podzakonskim aktima.
- (2) Ministarstvo će posebnim aktom urediti finansijske odnose između agencija i javnih preduzeća, do stupanja na snagu novih propisa o finansiranju sektora voda.

Akt o početku rada agencija i javnih preduzeća

Član 218.

- (1) Ministarstvo će donijeti poseban akt o početku rada agencija i javnih preduzeća, 30 dana od dana stupanja na snagu propisa kojima se reguliše njihov status i osnivanje.
- (2) Imovina, prava i obaveze Direkcije postaju imovina, prava i obaveze agencija za vode, odnosno javnih preduzeća, a ukoliko je riječ o nekretninama od opšteg interesa, ta imovina će se evidentirati kao imovina Republike Srpske, kojom upravljaju navedeni subjekti.

Status zaposlenih u Direkciji

Član 219.

- (1) Sve zaposlene u Republičkoj Direkciji za vode, koji ispunjavaju uslove iz Zakona o administrativnoj službi u upravi Republike Srpske («Službeni glasnik Republike Srpske», br. 16/02, 60/02 i 38/03), i posebnih propisa, preuzeće agencije za vode i izvršiti njihovo raspoređivanje na odgovarajuća radna mjesta u skladu sa stavom 1. člana 228. ovog zakona.
- (2) Status zaposlenih u Republičkoj Direkciji za vode, koji ne ispunjavaju uslove za zasnivanje radnog odnosa u upravi Republike Srpske, riješiće se u skladu sa propisima o radnim odnosima i propisima o administrativnoj službi u upravi.

Priprema prvog plana upravljanja vodama

Član 220.

Radni plan za pripremu prvih planova upravljanja vodama, Agencija za vode će predati Ministarstvu, i realizovati aktivnosti u cilju konsultovanja javnosti, najkasnije do 31.12.2012.godine.

Uspostavljanje Savjeta oblasnog riječnog sliva

Član 221.

Agencije za vode uspostavljaju Savjete oblasnih riječnih slivova, iz člana 184. ovog zakona, u roku od tri mjeseca od dana donošenja akta iz člana 184. stav 2. ovog zakona.

Privremeni plan upravljanja vodama

Član 222.

- (1) Do usvajanja planova upravljanja vodama u skladu sa članom 26. ovog zakona, agencije za vode će pripremiti privremeni plan upravljanja vodama za odgovarajući oblasni riječni sliv.
- (2) Privremeni plan iz prethodnog stava ovog člana sadrži naročito slijedeće:
 - a) definisanje načina realizacije strategije integralnog upravljanja vodama, kako je navedeno u članu 25. ovog zakona,

- b) preduzimanje prethodnih radnji po odredbama ovog zakona, po važećim propisima koji nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona, kao i po osnovu novo donesenih propisa i odluka na osnovu ovog zakona, kojima se stvaraju pretpostavke za pripremanje i donošenje plana koji je predviđen prema članu 26. ovog zakona,
 - c) obezbjeđenje neophodnih kadrovskih kapaciteta za realizaciju aktivnosti koje su naprijed navedene,
 - č) obezbjeđenje neophodnih prostornih i tehničkih kapaciteta za realizaciju aktivnosti koje su naprijed navedene,
 - ć) rezime obaveza, usvojenih međunarodnim ugovorima i direktivama EU, koje je neophodno primijeniti u realizaciji odredaba ovog zakona i koje se odnose na upravljanje vodama, kao i način njihovog ostvarenja utvrđenih obaveza.
- (3) Privremeni plan upravljanja riječnim bazenom donosi Vlada, na prijedlog Ministarstva, u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona. Procedura za javne konsultacije, neće se posebno primjenjivati pri izradi privremenog plana, osim obima učešća javnosti koji je prisutan u radu organa uprave u skladu sa važećim propisima.

Ranije izdati vodopravni akti

Član 223.

- (1) Vodopravni (vodoprivredni) akti koji su izdati prije stupanja na snagu ovog zakona, preispitaće se u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona, kako bi se uskladili sa odredbama ovog zakona.
- (2) Nositelj prava iz vodopravnog akta iz stava 1. ovog člana, predaće zahtjev za preispitivanje saglasnosti ili dozvole, u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (3) Zahtjev iz stava 2. ovog člana, predaje se na osnovu kriterija koji su definisani u članu 127. ovog zakona, mjesno i stvarno, nadležnom organu koji je naveden u predmetnom članu.
- (4) U slučaju da zahtjev iz stava 2. ovog člana nije podnesen u određenom roku, vodopravni akt koji je u pitanju prestaje da važi.
- (5) Stav 1. ovog člana se ne primjenjuje na:
- a) vodopravne akte koji važe pet godina ili manje, od dana stupanja na snagu ovog zakona,
 - b) vodopravne akte u kojima je tačno određen datum za preispitivanje saglasnosti ili dozvole, a rok je kraći od onog koji je naveden u stavu 1. ovog člana.

Zahtjevi za izdavanje vodopravnih akata

Član 224.

Zahtjevi za izdavanje vodopravnih akata koji su upućeni nadležnom organu prije stupanja na snagu ovog zakona, a nisu riješeni, kao i zahtjevi za izdavanje vodopravnih akata koji su izdati nakon stupanja na snagu ovog zakona, a prije početka rada agencija za vode, rješavaće se u skladu sa Zakonom o vodama („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 10/98 i 51/01), kao i podzakonskim propisima koji su na snazi u trenutku podnošenja zahtjeva.

Inspekcije

Član 225.

Inspekcijske aktivnosti koje se preduzimaju nakon stupanja na snagu ovog zakona, ali prije početka rada Agencija za vode, vršiće se u skladu sa Zakonom o vodama („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 10/98 i 51/01), i u tom trenutku važećim podzakonskim propisima.

Žalbe

Član 226.

Postupci po žalbama koje nisu riješene do dana stupanja na snagu ovog zakona, provešće se u skladu sa odredbama Zakona o vodama („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 10/98 i 51/01), i podzakonskim propisima koji su bili na snazi u vrijeme donošenja rješenja u prvom stepenu.

Postojeći objekti i aktivnosti za koje nije izdat vodopravni akt

Član 227.

(1) Odgovorno lice koje je ovlašteno da zastupa i predstavlja organ, operatora ili drugo pravo lice ili radnju, a koje upravlja objektom koji je izgrađen ili aktivnostima koje su započete prije dana stupanja na snagu ovog zakona, bez odgovarajućeg vodopravnog akta, a za koju je u skladu sa ovim zakonom potreban takav akt, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, nadležnom organu ili Ministarstvu podnijeće zahtjev za izdavanje odgovarajućeg vodopravnog akta.

(2) Postojeći objekti i sva druga lica koja koriste vode ili ispuštaju otpadne vode, ili druge opasne supstance, u vode ili vodno i drugo zemljište, podnijeće zahtjev za izdavanje novog vodopravnog akta, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propisi Narodne skupštine

Član 228.

Narodna skupština Republike Srpske donosi Strategiju integralnog upravljanja vodama, na prijedlog Vlade, najkasnije tri godine prije donošenja prvog plana upravljanja vodama.

Propisi i odluke Vlade

Član 229.

U cilju sprovođenja odredbi ovog zakona, Vlada će donijeti slijedeće akte:

- a) odluku o utvrđivanju granica oblasnih riječnih slivova i slivova u skladu sa članom 23. ovog zakona,
- b) prijedlog Narodnoj skupštini Republike Srpske, Strategije integralnog upravljanja vodama, iz člana 25. ovog zakona,
- c) planove za upravljanje na Oblasnom riječnom slivu iz člana 33. ovog zakona,
- č) podzakonski propis kojim se uspostavlja, mijenja ili potvrđuje utvrđena klasifikacija površinskih i podzemnih voda iz člana 41. ovog zakona,
- ć) plan odbrane od poplava iz člana 99. ovog zakona,
- d) program sanacija od posljedica štetnog djelovanja voda iz člana 103. ovog zakona,
- dž) odluke o osnivanju ili nastavku rada javnih preduzeća u skladu sa članom 187. ovog zakona,
- đ) odluku o stopama posebnih vodnih naknada iz člana 189. ovog zakona,
- e) podzakonski propis kojim propisuje način obračunavanja i plaćanja, načine usmjeravanja uplaćenih vodnih naknada na račun posebnih namjena za vode, kao i kontrole izmiranja obaveza po osnovu posebnih vodnih naknada iz člana 190. ovog zakona,
- f) posebne odluke o raspodjeli vodnih naknada iz člana 192, st. 2. i 3. ovog zakona,
- g) posebne odluke kojom utvrđuje i odobrava korištenje sredstava vodnih naknada iz člana 194. ovog zakona,
- h) odluku o usvajanju privremenog plana upravljanja oblasnim riječnim slivovima iz člana 222. ovog zakona, kao i ostale akte u skladu sa ovim zakonom.

Propisa i akti ministarstava

Član 230.

(1) Ministarstvo će donijeti podzakonske propise i akte u skladu sa odredbama ovog zakona, neophodne za njegovo sprovođenje, i to:

- a) podzakonske propise i akte za realizaciju člana 5. ovog zakona,
- b) podzakonske propise i akte koji se odnose na karakterizaciju tipova vodnih struktura i tijela, i njihovog statusa, u skladu sa članom 6. ovog zakona,
- c) podzakonski propis kojim reguliše praćenje i sprovođenje mjera i aktivnosti u cilju sprečavanja derogacije statusa površinskih i podzemnih voda, iz člana 7. ovog zakona,
- č) podzakonski propis o uslovima ograničenog korištenja javnog vodnog dobra, iz člana 11. ovog zakona,
- ć) Pravilnik o elementima za plan i kriterije za održavanje vodnih objekata, iz člana 16. ovog zakona,
- d) godišnji program mjera za pripremu izrade programa i planova definisanih zakonom, iz člana 27. ovog zakona,
- dž) podzakonski propis o vrednosnim elementima ekološkog statusa svake od kategorija površinske vode, iz člana 41. ovog zakona,
- đ) program praćenja stanja voda iz člana 46. ovog zakona,
- e) podzakonski propis o sadržaju i vođenju evidencije nad aktivnostima zahvatanja i crpljenja vode, iz člana 54. ovog zakona,
- f) podzakonski propis o postupku i mjerama za slučaj incidenata iz člana 64. ovog zakona,
- g) pravilnik o graničnim vrijednostima zagađujućih materija u otpadnim vodama, kada je u pitanju ispuštanje tih voda u površinske vode, zemljište, kanalizacioni sistem, kao i za opasne materije čije je ispuštanje zabranjeno, iz člana 67. ovog zakona,
- h) podzakonski propis o određivanju ili uspostavljanju referentne laboratorije, iz člana 69. ovog zakona,
- i) pravilnik o zonama zaštite izvorišta, uz saradnju sa ministarstvom za zdravlje, iz člana 73. ovog zakona,
- j) podzakonski propis o uređenju vodotoka i drugih voda, iz člana 85. ovog zakona,
- k) metodologiju utvrđivanja ugroženih područja, iz člana 91. ovog zakona,

- l) podzakonski propis i akte o mjerama i aktivnostima i sadržaju dokumentacije koja se donosi u sprovođenju zaštite od štetnog djelovanja voda, iz čl. 99, 101, 102. i 108. ovog zakona,
 - lj) podzakonski propis i akte o tehničkim detaljima, elementima i drugim aktivnostima za uspostavljanje i upravljanje Informacionim sistemom, iz člana 117. ovog zakona,
 - m) podzakonski propis o sadržini zahtjeva i drugim elementima pri izdavanju vodnih akata, iz člana 120. ovog zakona,
 - n) prijedloge odluka i planova iz člana 187. ovog zakona.
- (2) Ministarstvo nadležno za ekologiju, donijeće podzakonske propise i akte u skladu sa odredbama ovog zakona, neophodne za njegovo sprovođenje, i to:
- a) podzakonskim aktom, u saradnji sa Ministarstvom, utvrđuje pravila dobre poljoprivredne prakse, iz člana 59. ovog zakona,
 - b) podzakonskim aktom definiše materije i supstance u skladu sa članom 62. stav 2. ovog zakona,
 - c) podzakonskim aktom, u saradnji sa Ministarstvom, utvrđuje metodologiju za određivanje ekološki prihvatljivog protoka, iz člana 65. ovog zakona,
 - č) podzakonski akt o područjima namjenjenim zaštiti za prirodu važnih vodnih vrsta, iz člana 76. ovog zakona,
 - ć) podzakonskim aktom, u saradnji sa Ministarstvom, propisuju metode za utvrđivanje osjetljivih i manje osjetljivih područja, iz člana 78. ovog zakona,
 - d) pokreće inicijativu za renaturalizaciju površinskih voda, iz člana 83. ovog zakona,
 - dž) podzakonskim aktom propisuje metode za pojedinačne slučajeve opterećenja voda, iz člana 84. ovog zakona.
- (3) Ministarstvo finansija, u saradnji sa Ministarstvom, donijeće odgovarajuće propise iz oblasti finansija, koji omogućavaju primjenu odredaba ovog zakona.
- (4) Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana, važiće propisi doneseni na osnovu Zakona o vodama („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 10/98 i 51/01).

Prestanak važenja

Član 231.

- (1) Stupanjem na snagu ovog zakona, prestaje da važi Zakon o vodama (“Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 10/98 i 51/01), osim odredaba neophodnih za realizaciju čl. 225, 226. i 227. ovog zakona, a najdalje šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Stupanjem na snagu ovog zakona, prestaje da važi Zakon o zaštiti voda (“Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 53/02).

Stupanje na snagu

Član 232.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku Republike Srpske”.

Broj: _____

Datum: _____ 2006.godine

**PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE**

Mr Igor Radojičić